

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Πανελλήνιος Σύλλογος
Θεματικού Φιλοτελισμού & Νεότητας

Έτος 9^ο No 33 Ιανουάριος-Μάρτιος 2008

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση , Έτος 9^ο, Τεύχος 33^ο, Ιανουάριος-Μάρτιος 2008
Διοκτική: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ & ΝΕΟΤΗΤΑΣ
Εκδότης-Διευθυντής: Π.Λεούσης.

Συντακτική Επιτροπή: Π.Λεούσης, Ν.Καρδούλης, Α.Ιατρίδης

Διεύθυνση: Αγίου Δημητρίου 12, 14452 Μεταμόρφωση. Τηλ. & Φαξ 210 2825134

www.thematic-philatelist.gr

Υπεύθυνος τυπογραφείου: "NOTA"

Διανέμεται δωρεάν στα μέλη. Ετήσια Συνδρομή € 10. Εγγραφή € 5.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γράμμα του προέδρου	1
Δικά μας και δικά σας νέα	2
Οι νέες εκδόσεις του Αγίου Όρους	5
Οι Σευχέλλες θυμούνται το Μακάριο	6
Μέριλιν Μονρόε	7
Πολιτική προπαγάνδα μέσω γραμματοσήμων κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο	12
Ανοικτή Επιστολή: Αναμνηστικές σφραγίδες	15
Αναδρομή στις ελληνικές φιλοτελικές εκθέσεις	18
Τα φίδια (Β' μέρος)	22
Μπορούμε να χρησιμοποιούμε να νέα Ιδιωτικά γραμμάτσημα στις θεματικές συλογές μας;	28
Ο άσκαυλος.....	30
Αχ! Αυτό το πλάνο	33
Πνευματικό Ταχυδρομείο	34
Αναμνηστικές σφραγίδες Ελλάδας 2007	38
Συμβαίνουν και στην ...Κίνα!	39
Κάρλο Γκολντόνι	40
Νέες εκδόσεις Ελλάδας - Κύπρου	41
Διεθνείς εκθέσεις	44

CONTENTS

Editorial	1
Philatelic news.....	2
The new Mount Athos postal issues	5
Seychellers remember Macarios	6
Merilyn Monroe	7
Political propaganda through the stamps during World War II	12
Thematic use of special cancellations	15
History of the Hellenic Philatelic Exhibitions	18
Th snakes (Part II)	22
May we use the new private stamps in our thematic collections?	28
The bagpipe	30
Thematic plans	33
The Pneumatic Post (Tube Post)	34
Greek commemorative cancellations 2007	38
It may happen in ...China too!	39
Carlo Goldoni	40
New Greece and Cyprus issues	41
International Exhibitions	44

Εικόνα εξωφύλλου: Εορταστικό τηλεγράφημα, έκδοσης Βελγικών Ταχυδρομείων

THE THEMATIC PHILATELIST

Quarterly Journal. No.33, January-March 2008

Owner: THE PANHELLENIC SOCIETY OF THEMATIC PHILATELY & YOUTH

Editor-Director: Pantelis Leoussis

Editorial Committee: P. Leoussis, N. Kardoulis, A. Iatridis

Address: 12, Agiou Dimitriou Str., GR-14452 **Metamorphosi, Athens**

Tel. & Fax: 0031- 210-2825134; e--mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr

The journal is distributed gratis to the members

Annual subscription € 10. New members' subscription € 5

Οι 20 εντολές του Θεματικού συλλέκτη

1. Φρόντισε να μάθεις φιλοτελισμό. Ο θεματικός φιλοτελιστής είναι πρώτα απ' όλα "φιλοτελιστής".
2. Διάλεξε ένα θέμα που αγαπάς πραγματικά.
3. Μελέτησε το θέμα σου σε όλες τις παραμέτρους του.
4. Μελέτησε καλά τους θεματικούς κανόνες.
5. Διεύρυνε καθημερινά τις θεματικές σου γνώσεις.
6. Μη χάνεις την ευκαιρία να επισκέπτεσαι φιλοτελικές εκθέσεις.
7. Γίνε μέλος συλλόγου που ασχολείται με το θεματικό φιλοτελισμό.
8. Δημιούργησε (και επανεξέτασε) προσεκτικά ένα κατανοητό και ισόρροπο πλάνο.
9. Βρες ένα τίτλο που να καλύπτει πραγματικά το θέμα σου.
10. Παρουσίασε φιλοτελικό υλικό που να καλύπτεται απ' τον τίτλο.
11. Αναζήτησε υλικό από όλες τις χώρες του κόσμου.
12. Βάλε στη συλλογή σου γραμματόσημα και φιλοτελικά αντικείμενα αποκλειστικά έκδοσης ταχυδρομείου.
13. Οργάνωσε τις σελίδες σου με λιτό, καθαρό και ισόρροπο τρόπο.
14. Γράψε κείμενα μικρά, λιτά και περιεκτικά.
15. Διατήρησε τη συνοχή του κειμένου σε όλη την έκταση της συλλογής σου.
16. Επανεξέτασε και ανάπλασε τη συλλογή σου πολλές φορές.
17. Επιζήτησε τη συμμετοχή σου σε επίσημες εκθέσεις συναγωνισμού.
18. Μην ακούς τις συμβουλές του οποιουδήποτε. Εμπιστέψου τους κριτές και τους πραγματικούς γνώστες.
19. Αποδέξου τις κρίσεις των κριτών σαν αθλήτης σε αγώνες.
20. Σε κάθε σου ενέργεια εφάρμοσε ευθυκρισία και μέτρο.

Ο Θεματικός Φιλοτελιστής έχει τιμηθεί με τα εξής μετάλλια:
EUROCUPRUM 2001 (Πολωνία) Χάλκινο • ΕΦΙΛΑ 2002 (Ελλάδα) Μεγάλο Αργυρό
TEMEX 2003 (Αργεντινή) Μεγάλο Αργυρό • BRNO 2005 (Τσεχία) Επάργυρο
JERUSALEM 2006 Αργυρό • BALKANFILA 2007 Μεγάλο Αργυρό

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας
www.thematic-philatelist.gr

Προς τους φίλους αναγνώστες...

Η προαγγελθείσα και υπεσχημένη πρόοδος και εξέλιξη, τόσο του Συλλόγου μας όσο και του ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗ πραγματοποιείται με βήματα σταθερά και αποφασιστικά.

Σήμερα, όλοι οι αναγνώστες μας κρατούν στα χέρια τους ένα θεματικό περιοδικό εξολοκλήρου έγχρωμο, ανανεωμένο σε ύλη και εμφάνιση, που δεν έχει τίποτε να ζηλέψει από τα αντίστοιχα καλύτερα ευρωπαϊκά.

Ταυτόχρονα νοιώθω μεγάλη χαρά που μπορώ να αναγγείλω στα μέλη μας την είσοδο του Συλλόγου μας στη διαδικτυακή τεχνολογία. Εδώ και μερικές ημέρες ο Πανελλήνιος Σύλλογος Θεματικού Φιλοτελισμού και Νεότητας έκανε ένα αποφασιστικό βήμα προόδου με την απόκτηση δικής του ιστοσελίδας. Ένα βήμα προόδου από το οποίο αναμένει πλείστα όσα οφέλη, με κυριότερα τον αμεσότερο τρόπο επικοινωνίας με τους φίλους και τα μέλη του απ' άκρη σ' άκρη της χώρας, την προσέλκυση νέων μελών και τη δυνατότητα να προσφέρει στους απανταχού της Ελλάδας θεματικούς σημαντική βοήθεια.

Διότι η ιστοσελίδα μας δεν θα γνωστοποιεί απλά

- την ύπαρξη και τα χαρακτηριστικά του Συλλόγου,
- το ιστορικό της ίδρυσής του,
- τις παλαιότερες και νεότερες δραστηριότητές του,
- την παρουσίαση του ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗ, με πλήρη ευρετήρια της ύλης του,
- τις ελληνικές και διεθνείς φιλοτελικές εκθέσεις,
- ιστορικά στοιχεία της γένεσης και εξέλιξης του διεθνούς θεματικού φιλοτελικού κινήματος,
- τις νέες εκδόσεις γραμματοσήμων των Ελληνικών και Κυπριακών Ταχυδρομείων,
- ονόματα και διευθύνσεις μελών μας -αν το επιθυμούν- κλπ.

Αλλά θα διαθέτει μόνιμη ενημέρωση για

- τους θεματικούς κανόνες,
 - το υλικό που χρησιμοποιείται στις θεματικές συλλογές,
 - παραδείγματα εκθεσιακών σελίδων διακεκριμένων Ελλήνων και ξένων θεματικών,
 - συμβουλές για τη σωστή κατάρτιση θεματικών συλλογών,
 - υποδείγματα πλάνων,
 - διευθύνσεις ξένων ιστοσελίδων θεματικού -και όχι μόνο- ενδιαφέροντος,
 - χρήσιμα άρθρα προσωπικότητας του διεθνούς θεματικού φιλοτελισμού,
- καθώς και πλήθος άλλων πληροφοριών που θα κάνουν τη φιλοτελική ζωή των Ελλήνων θεματικών πιο εύκολη.

Όσοι λοιπόν από εσάς διαθέτουν το ευεργέτημα της πρόσβασης στο διαδίκτυο, αναζητήστε το σύλλογο μας στη διεύθυνση www.thematic-philatelist.gr

Το 2008 ξεκίνησε αισιόδοξα. Τα μέλη μας είχαν μία λαμπρή παρουσία στην ΠΑΤΡΑ-ΑΘΗΝΑ 2008, με πλήθος αξιόλογων συλλογών. Αρκετές συλλογές μελών μας συναγωνίζονται στις διεθνείς εκθέσεις ISRAEL 2008, EFIRO 2008, Salon du timbre 2008. Ο ανανεωμένος ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ μήκτε στον 9^ο χρόνο κυκλοφορίας του. Η ιστοσελίδα μας έγινε πραγματικότητα.

Τι άλλο να ζητήσει κανείς για να αισθάνεται ικανοποιημένος, χαρούμενος και αισιόδοξος;

Υγεία και χαρά σε όλους σας,

Ο πρόεδρος

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑ ΣΑΣ ΝΕΑ!

Μία ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα έκδοση

Ο Αριστομένης Καλυβιώτης, μέλος του ΔΣ του Συλλόγου μας από την Καρδίτσα, μας έστειλε ένα θαυμάσιο λεύκωμα 112 σελίδων μεγάλου σχήματος, εξολοκλήρου έγχρωμο και καλαίσθητο, με τίτλο *Παιχνίδια-Ηχητικά Αντικείμενα*. Το λεύκωμα, έκδοσης *Απόπλους* της Σάμου, αποτελεί εργασία του ίδιου και τα παρουσιαζόμενα αντικείμενα προέρχονται από την προσωπική συλλογή του, προϊόντα πολυετούς συλλεκτικής ενασχόλησης.

Εκτός από τα γραμματόσημα και τα παιδικά παιχνίδια, στα συλλεκτικά ενδιαφέροντα του εκλεκτού μέλους μας περιλαμβάνονται επίσης λαϊκά μουσικά όργανα, δίσκοι γραμμοφώνου, παρτιτούρες, χαρακτηριστικά, ηχητικά αντικείμενα, καρτ-ποστάλ και οτιδήποτε έχει σχέση με την μουσική παράδοση της Ελλάδας και του ευρύτερου χώρου της Ανατολικής Μεσογείου.

Ευχαριστούμε θερμά και συγχαίρουμε από καρδιάς τον καλό συλλέκτη και φίλο.

Η ΕΦΟ τιμά Έλληνες φιλοτελιστές

Η Ελληνική Φιλοτελική Ομοσπονδία σε πρόσφατη συνεδρίασή της αποφάσισε ομόφωνα να απονείμει τον τίτλο του Επίτιμου Εθνικού Κριτή στους Παναγιώτη Ιωαννίδη, Παναγιώτη Ζέη και Γιώργο Καράτσαλη.

Ο Σύλλογός μας εκφράζει θερμά συγχαρητήρια στους τρεις άξιους τιμηθέντες. Ιδιαίτερα συγχαίρει το Γ. Καράτσαλη, ιδρυτικό μέλος του Συλλόγου μας και άοκνο εργάτη του θεματικού φιλοτελισμού.

Η FIP τιμά Έλληνες φιλοτελιστές

Η Διεθνής Φιλοτελική Ομοσπονδία, μετά από πρόταση της ΕΦΟ, απένειμε τον τίτλο του Επίτιμου Διεθνούς Κριτή στους Έλληνες φιλοτελιστές Άγγελο Παπαιωάννου, Γιώργο Δολιανίτη και Μάνο Αναγνώστου, μαζί με τις ευχαριστίες της για τις πολύτιμες προσφερθείσες υπηρεσίες.

Ο Σύλλογός μας συγχαίρει θερμά.

Ετήσια γιορτή της Π.Ε.Φ. Υπαλλήλων ΕΛΤΑ

Την Τρίτη, 12 Φεβρουαρίου 2007, σε γνωστό εστιατόριο της Αθήνας, η Πανελλήνια Ένωση Φιλοτελιστών Υπαλλήλων ΕΛΤΑ έκοψε την πρωτοχρονιάτικη πίτα της μέσα σε ευχάριστη και φιλική ατμόσφαιρα. Προιγήθηκε η ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των μελών του Συλλόγου και ακολούθησε πλούσιο γεύμα.

Η αίθουσα του αθηναϊκού εστιατορίου ήταν κατάμεστη από ταχυδρομικούς υπαλλήλους - μέλη του δραστήριου Συλλόγου - και άλλους προσκεκλημένους.

Τη γιορτή τίμησαν με την παρουσία τους ο Ταχυδρομικός Δ/της κ. Β. Λούκας και ο Δ/της Φιλοτελισμού κ. Β. Σχοινάς.

Από φιλοτελιστές, μη μέλη του εορτάζοντος Συλλόγου, παρέστησαν, με αλφαβητική σειρά, οι Π. Γεωργιάτσος, Γ. Δολιανίτης, Κ. Κορρές, Π. Λεούσης, Μ. Τσιρώνης και Ι. Χαλβατζιδόπουλος.

Ο κ. Λούκας, κατά το σύντομο χαιρετισμό που απεύθυνε, προανήγγειλε την έκδοση των πρώτων γραμματοσήμων του Αγίου Όρους για τον προσεχή μήνα Μάρτιο.

Απονομή Βραβείου Χ. ΜΠΙΝΟΥ 2007

Την 4^η Φεβρουαρίου 2008 συνήλθε σε συνεδρίαση η επιτροπή που όρισε η ΕΦΟ για την απονομή του ετήσιου βραβείου Χ. ΜΠΙΝΟΥ. Από τα 7 έργα που ήταν υποψήφια, όλα έκδοσης 2007, επελέγη και βραβεύτηκε ομόφωνα το σύγγραμμα του Μ. Τσιρώνη *Η Ολυμπιακή έκδοση του 1906*.

Την επιτροπή απετέλεσαν οι Α. Βιρβίλης, Αλ. Γαληνός, Σ. Μπόζοβιτς, Θ. Παπαηλιού, Μ. Πετραδάκης.

Συγχαίρουμε θερμά.

Η πρωτοχρονιάτικη πίτα της ΦΕΠ

Στις 13 Ιανουαρίου 2008 κόπηκε η Φιλοτελική Εταιρεία Πειραιά έκοψε την πρωτοχρονιάτικη πίτα της στο εντευκτήριο της εταιρείας. Παρευρέθηκαν το Διοικητικό Συμβούλιο, μέλη της Εταιρείας και

οι οικογένειές τους.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Δήμαρχος Πειραιά Παναγιώτης Φασούλας, οι Βουλευτές Πειραιά Βασίλειος Μιχαλολιάκος και Αναστάσιος Νεράντζης, δημοτικοί σύμβουλοι και πολλοί φιλοτελιστές.

Ευχαριστίες του τένω Διευθυντή Φιλοτελισμού

Μετά την πρόσφατη αποχώρησή του από τη Διεύθυνση Φιλοτελισμού και την αναβάθμισή του σε Γενικό Επιθεωρητή ΕΛΤΑ, ο κ. Βασίλειος Σχοινάς απέστειλε στο σύλλογό μας -όπως και στους άλλους συλλόγους της χώρας- ευχαριστίες για την "πολύχρονη και αγαστή συνεργασία" που είχαμε κατά τη διάρκεια της άσκησης των ως άνω καθηκόντων του.

Ανταποδίδουμε τις ευχαριστίες και ευχόμεσθε στον ιδιαίτερα αγαπητό κ. Σχοινά υγεία, μακροζωία, καθώς και συγχαρητήρια, με καλή επιτυχία στα νέα του καθήκοντα.

Προολυμπιακή έκθεση στη Σλοβακία

Από 3 έως 8 Ιουνίου 2008 θα πραγματοποιηθεί στην πρωτεύουσα της Σλοβακίας Μπρατισλάβα έκθεση Ολυμπιακού γραμματισμού και ενθυμημάτων με διεθνή συμμετοχή.

Η SLOVOLYMPFILA 2008, όπως είναι ο τίτλος της έκθεσης, διοργανώνεται από την Σλοβακική Εταιρεία Ολυμπιακού και Αθλητικού Φιλοτελισμού, την Ένωση Σλοβάκων Φιλοτελιστών, των Σλοβακικών Ταχυδρομείων και του Ταχυδρομικού Μουσείου της πόλης.

Στην SLOVOLYMPFILA 2008 που έχει προκριματικό χαρακτήρα εν όψει της OLYMPEX 2008 του Πεκίνου, θα συμμετάσχουν αρκετοί Έλληνες εκθέτες.

Καρτοφιλική έκθεση

Ο Σύνδεσμος Ελλήνων Συλλεκτών, με τον οποίο ο Σύλλογός μας έχει πολυετή και καρποφόρα συνεργασία, διοργανώνει από 5-11 Μαΐου την 8^η Πανελλήνια Έκθεση Καρτποστάλ και Τεκμηρίων KAPT-ΕΛΛΑΣ 2008, στους χώρους του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Αθηναίων.

Η έκθεση δεν θα έχει συναγωνιστικό χαρακτήρα και γίνεται σε συνεργασία με το περιοδικό συλλογές. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν με τον Πρόεδρο του Συνδέσμου κ. Γιώργο Μορφόπουλο στο τηλέφωνο 210 3644184.

Φιλοτελική έκθεση ΠΑΤΡΑ-ΑΘΗΝΑ 2008

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε από

22-29 Μαρτίου η φιλοτελική Έκθεση "ΠΑΤΡΑ-ΑΘΗΝΑ 2008", η οποία ήταν συνδιοργάνωση της Φιλοτελικής Εταιρείας Πάτρας και της Φιλοτελικής Εταιρείας Αθηνών, επί ευκαιρία των 65 χρόνων από την ίδρυση της πρώτης και 70 από την ίδρυση της δεύτερης.

Η έκθεση διεξήχθη στο κτίριο του Παλαιού Αρσακείου, σε ένα από τα κεντρικότερα σημεία της αχαϊκής πρωτεύουσας, επί της οδού Μαιζώνος 19.

Αρχικά είχε αναγγελθεί και δημοσιευτεί ότι η έκθεση θα διαρκούσε μέχρι τις 30 Μαρτίου, όμως οι διοργανωτές υποχρεώθηκαν να διακόψουν η λειτούργεια της μία ημέρα νωρίτερα λόγω της χρήσης του κτηρίου από το Δήμο για άλλο σκοπό.

Στην "ΠΑΤΡΑ-ΑΘΗΝΑ 2008" έλαβαν μέρος 103 συλλογές όλων των τάξεων και επιπέδων οι οποίες εκτέθηκαν σε 339 πλαίσια και ανήκαν σε 72 εκθέτες από όλη τη χώρα.

Ο χώρος που διατέθηκε από τη Δημοτική Αρχή της Πάτρας είναι ιδιαίτερα κατάλληλος και ευρύχωρος, ικανός να φιλοξενήσει ακόμα μεγαλύτερες φιλοτελικές εκθέσεις, πανελληνίου συναγωνιστικού επιπέδου.

Στα επίσημα εγκαίνια παρευρέθηκαν και προλόγισαν ο Δήμαρχος Πατραίων κ. Ανδρέας Φούρας, ο αντινομάρχης Αχαΐας και ο περιφερειακός διευθυντής των ΕΛΤΑ Πελοποννήσου. Παρευρέθηκαν επίσης πρόεδροι φιλοτελικών συλλόγων και φιλοτελιστές από όλη τη χώρα, καθώς και πλήθος κόσμου.

Το βράδυ της ημέρας των εγκαινίων οι διοργανωτές δεξιώθηκαν τους παράγοντες της έκθεσης και τους εκθέτες σε εστιατόριο της περιοχής.

Ο Σύλλογός μας συμμετείχε με όλο το εκθεσιακό δυναμικό του και προσπάθησε με κάθε τρόπο να συμβάλει στην επιτυχία της προσπάθειας των αδελφών συλλόγων. Παρόντες με τα εκθέματά τους ήταν τα μέλη μας Απέργης Θανάσης (5 πλαίσια), Αποστολόπουλος Βασίλης (3), Καγκελάρης Παναγιώτης (2 Ενός Πλαισίου), Λεούσης Παντελής (10), Ευαγγελία Μανδύλη (1), Ντούζος Δημήτριος (5), Ολύμπιος Ευάγγελος (10), Χαλβατζιδόπουλος Ιωακείμ (6). Συμμετείχε επίσης το μέλος μας Μεγαρίτης Σπύρος με μη θεματικό έκθεμα.

Είναι ασφαλώς αξιέπαινοι οι δύο διοργανωτές σύλλογοι, τόσο για την απόφαση να αποτολμήσουν ένα τόσο δύσκολο και κοπιώδες εγχείρημα, όσο και για το αίσιο τελικό αποτέλεσμα. Η ΠΑΤΡΑ-ΑΘΗΝΑ 2008 ήταν μία ιδιαίτερα επιτυχημένη έκθεση που, εκτός των άλλων ωφε-

λημάτων, άφησε και δύο ευχάριστες παρακαταθήκες: Απέδειξε για άλλη μία φορά το τι μπορούν να επιτύχουν οι συνεργασίες μεταξύ συλλόγων και αποτέλεσε για τη δραστήρια Αχαϊκή Εταιρεία τη γενική δοκιμή -ένας είδος καταμέτρησης δυνάμεων-, για κάτι μελλοντικά σπουδαιότερο: την πρωτοβουλία διοργάνωσης μιας μεγάλης έκθεσης συναγωνισμού.

Είναι φανερό ότι η δοκιμή ήταν απόλυτα επιτυχής. Αναμένουμε με χαρά το επόμενο βήμα!

Το πρόγραμμα έκδοσης γραμματοσήμων ΕΛΤΑ για το 2008

Οι νέες σειρές γραμματοσήμων που θα εκδώσει ο ΕΛΤΑ το 2008 είναι οι ακόλουθες:

EUROPA 2008, Ολυμπιακοί Αγώνες 2008, Ολυμπιακή Φλόγα, (ενδεχομένως) κοινή έκδοση ενός γραμματοσήμου με τη Κίνα, Επέτειοι και Γεγονότα, Ελληνικά παραδοσιακά προϊόντα (φέτα, μαστίχα Χίου, μέλι, φακή, ούζο, ρετσίνα κ.ά), Ένα γραμματόσημο ταξιδεύει στο Διάστημα, Προσωπικό Γραμματόσημο και Αθλητικά Σωματεία (τελευταίο τμήμα).

Στις παραπάνω εκδόσεις θα πρέπει να προστεθεί και η σειρά κανονικής χρήσεως Ελληνικά νησιά που ήδη κυκλοφόρησε.

Η διεθνής έκθεση ISRAEL 2008

Έγιναν πρόσφατα γνωστά τα ελληνικά εκθέματα που θα συμμετάσχουν τελικά στη διεθνή έκθεση ISRAEL 2008 που θα διεξαχθεί στην ισραηλινή πρωτεύουσα Τελ Αβίβ από 14 έως 21 Μαΐου 2008:

Στ. Ανδρεάδης, Κ. Ματθαίος, Π. Καγκελάρης, Α. Βιρβίλης, Θ. Παπαηλιού, Ι. Χαλβατζιδόπουλος, Ε. Ολύμπιος, Θ. Απέργης και Θ. Πάσχος.

Θα συμμετάσχουν επίσης στην Τάξη Φιλ. Φιλολογίας οι Πετραδάκης Μιχάλης, Ελληνική Φιλοτελική Εταιρεία, Ο.ΒΛΑΣΤΟΣ ΕΠΕ και ΚΑΡΑΜΗΤΣΟΣ Α.

Εθνικός αντιπρόσωπος είναι ο Παντελής Λεούσης.

Η διεθνής έκθεση Salon du timbre et de l'écrit

Στην διεθνή έκθεση Salon du timbre et de

l'écrit (Σαλόνι γραμματοσήμου και γραπτού λόγου) που θα λάβει χώρα στη γαλλική πρωτεύουσα από 13 έως 22 Ιουνίου 2008 και στην οποία εθνικός αντιπρόσωπος είναι ο Π.Λεούσης, εγκρίθηκαν και θα λάβουν μέρος οι παρακάτω Έλληνες εκθέτες:

Θωμάς Αρβανίτης, Μ. Μυλωνάκης, Θ. Παπαηλιού και οι θεματικοί Θ. Απέργης, Ε. Ολύμπιος και Π. Καγκελάρης, ο τελευταίος με έκθεμα παραδοσιακού φιλοτελισμού.

Γενική Συνέλευση της ΕΦΟ

Η ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των μελών της Ελληνικής Φιλοτελικής Ομοσπονδίας για το τρέχον έτος πραγματοποιήθηκε την Κυριακή, 6^η Απριλίου, στην αίθουσα του Ταχυδρομικού και Φιλοτελικού Μουσείου της Αθήνας.

Μεταξύ των θεμάτων που απασχόλησαν το Σώμα περιλαμβάνονταν η έγκριση επανεγγραφής της Φ. Ε Αγρινίου στη δύναμη της ΕΦΟ, η διαγραφή από τα μητρώα της Ομοσπονδίας των Φιλοτελικών Εταιρειών Χίου, Κομοτηνής και Λασηθίου και η απονομή του ετήσιου βραβείου Φιλοτελικής Φιλολογίας Χ. Μπίνου για το έτος 2007.

Φιλοτελική Έκθεση στο Αγρίνιο

Η Φιλοτελική Εταιρεία Αγρινίου διοργανώνει από 5 έως 9 Απριλίου έκθεση υπό τον τίτλο 2^η Έκθεση Γραμματοσήμου "ΑΓΡΙΝΙΟ 2008".

Σύμφωνα με την πρόσκληση που λάβαμε, η έκθεση έχει την υποστήριξη του ΕΛΤΑ, του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Αγρινίου και της Γυμναστικής Εταιρείας της ίδιας πόλης.

Το πρόγραμμα των εγκαινίων, εκτός από τα καθιερωμένα, προβλέπει ομιλία του Γεν. Διευθυντή ΕΛΤΑ κ. Β. Λούκα, βραβεύσεις καλλιτεχνών και μουσικές επιλογές (συναυλία;), ενώ το απόγευμα της 7^{ης} Απριλίου θα γίνει προβολή ταινίας με θέμα *Η ιστορία της Ελλάδας μέσα από τα γραμματόσημα* και θα επακολουθήσει η απονομή διπλωμάτων και βραβεύσεις.

Η "ΑΓΡΙΝΙΟ 2008", η οποία δεν είναι συναγωνιστική, θα φιλοξενηθεί στο Παπαστράτειο Μέγαρο της ακαρνανικής πόλης.

www.thematic-philatelist.gr

Η δική μας ιστοσελίδα

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία αρχίζουν τις αμέσως προσεχείς ημέρες την έκδοση νέων γραμματοσήμων, με τυπικό εκδότη το αυτοδιοίκητο Άγιο Όρος. Επίσημη εκδοχή της πρωτοβουλίας αυτής είναι η προβολή της πολιτιστικής και ιστορικής κληρονομιάς της Αθωνικής Πολιτείας.

Η πρώτη επίσημη αναφορά του γεγονότος έγινε μέσω του περιοδικού ΕΠΙΣΤΟΛΗ, επίσημου οργάνου του ΕΛΤΑ, αλλά και κατά τη διάρκεια σύντομου χαιρετισμού του Διευθυντού ΕΛΤΑ κ. Β. Λούκα κατά την κοπή της βασιλόπιτας του Π.Ε.Φ. Υπαλλήλων ΕΛΤΑ.

Τα νέα γραμματόσημα που θα εκδίδει και θα κυκλοφορεί ο ΕΛΤΑ για το Άγιο Όρος θα απεικονίζουν αποκλειστικά θέματα που θα αναφέρονται στις μονές και στις σκήτες της Αθωνικής Πολιτείας, στους θρησκευτικούς, καλλιτεχνικούς και ιστορικούς θησαυρούς που περιλαμβάνουν, στις φυσικές καλλονές και το ανεπανάληπτο αθωνικό τοπίο.

Σύμφωνα με τις υπάρχουσες πληροφορίες, οι εκδόσεις κάθε χρονιάς θα αποτελούνται από 25 συνολικά γραμματόσημα και θα ανήκουν όλα σε μία ενιαία ετήσια θεματική ενότητα. Η ενότητα του τρέχοντος έτους, για παράδειγμα, θα αναφέρεται στις 20 μονές, τα ισάριθμα γραμματόσημα της οποίας θα κυκλοφορήσουν σε τέσσερες εκδόσεις των 5 γραμματοσήμων. Τα υπόλοιπα 5 γραμματόσημα για τη συμπλήρωση των 25 θα απεικονίζουν την γενική άποψη της Αθωνικής Πολιτείας, το Πρωτάτο και άλλα συναφή θέματα.

Η έναρξη κυκλοφορίας των γραμματοσήμων του Αγίου Όρους προβλεπόταν αρχικά για το μήνα Μάρτιο του 2008. Άγνωστο γιατί καθυστέρησε.

Οι γνώμες του φιλοτελικού κόσμου γι' αυτή την κίνηση του ΕΛΤΑ είναι, στην πλειονότητά τους, αρνητικές. Όλοι σχεδόν θεωρούν πως η προσθήκη πέντε νέων εκδόσεων στις ήδη εκδιδόμενες θα επιβαρύνει ακόμα περισσότερο τα ταλαιπωρημένο από τις μεγάλες ονομαστικές των συνήθων εκδόσεων φιλοτελικό βάλαντιο. Απαντώντας μάλιστα στο επιχείρημα του ΕΛΤΑ ότι τα γραμματόσημα του Αγίου Όρους θα

εκδοθούν για “πολιτιστικούς λόγους”, αναρωτιούνται γιατί δεν θα μπορούσε να αφιερωθεί στην Αθωνική Πολιτεία μία σειρά το χρόνο ενταγμένη μέσα στα πλαίσια του μέχρι τώρα εκδοτικού προγράμματος του ΕΛΤΑ, όπως είχε γίνει το 1963 με τη γνωστή σειρά.

Άλλο ερώτημα των “αντιφρονούντων” είναι το ποιες ταχυδρομικές ανάγκες θα εξυπηρετήσουν οι νέες αυτές εκδόσεις. Ένας περιορισμένος χώρος όπως το Άγιο Όρος, με μερικές εκατοντάδες αγιορείτες μοναχούς και περιορισμένο αριθμό ημερήσιων επισκεπτών (μέχρι πρότινος γίνονταν δεκτοί έως εκατό επισκέπτες ημερησίως, στην συντριπτική τους πλειονότητα Έλληνες), ποια και πόση αλληλογραφία μπορεί να υπάρχει –και μάλιστα στην εποχή του e-mail– ώστε να δικαιολογείται η ύπαρξη ξεχωριστού ταχυδρομείου με δικές του εκδόσεις.

Αλλά και εκείνοι που βλέπουν τα γραμματόσημα του Αγίου Όρους με μεγαλύτερη ανοχή, θέτουν και αυτοί το δικό τους ερώτημα: Γιατί άραγε αυτά τα γραμματόσημα θα πρέπει να είναι τόσο ευάριθμα; Τόσο οι “ταχυδρομικές” όσο και οι “πολιτιστικές ανάγκες” της Αθωνικής Πολιτείας δεν θα μπορούσαν να καλυφθούν με μία, δύο ή –έστω– τρεις σειρές το χρόνο, αντί των πέντε, με σύνολο 25 γραμματοσήμων; Περιμένουν μάλιστα να ιδούν αν οι ίδιες ανάγκες θα επιβάλλουν την ύπαρξη κλάσεων 3, 4, 5 ή και περισσότερων Ευρώ σε κάθε σειρά, όπως συμβαίνει με τις αντίστοιχες του υπόλοιπου ελλαδικού χώρου.

Τέλος, στο βάθος του μυαλού των περισσότερων που προβληματίζονται από αυτή τη νέα κίνηση υπάρχει ο φόβος της δημιουργίας οιασδήποτε μορφής εθνικού θέματος. Φοβούνται μήπως η “ανεξαρτητοποίηση” της Αθωνικής Πολιτείας – έστω στο επίπεδο των φιλοτελικών εκδόσεων, σε μία περίοδο μάλιστα που οι “αλυτρωτικές κραυγές” στα Βαλκάνια βρίσκονται σε έξαρση– ανοίξει δρόμους στη χώρα για νέα προβλήματα, μικρά ή μεγάλα. Η άποψη αυτή ενισχύεται και από το γεγονός της μη σαφούς απάντησης των αρμοδίων για το αν και κατά πόσο το Υπουργείο Εξωτερικών έχει εγγράφως συγκατατεθεί στις εκδόσεις αυτές (αν και τελικά

ακούστηκε ότι το ΥΠΕΞ είναι αναρμόδιο).

Οι ελάχιστοι πρόμαχοι των εκδόσεων του Αγίου Όρους πιστεύουν ότι η ταχυδρομική/φιλοτελική προβολή του Αγίου Όρους θα ενισχύσει το πολιτισμικό πρόσωπο της χώρας, θα προσθέσει πλούσιο θεματικό υλικό στους συλλέκτες θρησκευτικού γραμματοσήμου και των παρακλαδιών του (βυζαντινή τέχνη, αρχιτεκτονική, αγιογραφία, ξυλογλυπτική κλπ.) και θα αναζωογονήσει το ενδιαφέρον Ελλήνων και αλλοδαπών συλλεκτών για το ελληνικό γραμματόσημο. Ενισχύουν μάλιστα την αποδοχή τους αυτή στο προηγούμενο των εκδόσεων άλλων αυτοδιοικήτων (ή δήθεν αυτοδιοικήτων) περιοχών όπως η Μαδέρα, οι Αζόρες, τα γνωστά Βρετανικά Νησιά (Jersey, Man κλπ), τα Νησιά Φέροε της Δανίας, το Όλαντ (Åland), η Γροιλανδία κλπ. (αν και μερικά ασπύ αυτά έχουν πράγματι ιδιόμορφη σχέση με τη μητρόπολη). Εφόσον η UPU τα αποδέχεται, γιατί όχι κι εμείς;

Βέβαια, σαν τελικό συμπέρασμα, όλοι συμφωνούν πως η σκοπιμότητα των νέων εκδόσεων του Αγίου Όρους είναι, χωρίς καμία αμφιβολία, το οικονομικό όφελος που προσδοκούν από

αυτές τα ΕΛΤΑ.

Σε κάθε περίπτωση, ο οργανωμένος φιλοτελισμός της χώρας δεν μπορεί να κάνει τίποτε περισσότερο από του να ευχηθεί να επικρατήσει σύνεση στη Διοίκηση του ΕΛΤΑ. Εφόσον η απόφαση είναι ειλημμένη και δεν υπάρχει τρόπος οι εκδόσεις αυτές να αποφευχθούν, τουλάχιστον να έχουμε λιγότερες σειρές, λιγότερες ποικιλίες και μικρότερες ονομαστικές, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα παρακολούθησης των νέων γραμματοσήμων από τους επιθυμούντες να τα αποκτήσουν. Με την ευκαιρία μάλιστα των νέων γραμματοσήμων του Αγίου Όρους και των προσδοκώμενων εσόδων από αυτές, θα μπορούσαν να μικρύνουν και οι ονομαστικές των κλασικών εκδόσεων. Η τήρηση μιας τέτοιας ήπιας εκδοτικής πολιτικής ασφαλώς θα διευκολύνει την προσέλκυση νέων συνδρομητών -εν δυνάμει νέων φιλοτελιστών-, κάτι που έχει απόλυτη ανάγκη η χώρα μας, αλλά και αυτός ο ίδιος ο ΕΛΤΑ.

Το 2004 δεν είναι μακριά και όλοι το θυμόμαστε!

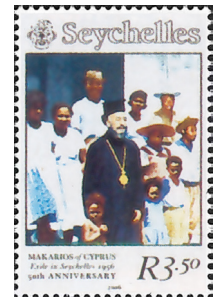
Οι μακρινές Σευχέλλες θυμούνται τον Εθνάρχη Μακάριο

Πρόπερσι συμπληρώθηκαν πενήντα χρόνια από την ημέρα που το αποικιακό καθεστώς των Άγγλων εξόρισε τον Αρχιεπίσκοπο και Εθνάρχη της Κύπρου Μακάριο Γ' στο μακρινό νησί των Σευχελλών.

Ήταν η 9^η Μαρτίου του 1956, όταν ο Μακάριος, μετά την αποτυχία των συνομιλιών που είχε με τον Άγγλο Κυβερνήτη για το μέλλον της Κύπρου, πήρε το δρόμο της εξορίας στο μακρινό νησί των Σευχελλών. Μαζί του και ο Μητροπολίτης Κυρήνειας Παύλος, ο Παπα-Σταύρος Παπαγαθαγγέλου και ο Πολύκαρπος Ιωαννίδης. Εκεί παρέμειναν μέχρι τις 17 Απριλίου 1957, οπότε αφέθηκαν ελεύθεροι και επέστρεψαν στην Αθήνα.

Ένα χρόνο μετά, η Βρετανική Κυβέρνηση κάλεσε το Μακάριο στο Λονδίνο, όπου και υπογράφηκε η Συμφωνία του Λονδίνου, που ήταν η συνέχεια της Συμφωνίας της Ζυρίχης. Με τις Συμφωνίες αυτές η Κύπρος θα ανακηρυσσόταν ανεξάρτητη Δημοκρατία.

Οι Σευχέλλες θυμήθηκαν αυτό το σημαντικό γεγονός για το νησί τους και εξέδωσαν τα εικονιζόμενα δύο γραμματόσημα.

Μέριλιν Μονρόε

(Η δόξα και το χρήμα δεν εξασφαλίζουν ευτυχισμένη ζωή)

Πέρασαν 45 χρόνια από τον αναπάντεχο όσο και μυστηριώδη θάνατό της Μέριλιν Μονρόε, αλλά τόσο η τεράστια ακτινοβολία της σύντομης ζωής της όσο και ο θρύλος που εξακολουθεί να συνοδεύει το όνομά της, προκαλούν πάντα το ενδιαφέρον του μεγάλου κοινού. Άρθρα εξακολουθούν να γράφονται γι' αυτήν, οι βιογραφίες της διαδέχονται η μία την άλλη, το διαδίκτυο είναι γεμάτο με ιστοσελίδες αφιερωμένες στη ζωή και στο έργο της, οι εκδηλώσεις στη μνήμη της είναι αδιάκοπες... Αλλά και από φιλοτελικής πλευράς, η Μέριλιν είναι πανταχού παρούσα. Μετά τον Έλβις Πρίσλεϊ, το άλλο μεγάλο ίνδαλμα της νεολαίας των περασμένων δεκαετιών, είναι η πιο φιλοτελικά "τραγουδισμένη" προσωπικότητα. Αλλεπάλληλες είναι οι εκδόσεις που την απεικονίζουν. Τα ταχυδρομεία αφρικανικών και άλλων κρατών και κρατιδίων εκμεταλλεύονται την σταθερή δημοτικότητα της μεγάλης star και την αγάπη του κοινού γι' αυτήν. Μέχρι και μεγάλες χώρες χωρίς εθνική συγγένεια με τη Μέριλιν, όπως π.χ. η Γερμανία, χρησιμοποίησαν την εμπορικότητα του ονόματός της για να έλξουν το ενδιαφέρον των φιλοτελιστών...

Η Νόρμα Τζιν Μόρτενσον, που για εμπορικούς λόγους θα μετονομασθεί σε Μέριλιν Μονρόε, γεννήθηκε την 1^η Ιουνίου του 1926 στο Λος Άντζελες της Κολιφόρνιας, από γονείς που ήταν ήδη σε διάσταση. Το επίσημο διαζύγιο εκδόθηκε το

1928.

Η μητέρα της, απασχολημένη με την συνεχή αλλαγή ερωτικών συντρόφων και γε-

μάτη ψυχολογικά προβλήματα, δεν βρίσκει καθόλου καιρό να ασχοληθεί με την Μέριλιν. Το κορίτσι δεν γνωρίζει καν τον

πατέρα του και μεγαλώνει σε συγγενικά ή φιλικά σπίτια, σε ιδρύματα και σε ανάδοχες οικογένειες (σε ηλικία 11 ετών δόθηκε για υιοθεσία).

Το 1941, η Νόρμα Τζιν γνωρίζεται με τον Τζιμ Ντόχερτι, ένα 21χρονο γείτονα, εργατοτεχνίτη εργοστασίου αεροπλάνων. Ο γάμος γίνεται στις 19 Ιουνίου 1942. Η νύφη έχει μόλις κλείσει τα 16. Λίγους μήνες μετά ο Τζιμ καλείται να υπηρετήσει τη θητεία του, ενώ η Νόρμα Τζιν βρίσκεται δουλειά σε ένα εργοστάσιο κατασκευής αλεξιπτύπων.

Η πρώτη φωτογραφία της, επαγγελματικών προδιαγραφών, τραβιέται το 1944, με την ευκαιρία μιας προπαγανδιστικής καμπάνιας του αμερικανικού στρατού για τη συμμετοχή των γυναικών στην πολεμική προσπάθεια της χώρας. Μετά από αυτό, όλα εξελίσσονται με μεγάλη ταχύτητα. Μέσα σε λίγους μήνες η εικόνα της Νόρμα Τζιν γίνεται εξώφυλλο σε περίπου τριάντα pin-up περιοδικά.

Παίρνοντας το μήνυμα από αυτή την επιτυχία, η κατοπινή star αντιλαμβάνεται πως το εργοστάσιο δεν είναι κατάλληλος τόπος εργασίας γι' αυτήν. Παραίτηται, ξανοίγει το χρώμα των μαλλιών της και αφιερώνεται στην προσπάθεια να γίνει μοντέλο. Με τον Τζιμ, το σύζυγό της, συναντώνται σπάνια. Τα στρατιωτικά του καθήκοντα τον κρατούν συνήθως μακριά. Ο τελικός χωρισμός τους θα έλθει το 1946.

Τώρα η Νόρμα Τζιν έχει κλείσει τα είκοσι και ήδη αρχίζει να συνειδητοποιεί τα φυσικά

της προσόντα. Είναι φανερό ότι η παρουσία της και μόνο είναι αρκετή για να προσελκύσει τα βλέμματα όλων. Οι πλούσιες καμπύλες της είναι αδύνατο να αφήσουν αδιάφορο ακόμα και τον πιο συντηρητικό άνδρα. Αυτά τα σπουδαία προσόντα προσφέρονται σίγουρα προς εκμετάλλευση...

Ο πρώτος άνθρωπος του σινεμά που προσέχει τη Νόρμα Τζιν είναι ο Howard Hughes (1905-1976), ένας από τους πλουσιότερους και πιο ισχυρούς ανθρώπους των ΗΠΑ. Εξάιρετος πιλότος, επιχειρηματίας, κινηματογραφικός παραγωγός και πρόεδρος της RKO Pictures και, πάνω απ' όλα, μεγάλος γυναικάς. Θέλει πολύ να εντάξει στην εταιρεία του τη Νόρμα Τζιν αλλά ο ιμπρε-

σάριος της θεωρεί ότι θα είναι καλύτερα στην 20th Century Fox. Πράγματι, υπογράφει το πρώτο της συμβόλαιο με τον κινηματογραφικό αυτό κολοσσό στις 26 Ιουλίου 1946, όπου και

της αλλάζουν αμέσως το όνομα σε Μέριλιν Μονρόε. Η αμοιβή της ορίζεται σε μόλις 150 \$ την εβδομάδα.

Η πρώτη της ταινία έρχεται το 1947: *Επικίνδυνα χρόνια*. Το 1948 υπογράφει καινούργιο

συμβόλαιο με την Columbia και γυρίζει το φιλμ *Οι βασίλισσες του Μιούζικ Χολ*, δίνοντας την ευκαιρία στους κριτικούς να επισημάνουν τις πολύ καλές φωνητικές της δυνατότητες.

Τον ίδιο χρόνο συναντά τον καινούργιο της ιμπρεσάριο, τον Johnny Hyde. Είναι ο άνθρωπος που θα παίξει αποφασιστικό ρόλο στην εξέλιξη της λαμπρής καριέρας της.

Το 1951, τις ταινίες *Ο Δαίμονας ξυπνά τη νύχτα* και *Ερωτική Φωλιά* (Love nest), το όνομα της Μέριλιν εμφανίζεται για πρώτη φορά πρώτο και, ένα χρόνο μετά, ερμηνεύει τους πρώτους μεγάλους της ρόλους στις ταινίες, *Monkey Business* και *O. Henry's Full House*, στις οποίες θα εμφανιστεί για πρώτη φορά με χρώμα μαλλιών ξανθό πλατινέ, κάτι που θα χαρακτηρίσει την καινούργια εικόνα της και θα μείνει "σήμα κατατεθέν" της εμφάνισής της.

Έκτοτε οι επιτυχίες διαδέχονται η μία την άλλη και η Μέριλιν γίνεται η νέα μεγάλη σταρ του αμερικανικού κινηματογράφου. Με τις ταινίες *Νιαγάρας*, *Οι άνδρες προτιμούν τις ξανθές*, *Πώς να παντρευτείς ένα εκατομμυριούχο*, *Ποτάμι χωρίς επιστροφή* (1953), η Μέριλιν μεσουρανεί, απαστράπτει, βρίσκεται στο απόγειο της δόξας της. Την καλούν να αφήσει

Τα χρόνια της πρώτης της επαγγελματικού επιπέδου φωτογράφησης

Η Μέριλιν, όπως την ζωγράφισε ο μεγάλος καλλιτέχνης της ποπ art Andy Warhol

Εδώ στην ταινία *ο Νιαγάρας*, μία από τις μεγαλύτερες επιτυχίες της

τα αχνάρια των χεριών και την παπουτσιών της στο πεζοδρόμιο απέναντι από το Crauman's Chinese Theater στο Hollywood Boulevard, όπως συνηθίζεται με όλους τους μεγάλους stars...

Εκείνη ακριβώς την περίοδο, ο πρίγκιπας Ρενιέ Β' του Μονακό κάνει μία προσπάθεια να μπει στη ζωή της. Έχοντας πάρει την απόφαση να κάνει ένα γάμο που θα προσδώσει αίγλη στο πριγκιπάτο, θεωρεί ότι η Μέριλιν συγκεντρώνει όλα τα απαιτούμενα προσόντα. Όμως στη ζωή της star έχει ήδη μπει ο Τζο ντι Μάτζιο, ο ζωντανός θρύλος του μπέιζ μπολ. Έχουν γνωριστεί δύο χρόνια πριν και παντρεύονται το Γενάρη του 1954.

Η άρνηση της Μέριλιν στο Ρενιέ δεν φάνηκε να του στοιχίσει ιδιαίτερα. Γάμος υπολογισμού ήταν εξάλλου. Γι' αυτό και στρέφει τις βλέψεις του προς την Γκρέις Κέλι. Η Γκρέις ενδίδει και το πριγκιπάτο όχι μόνο αποκτά τη ζητούμενη αίγλη, αλλά γεμίζει από την ομορφιά, τη λεπτότητα και τη χάρη της αξέχαστης ηθοποιού.

Το 1954 η Μέριλιν γυρίζει την ταινία *There is no business like show business* και, αμέσως μετά, το *Επτά χρόνια φαγούρα*, με την περίφημη σκηνή που έμεινε στην ανθολογία του σινεμά: Η Μέριλιν στέκεται πάνω

Η Μέριλιν Μονρόε στην ταινία *Ποτάμι χωρίς επιστροφή*, με τους Ρόμπερτ Μίτσαν - Ρόρι Κάλχουν

από μία έξοδο του μετρώ. Ένα ρεύμα αέρα ανασηκώνει με αποκαλυπτικό τρόπο το λευκό της φόρεμα, ενώ το παρευρισκόμονο πλήθος παραληρεί (13). Η σκηνή αυτή απογείωσε

την εικόνα της σεξουαλικότητας της, η οποία, αναμεμιγμένη με την κάποια αθωότητα του ύφους της, θα παραμείνει χαρακτηριστικό γνώρισμα όλης της υπόλοιπης σταδιοδρομίας της.

Ο γάμος με τον Ντι Μάτζιο δεν κράτησε πολύ. Μόλις εννέα μήνες. Οι οικογενειακές σκηνές διαδέχονταν η μια την άλλη και, συχνά, συνεχίζονταν στο πλατό. Ο Ντι Μάτζιο ζήλευε φοβερά. Οι σκηνές ζηλοτυπίας είναι συχνές και οι εκδηλώσεις οργής του σκληρές. Τον Οκτώβρη του 1955 παίρνουν διαζύγιο. Όμως οι σχέσεις τους θα μείνουν πολύ στενές, μέχρι το θάνατο της Μέριλιν.

Το 1956, με την ταινία *Στάση λεωφορείου*, η Μέριλιν αποδεικνύει ότι μπορεί κάλλιστα να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις ενός δραματικού ρόλου.

Σε λίγο έρχεται η σειρά του δραματουργού Άρθουρ Μίλερ (1915-2005) να μοιραστεί τη ζωή του με τη Μέριλιν. Παντρεύονται τον Ιούνιο του 1957. Ήταν η περίοδος που ο Μίλερ καλείται να καταθέσει στην επιτροπή αντιαμερικανικών ενεργειών και δεν αποκαλύπτει τα ονόματα των κομμουνιστών...

Την ίδια περίοδο η Μέριλιν γυρίζει στην Αγγλία την ταινία *Ο πρίγκιπας και η χορεύτρια*. Οι κριτικές είναι μέτριες, αλλά η εισπρακτική επιτυχία τεράστια.

Το 1958 όλοι οι κινηματογράφοφιλοι του κόσμου θα έχουν την ευκαιρία να θαυμάσουν το αναμφισβήτητο ταλέντο της Μέριλιν στην διασκεδαστική ταινία *Μερικοί το προτιμούν*

Σκηνές από δύο ακόμα μεγάλες επιτυχίες της Μέριλιν: *Οι άνδρες προτιμούν τις ξανθές* και *There is no business like show business*

Επτά χρόνια φαγούρα. Δύο αξέχαστες σκηνές: Με το πενιουάρ και τη στιγμή που το ρεύμα αέρος στο μετρώ ανασηκώνει το φόρεμά της

Από την ταινία *Μερικοί το προτιμούν καυτό*: μόνη της και με τους Τζακ Λέμον και Τόνι Κέρτις ντυμένους γυναίκες

καυτό, που γύρισε με παρτενέρ τους θαυμάσιους Τόνι Κέρτις και Τζακ Λέμον, ντυμένους γυναίκες-μουσικούς για τις ανάγκες του μύθου της ταινίας.

Όμως στην ιδιωτική ζωή της η Μέριλιν δεν τα πάει καλά. Εκτός από τις βαριές πληγές που έχει υποστεί ο ψυχικός της κόσμος εξαιτίας της έλλειψης αγάπης που ένοιωσε στα παιδικά της χρόνια -κάτι που δεν αναπληρώθηκε, ακόμα και όταν την αγκάλιασαν δόξα και χρήμα-, στερείται τη χαρά της μητρότητας με συνεχείς αποβολές και η εξάρτησή της από τα βαρβιτουρικά και το αλκοόλ συνεχώς μεγαλώνει. Οι απουσίες από τα γυρίσματα γίνονται όλο και πιο συχνές, δημιουργώντας μεγάλα προβλήματα στον προγραμματισμό των γυρισμάτων και προκαλώντας τη δυσοφορία των συνεργατών της. Ο γνωστός σκηνοθέτης Μπίλι Γουάιλντερ αντιμετωπίζει το πρόβλημα με περισσότερη ευγένεια και κατανόηση. Θα πει πως "το να

κάνεις ένα φιλμ με τη Μέριλιν είναι σαν να πηγαίνεις στον οδοντογιατρό: εκείνη τη στιγμή είναι σατανικό, αλλά όταν τελειώσει είναι υπέροχο!"

Δuo χρόνιας μετά, το 1960, γυρίζει το *Έλα ν' αγαπηθούμε* με παρτενέρ τον Γάλλο Ιβ Μοντάν (1921-1991). Οι δημοσιογράφοι δεν χάνουν καιρό. "Αποκαλύπτουν" αμέσως τον καινούργιο δεσμό! Είναι αλήθεια; Άγνωστο. Πάντως, η Σιμόν Σινιορέ, σύζυγος του Μοντάν, δεν είναι καθόλου χαρούμενη με τις σχετικές δημοσιεύσεις.

Αμέσως μετά έρχεται στο δημοσιογραφικό προσκήνιο το όνομα του προέδρου Τζον Φιτζέραλντ Κένεντι...

Το 1960 γυρίζει την ταινία *Οι εκκεντρικοί*, που έγραψε ειδικά γι' αυτήν ο σύζυγος της Άρθουρ Μίλερ. Όμως οι δύο σύζυγοι από καιρό δεν τα πηγαίνουν καλά. Κατά τη διάρκεια των γυρισμάτων, μάλιστα, έχουν την τελευταία ευκαιρία ενός ακόμη καβγά. Το διαζύγιο θα ανακοι-

νωθεί το Γενάρη του 1961.

Αφού αγοράσει ένα σπίτι στα περίχωρα του Λος Άντζελες -αυτό που θα γίνει η τελευταία της κατοικία-, αρχίζει τα γυρίσματα ταινίας *Something's Got to give*. Οι απουσίες της πολυάριθμες, βασανιστικές για τους συνεργάτες. Μετά το Μάη του 1962 τα πράγματα γίνονται χειρότερα. Το παρουσιαστικό της έχει αρχίσει να αλλάζει. Η υπνία, το αλκοόλ, τα βαρβιτουρικά, ασκούν την επίδρασή τους. Οι θρυλικές καμπύλες της αρχίζουν να χάνονται. Οι μακιγιέζ της έχουν όλο και περισσότερη δουλειά. Όλα αυτά σε μία περίοδο που η φήμη της βρίσκεται στο απόγειο, που ο ξένος τύπος λίγες μέρες πριν την έχει βραβεύσει στο Λος Άντζελες.

Το φιλμ αυτό έμελλε να είναι το τελευταίο της ζωής της. Δεν βγήκε στις αίθουσες ποτέ, αφού έμεινε ημιτελές. Του έλειπαν τριάντα πέντε λεπτά φιλμ.

Ενώ τα γυρίσματα είναι ακόμα σε εξέλιξη, η Μέριλιν πηγαίνει στη Νέα Υόρκη για να παρευρεθεί στον εορτασμό των γενεθλίων του προέδρου Κένεντι, προς μεγάλη δυσαρέσκεια των ανθρώπων της Fox και της Ζάκελιν Κένεντι. Η τελευταία αποφασίζει να μην παραστεί στη γιορτή του συζύγου της.

Την 1^η Ιουνίου, ημέρα των 36^{ων} γενεθλίων της, βρίσκεται στα πλατό. Το βράδυ διοργα-

Σιμόν Σινιορέ, Ιβ Μοντάν, Μέριλιν (εδώ στην ταινία *Let's make love*)... Κατόπιν ο πρόεδρος Κένεντι και ο αδελφός του Ρόμπερτ... Μία ζωή έντονη, που ίσως ήταν η αιτία να χάσει τόσο πρόωρα τη ζωή της

ώνεται μια όμορφη γιορτή προς τιμήν της. Όμως λίγες μέρες μετά η Φοξ τη διώχνει από τα γυρίσματα, διότι όχι μόνο δεν μπορεί να ανταποκριθεί στα γυρίσματα, αλλά ούτε καν να σταθεί στα πόδια της.

Τα γυρίσματα αρχίζουν και πάλι, αλλά την Κυριακή 5 Αυγούστου, όταν νωρίς το πρωί η οικονόμος μπαίνει στο δωμάτιο της Μέριλιν, βρίσκει το κορμί της άψυχο και παγωμένο... Είχε δίπλα της ένα άδειο μπουκάλι με χάπια *Nembutal*.

Ο πρώην σύζυγος της Τζο Ντι Ματζιο θα είναι αυτός που, μαζί με μία συγγενή της, θα οργανώσουν την κηδεία της.

Το σώμα της αναπαύεται στο Λος Άντζελες, στο κοιμητήριο του Γουέστγουντ Μεμόριαλ Παρκ, τόπο ανάπαυσης πολλών προσωπικοτήτων.

Οι πραγματικές αιτίες του θανάτου της Μέριλιν παραμένουν μέχρι σήμερα αντικείμενο συζητήσεων, αμφισβητήσεων και διαφωνιών. Η έκθεση του ιατροδικαστή του Λος Άντζελες αναφέρει προφανή αυτοκτονία, που οφείλεται σε υπέρβαση δόση βαρβιτουρικών. Άλλοι θεωρούν ότι η Μέριλιν υπήρξε θύμα σκευωρίας που εξύφανε το F.B.I. και η CIA, με σκοπό την συγκέντρωση αποδείξεων ενάντια στους Κένεντι. Υπενθυμίζεται εδώ ότι υπήρξαν φήμες σύμφωνα με τις οποίες ο τότε υπουργός δικαιοσύνης Ρόμπερτ Κένεντι ήταν εραστής

της ηθοποιού. Αν αυτή η εκδοχή είναι σωστή, τότε η αυτοκτονία της, πραγματική ή όχι,

είναι εξακριβωμένα θανατηφόρος.

Έτσι, το είδωλο και το αντίκείμενο φαντασιώσεων εκατομμυρίων ανδρών απ' άκρη σ' άκρη της γης, το διαχρονικά απόλυτο σύμβολο του σεξ, πέθανε ολομόναχο, μόλις στα 36 χρόνια του, λίγο μετά αφού είχε δηλώσει: "Στέφτηκα ελάχιστα το σεξ. Αν έπρεπε να το σκεφτώ, είμαι σίγουρη ότι θα με τρόμαζε".

Η προσωπικότητά της, ο αντίκτυπος της ζωής και της τέχνης της (πρόλαβε να γυρίσει 30 ταινίες) και ο πρόωρος θάνατος της σημάδεψαν βαθιά την ιστορία του αμερικανικού κινηματογράφου. Το τραγικό τέλος της απέδειξε για άλλη μια φορά ότι η δόξα και το χρήμα δεν εξασφαλίζουν αυτό που αποκαλούμε αυτισχόμενη ζωή.

Μία δημοπρασία προσωπικών της αντι-

κειμένων που πραγματοποιήθηκε στις 27-28/10/1999 από τον οίκο Κρίστις στη Νέα Υόρκη απέφερε το ποσό των 13 εκατομμυρίων δολαρίων!

Λάκης Τσάκωνας

Βιβλιογραφία

Anthony Summers, *Les vies secretes de Marilyn Monroe*, J'ai lu, 1987.

Don Wolfe, *Marilyn Monroe, Enquête sur un assassinat*,

Donald Spoto, *Marilyn Monroe, la biographie*, Presses de la Cité.

Μία από τις πολυάριθμες εκδόσεις κρατών και κρατιδίων που, πολλά χρόνια μετά το θάνατο της Μέριλιν, εξακολουθούν να εκμεταλλεύονται εμπορικά την αναλλοίωτη απ' το χρόνο δημοτικότητά της

έγινε αναπόφευκτη. Κατόπιν υπήρχε και ο φημολογούμενος ερωτικός δεσμός της Μέριλιν με τον πρόεδρο Τζον Κένεντι που προκαλούσε μεγάλες αντιδράσεις στο οικογενειακό και πολιτικό του περιβάλλον. Οι λόγοι για την επέμβαση των μυστικών υπηρεσιών ίσως υπήρχαν...

Κατά τα γραφόμενα του Donald Spoto, ενός από τους βιογράφους της, η Μέριλιν έχασε τη ζωή της εξαιτίας ενός ιατρικού σφάλματος. Για να μπορέσει να κοιμηθεί της είχε συστηθεί χρήση ένυδρης χλωράλης, ενώ αυτή είχε προηγουμένως καταναλώσει *Nembutal*. Η μίξη αυτών των δύο ουσιών

Πολιτική προπαγάνδα μέσω των γραμματοσήμων κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο

Όλοι γνωρίζουμε ότι το γραμματόσημο μπορεί να χρησιμεύσει και ως μέσο πολιτικής προπαγάνδας. Ως τέτοιο λοιπόν το χρησιμοποίησαν κατά τον Β' Π.Π. τόσο οι σύμμαχοι όσο και οι Γερμανοί του Χίτλερ.

Οι υπηρεσίες προπαγάνδας του αμερικανικού στρατού που ήταν γνωστές με τα αρχικά OSS (Office of Strategy Services = Γραφείο Στρατηγικών Υπηρεσιών) πήραν ως πρότυπο ένα γερμανικό γραμματόσημο του 1941 που απεικονί-

νεί το Χίτλερ και μετέτρεψαν την εικόνα του σε “νεκροκεφαλή”, αντί δε της επιγραφής “Deutsches Reich” (Γερμανικό Ράιχ) έβαλαν “Futsches Reich”, δηλαδή “Σάπιο Ράιχ” (1). Ο σκοπός τους ήταν να συνδέσουν το Χίτλερ με το θάνατο και να αποκαρδιώσουν τους Γερμανούς ώστε να εγκαταλείψουν τον πόλεμο. Αυτό που δεν γνωρίζουμε είναι αν τελικά αυτά τα γραμματόσημα χρησιμοποιήθηκαν για κάποιου είδους γραμματοσήμανση.

Και πάλι η OSS των ΗΠΑ, εκτύπωσε αργότερα ένα δεύτερο τύπο “νεκροκεφαλής” του Χίτλερ στο εικονιζόμενο φυλλάρακι. (2)

Η Βρετανική “Political Warfare Executive”, στρατιωτική οργάνωση που είχε σκοπό τον ψυχολογικό πόλεμο εναντίον των Ναζι, γνωστή με τα αρχικά PWE, παρήγαγε μία σειρά από παρωδίες γραμματοσήμων. Μεταξύ άλλων και τις ακόλουθες:

- Χρησιμοποιώντας σαν βάση το βιολέ γραμματόσημο των 6 ρφ της σειράς “Χίτλερ” των ετών 1941-44, κατασκεύασε ένα νέο που απεικόνιζε τον αρχηγό των Ες Ες Χάινριχ Χίμλερ. Τυπώθηκε με τυπογραφική μέθοδο, σε φύλλα των 20 και οδότυψη 14 X 14 1/4.

Υπάρχουν φάκελοι με αυτό το προπαγανδιστικό γραμματόσημο της PWE για το Χίμλερ. Εστάλησαν το 1943 από τον Ellic Howe προς ιδιώτες ουδέτερων χωρών, όπως η Ελβετία, η Σουηδία και η Πορτογαλία. Έφεραν ταυτόχρονα κανονικά

γερμανικά γραμματόσημα με το Χίτλερ, μαζί με 1 ή 2 προπαγανδιστικά με το Χίμλερ. Σήμαντρα, λογοκρισίες και σφραγίδες λογοκριτών ήταν όλα πλαστά.

- Χρησιμοποιώντας σαν βάση το γραμματόσημο των 20 γκρόσεν, χρώματος σέπια, του 1941 της Γενικής Διοίκησης της Πολωνίας που απεικονίζει

το κεφάλι του Χίτλερ, η PWE το αντικατέστησε με αυτό του διαβόητου Χανς Φρανκ, Γενικού Διοικητή της κατακτημένης Πολωνίας. Τα γραμματόσημα εκτυπώθηκαν το Γενάρη του 1943 από την Waterlow & Sons, σε φύλλα των 20 και οδόντωση 12 1/2. Πολλά από αυτά ρίχτηκαν με κιβώτια στην Πολωνία μεταξύ Ιανουαρίου και Μαρτίου 1943, κατά τη δεύτερη περίοδο της δραστηριότητας της RAF, με κωδικό όνομα "Intonation." Τον Ιούνιο του 1943, η Πολωνική Αντίσταση ετοίμασε ένα μικρό αριθμό σφραγισμένων φακέλων με το ψευτο-

σδιηροδέσμιο, ο οποίος συμβολίζει τη Γερμανία υπό τα δεσμά του φασισμού. Εκτυπώθηκε με τη μέθοδο ό φσετ σε φύλλα των 20, το Δεκέμβριο του 1944. Υπάρχουν πολλές μεταπολεμικές πλαστές εκδόσεις.

- Υπάρχει ακόμα σε έκδοση της PWE η προπαγανδιστική παρωδία της γερμανικής έκδοσης του 1938 "Winterhilfe" (Χειμερινή βοήθεια). Οι Γερμανοί διατηρούσαν ένα ίδρυμα με αυτό το όνομα που είχε το σλόγκαν "Κανένας να πεινά, κανένας να κρυώνει". Όσοι πολίτες συνεισέφεραν σε αυτό λάβαιναν ως αντάλλαγμα μικροδώρα. Όποιος ζητούσε βοήθεια, ανάλογα με τις ανάγκες του, λάβαινε χρήματα, τροφή, πετρέλαιο ή ενδύματα. Το "γραμματόσημο" εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 1943, σε τευχίδια, με τη μέθοδο όφσετ. Εκτυπώθηκε σε 10.000 τεμάχια και εστάλη πρώτα στο SOE (Special Operations Executive = Μυστική Βρετανική Υπηρεσία που έδρασε κατά τον Β' Π. Π.) και, δύο μήνες μετά, στους Ελεύθερους Γάλλους.

Οι παράσαση του πρώτου "γραμματοσήμου" εικονίζει τον Χίμλερ να κρατά στο ένα χέρι ένα περίστροφο ενώ στο άλλο χέρι έχει ένα κονσερβοκούτι συλλογής ελεημοσύνης. Στο δεύτερο γραμματόσημο βρίσκεται ένας Γερμανός στρατιώτης χωρίς στόμα. Στο βάθος διακρίνεται ο Χίμλερ να συνομιλεί με έναν επιχειρηματία. Η PWE χρησιμοποίησε αυτή την έκδοση σε προπαγανδιστικές επιστολές που έστειλε στην Πολωνία. Τόσο τα γραμματόσημα όσο και οι φάκελοι προπαγάνδας κάποια στιγμή ανακλήθηκαν στη Βρετανία και καταστράφηκαν. Διασώθηκαν ελάχιστα, κυρίως

γραμματόσημο του Φρανκ που το συνόδευαν δύο γνήσια General Gouvernement των 2 γκρόσεν με το Χίτλερ. Οι φάκελοι περιείχαν προπαγανδιστικό αντιστασιακό φυλλάδιο.

- Με βάση το γραμματοσημο του Ράιχ του 1943 (Michel 863) που απεικονίζει ένα σημαιοφόρο, η PWE κατασκεύασε το εικονιζόμενο δεξιά "γραμματόσημο" που παρουσιάζει το Στρατηγό Erwin von Witzleben, αυτόν που οι Γερμανοί κρέμασαν ως επι κεφαλής της ομάδας των αξιωματικών που συμμετείχαν στην αποτυχημένη απόπειρα δολοφο-

νίας του Χίτλερ. Το κείμενο του πλαστού αναγράφει "Κρεμάστηκε στις 8 Αυγ. 1944: και παρά ταύτα είσατε νικητές."

- Ένα λιγότερο γνωστό και κλασικό ψευδο-γραμματόσημο προπαγάνδας ήταν και αυτό έκδοσης της PWE που παρουσιάζει τον Χίμλερ να συλλαμβάνει έναν πολίτη. Παρωδούσε το γερμανικό γραμματόσημο της 9 Νοεμβρίου 1944, χρώματος κόκκινου, που απεικόνιζε "Αετό εναντίον φιδιού" (Ανοδος του Χίτλερ, Michel 906). Το παραποιημένο παρουσιάζει το Χίμλερ να οδηγεί ένα πολίτη

από Πολωνούς πιλότους.

- Όμως οι Βρετανοί, με την τοποθέτηση του Πετέν από τους Ναζί στην "έξουσία", δεν έχασαν την ευκαιρία της κατασκευής το 1942 ενός γραμματοσήμου που τον παρωδούσε. Με βάση την έκδοση του 1941-42 (Υν. 506, 30 σ. Κόκκινο, Πετέν χωρίς καπέλο), έβαλαν αριστερά του Πετέν σε δεύτερο πλάνο τον συνεργαζόμενο με τους Γερμανούς πρωθυπουργό του, τον Πιέρ Λαβάλ.

Για την ιστορία, αναφέρομε ότι ο Pierre Laval είχε ένα σκληρό τέλος. Προβλέποντας την δυσμενή

γι' αυτόν λήξη του πολέμου, δραπέτευσε πρώτα στη Γερμανία, μετά στην Ισπανία, και τέλος στην Αυστρία, όπου τον συνέλαβαν και τον έστειλαν πίσω στη Γαλλία για να δικαστεί επί προδοσία. Καταδικάστηκε σε εκτέλεση δια τυφεκισμού την 6^η Οκτωβρίου 1945, όμως πριν την εκτέλεση πρόλαβε να πάρει μία κάψουλα με κυάνιο. Ένας γιατρός κατάφερε να του σώσει τη ζωή. Προσωρινά όμως, διότι μόλις συνήλθε, δύο εβδομάδες αργότερα, οδηγήθηκε στο εκτελεστικό απόσπασμα.

Πάντως και οι Γερμανοί δεν υστέρησαν σε φιλοτελική προπαγάνδα. Το 1944 κατασκεύασαν ένα γραμματόσημο στο οποίο, αντί για τη Βασίλισσα Ελισάβετ που εικονιζόταν μαζί με τον Γεώργιο ΣΤ', από τη γνωστή σειρά της "Στέψης" του 1937, τοποθέτησαν το ... Στάλιν! Αυτός ο προπαγανδιστικός συμβολισμός απέβλεπε στο να πείσει τους Άγγλους να μη συμμαχήσουν με τους Ρώσους, κάνοντάς τους να πιστέψουν πως αν αυτό συνέβαινε, τότε θα βρισκόντουσαν κάτω από τη μπότα του Στάλιν. Η εγγραφή "TEHERAN 28.11.1943" αναφέρεται στη συνδιάσκεψη που πραγματοποιήθηκε στην Τεχεράνη και στην οποία έλαβαν μέρος ο Ρούσβελτ για τις ΗΠΑ, ο Τσόρτσιλ για τη Μ. Βρετανία και ο Στάλιν για τους Σοβιετικούς. Αυτό είναι το πιο γνωστό προπαγανδιστικό γραμματό-

σημο της Γερμανίας του 3^{ου} Ράιχ.

Στις ίδιες γερμανικές προπαγανδιστικές δραστηριότητες μέσω παραποιημένων γραμματοσήμων πρέπει να κατατάξουμε και την πλαστογράφηση του αγγλικού γραμματοσήμου του 1935 "Αργυρό Ιωβηλαίο", πάνω στο οποίο είναι γραμμένη η φράση "THIS IS A JEWISH WAR" (αυτός είναι ένας εβραϊκός πόλεμος) και όπου αντί για

το κεφάλι του Γεωργίου ΣΤ' εμφανίζεται αυτό του Ιωσήφ Στάλιν.

Άλλα "πλαστογραφημένα" αγγλικά γραμματόσημα κατασκευάστηκαν μυστικά από τους Γερμανούς μέσα στα στρατόπεδα συγκεντρώσεως του Sachsenhausen, από μια ειδική ομάδα φυλακισμένων που τελούσε υπό την διοίκηση ενός αξιωματικού των Ες Ες και ήταν επιφορτισμένη με την παραγωγή τους. Η ίδια ομάδα κατασκεύαζε και τα γνωστά πλαστά βρετανικά χαρτονομίσματα!

Ενδιαφέρον έχουν επίσης τα πλαστά του γραμματοσήμου που έφεραν την εικόνα του Στρατηγού Πετέν. Κυκλοφόρησαν το 1944, κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής. Είχαν ονομαστική αξία 1,50 Φράγκο και χρησιμοποιήθηκαν σαν πραγματικά γραμματόσημα του πολέμου, από το Φεβρουάριο μέχρι τον Ιούνιο του 1944. Η γαλλική Εθνική Αντίσταση τα χρησιμοποίησε για την πληρωμή ταχυδρομικών τελών στην αποστολή εφημερίδων και παράνομου τύπου, εξοικονομώντας σημαντικά χρηματικά ποσά.

Παντελής Λεούσης

Βιβλιογραφία

Pierre Sanders, *Les faux timbres de la 2^e guerre mondiale*, Timbres magazine, Ιαν. 2007

Herbert A. Friedman:

- *Propaganda and Espionage Philately*,

- *British Forgeries of the Stamps & Banknotes of the Central Powers*, Διαδίκτυο

Εγκυκλοπαίδεια Wikipedia

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Στη σειρά των "Ανοικτών Επιστολών" μου παρουσιάζονται όλες οι χρήσιμες πληροφορίες για τον καταρισμό μιας θεματικής συλλογής που φιλοδοξεί να εκτεθεί σε μία επίσημη εθνική έκθεση ή έκθεση FIP, από την επιλογή του θέματος, του χαρτιού και του φιλοτελικού υλικού, μέχρι και την καλύτερη αισθητική της παρουσίαση.

Η σωστή παρουσίαση των αναμνηστικών σφραγίδων

Οι αναμνηστικές σφραγίδες, όπως είναι γνωστό, αποτελούν ένα από τα βασικότερα στοιχεία μιας θεματικής συλλογής και η παρουσία τους σε μία θεματική συλλογή εκθεσιακού επιπέδου είναι απαραίτητη. Πώς να μην είναι εξάλλου, αφού καλύπτουν μύρια όσα θέματα και δίνουν λύσεις εκεί που, συχνά, δεν υπάρχει άλλο υλικό για να τις δώσει.

Ένα άλλο σπουδαίο χαρακτηριστικό τους είναι το γεγονός ότι ενισχύουν ή συμπληρώνουν τη θεματική πληροφορία του γραμματόσημου. Τίποτε καλύτερο από ένα γραμματόσημο επί φακέλου, ακυρωμένο με αναμνηστική σφραγίδα συναφούς προς το γραμματόσημο θέματος. Αλλά και μόνη της η αναμνηστική σφραγίδα κάνει περίφημη δουλειά. Αρκεί να τοποθετείται στη σωστή θέση, με το σωστό τρόπο και για τον πρόπτοντα λόγο: την κάλυψη μιας αναγκαίας θεματικής πληροφορίας.

Υπάρχουν μερικοί κανόνες, κυριολεκτικά απαραίτατοι, που καθορίζουν τον τρόπο έκθεσης των αναμνηστικών σφραγίδων πάνω στα εκθεσιακά φύλλα μας. Οι κανόνες αυτοί απαιτούν:

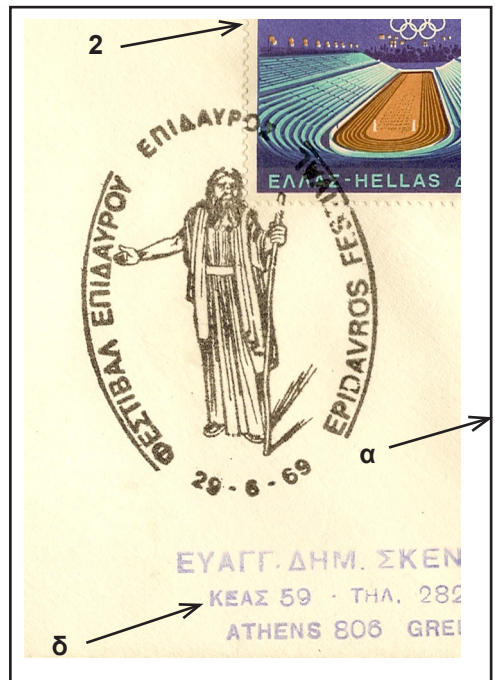
1. Η σφραγίδα να είναι καθαρή και ολόκληρη, απόλυτα ευανάγνωστη και γενικά σε άριστη κατάσταση.

2. Η σφραγίδα να βρίσκεται πάντα πάνω σε γραμματόσημο, ολόκληρο, άρτιο, ακέραιο και εμφανές, το οποίο και ακυρώνει χωρίς να το καταστρέφει.

3. Όταν τα υπόλοιπα στοιχεία του ταχυδρομικού αντικειμένου στο οποίο βρίσκεται δεν έχουν

άλλη σοβαρή θεματική/φιλοτελική συνεισφορά, τότε η σφραγίδα πρέπει να εκτίθεται σε παράθυρο. Λευκός φάκελος με μόνο το γραμματόσημο και την επ' αυτού αναμνηστική σφραγίδα δεν είναι αποδεκτός. Φανερώνει φιλοτελική φτώχεια, έλλειψη υλικού.

4. Το παράθυρο πρέπει να αφήνει σε πλή-

Σφραγίδα και γραμματόσημο πρέπει να παρουσιάζονται ολόκληρα (περ.2) και να αποφεύγεται η εμφάνιση διευθύνσεων που προοιεάζουν για μαζική παραγγελία (περ. δ). Καλό είναι να τοποθετείται ένα γραμμικό περιθώριο γύρω από το παράθυρο (περ. α).

ρη θέα ολόκληρη τη σφραγίδα και το γραμματόσημο που ακυρώνει, είτε αυτό είναι σχετικού προς τη σφραγίδα θέματος, είτε όχι.

5. Μεταξύ του παραθύρου και των τεσσάρων πλευρικών άκρων της σφραγίδας πρέπει να αφήνεται ένα εύλογο κενό 5-10 χλστ, ανάλογα με το διαθέσιμο χώρο της σελίδας και τις ανάγκες για την εισδοχή των υπολοίπων κομματιών.

6. Αν ο φάκελος περιλαμβάνει και δεύτερη αναμνηστική σφραγίδα επάνω σε κάποιο λευκό σημείο του, τότε μπορεί και αυτή να συμπεριληφθεί στο ίδιο παράθυρο. Κατ' εξαίρεση, μικρού σχήματος φάκελοι με δύο σφραγίδες -όπως παραπάνω- μπορούν να εκτίθενται, κυρίως όταν οι ανάγκες καλύτερης αισθητικής παρουσίασης της σελίδας το απαιτούν.

7. Εικονογραφημένοι φάκελοι με αναμνηστικές σφραγίδες δεν εκτίθενται παρά μόνο σε παράθυρο. Οι εικονογραφήσεις δεν θεωρούνται φιλοτελικό υλικό και επομένως απαγορεύεται η παρουσίασή τους.

8. Ομοίως, εικονογραφημένοι φάκελοι ημέρας κυκλοφορίας (ΦΠΗΚ) δεν εκτίθενται παρά μόνο σε παράθυρο, για τον ίδιο παραπάνω λόγο.

9. Ταχυδρομημένο-συστημένο αντικείμενο με αναμνηστική σφραγίδα που ακυρώνει γραμματόσημο ή γραμματόσημα σχετικού θέματος χαρακτηρίζεται ως ένα άριστο θεματικό κομμάτι.

Εικονογραφημένος φάκελος με αναμνηστική σφραγίδα. Δεν εκτίθεται ολόκληρος (περίπτωση 7). Μπαίνει σε παράθυρο στο οποίο πρέπει να φαίνονται τόσο η αναμνηστική σφραγίδα όσο και το σήμαντρο (περ. 14). Σφραγίδα και γραμματόσημο πρέπει να απέχουν από τις πλευρές του παραθύρου (περ. 5).

Ταχυδρομημένος-συστημένος φάκελος με δύο ίδιες αναμνηστικές σφραγίδες και σχετικό γραμματόσημο (Ολυμπικό γραμματόσημο, Ολυμπιακή Ημέρα η σφραγίδα: Άριστο θεματικό κομμάτι (περίπτωση 9). Μπαίνει ολόκληρο διότι όλα τα στοιχεία του φακέλου είναι χρήσιμα, τόσο φιλοτελικά όσο και θεματικά.

Τι.

10. Ταχυδρομημένο-συστημένο αντικείμενο με αναμνηστική σφραγίδα που ακυρώνει γραμματόσημο/α άσχετου θέματος θεωρείται ένα πολύ καλό κομμάτι.

11. Αναμνηστική σφραγίδα σε ταχυδρομημένο αντικείμενο αποδεδειγμένα ταξιδεμένο χαρακτηρίζει ένα καλό κομμάτι.

12. Αναμνηστική σφραγίδα σε παράθυρο συνθέτει ένα καλά ανεκτό φιλοτελικό αντικείμενο, η αξία του οποίου ανεβαίνει ανάλογα με την παλαιότητα και τη σπανιότητά του. Παλαιότητα και σπανιότητα ασφαλώς προσθέτουν και σε όλες τις προηγούμενες περιπτώσεις.

13. Αναμνηστική σφραγίδα ή σφραγίδες πρέπει να ακυρώνουν ένα ή περισσότερα γραμματόσημα που στο σύνολό τους συμπληρώνουν κανονικό ταχυδρομικό τέλος (τέλος εντύπων, πρώτο τέλος εσωτερικού κλπ.). Σφραγίδες επάνω σε μικρής αξίας γραμματόσημα (μη κανονικού τέλους) που τέθηκαν χαριστικά ή από άγνοια κάποιο ταχυδρομικού υπαλλήλου δεν επιτρέπεται να εκτίθενται.

14. Ελληνικές αναμνηστικές σφραγίδες προ του 1964 δεν ακύρωναν το γραμματόσημο. Έμπαιναν στο λευκό του φακέλου, ενώ το γραμματόσημο ακυρώνονταν με σήμαντρο. Όταν οι φάκελοι αυτοί μπαίνουν σε παράθυρο, πρέπει αυτό να συμπεριλαμβάνει αναμνηστική σφραγίδα, γραμματόσημο και σήμαντρο.

Παρακάτω, εκτός κανόνων, δίνονται ορισμένες συμβουλές, η τήρηση των οποίων δεν έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα. Εντούτοις είναι ιδιαίτερα χρήσιμες διότι η μη τήρησή τους είτε δημιουργεί δυσμενή εικόνα σε κριτές και θεατές, είτε δημιουργεί δυσκολίες στον εκθέτη κατά την τακτοποίηση των αντικειμένων στη σελίδα του.

α. Αναμνηστική σφραγίδα σε παράθυρο χρειάζεται απαραίτητα γραμμικό πλαίσιο. Διαφορετικά χάνεται μέσα στην λευκή ομοιομορφία ή στην άτονη απόχρωση που υποχρεωτικά έχουν τα φύλλα μας.

β. Φάκελοι μεγάλου σχήματος με αναμνηστικές σφραγίδες χωρίς άλλο φιλοτελικό ενδιαφέρον και ασήμαντου οικονομικού κόστους μπορούν να κόβονται ή να διπλώνονται, ώστε να εκτίθενται χωρίς δυσάρεστα αισθητικά αποτελέσματα. Ειδικά για εκείνους που λόγω του μεγέθους τους εξέχουν του φύλλου, παρόμοια επέμβαση κρίνεται απαραίτητη.

γ. Ομοίως, λευκοί άγραφοι φάκελοι ή απλά λευκά χαρτόνια με αναμνηστικές σφραγίδες που προορίζονται για "παράθυρο", αν είναι ασήμαντου οικονομικού κόστους, μπορούν να κόβονται για να διευκολύνεται η τοποθέτησή τους στη σελίδα. Όταν μάλιστα το παράθυρο βολεύει να μπει στο αριστερό του φύλλου, τότε το κόψιμο γίνεται επιτακτικό.

δ. Αποφεύγουμε την εμφάνιση της διεύθυνσης του παραλήπτη ενός φιλοτελικού αντικειμένου με αναμνηστική σφραγίδα, όταν αυτός είναι γνωστός έμπορος ή φιλοτελική εταιρεία κλπ. Οι διευθύνσεις αυτές είναι συνήθως έντυπες ή με γραμμική ιδιωματική σφραγίδα. Πιο σπανία, μπορεί να είναι και χειρόγραφες. Η παρουσία τους υποδηλώνει "μαζική κατασκευή" και προδιαθέτει δυσμενώς για την αξία του εκτιμημένου κομματιού. Γι' αυτό και φροντίζουμε αυτές οι διευθύνσεις να βρίσκονται εκτός "παραθύρου".

Δυστυχώς, στις συλλογές πρωτοεμφανιζόμενων ή νέων γενικά Ελλήνων θεματικών οι αναμνηστικές

σφραγίδες είτε ελλείπουν τελείως, είτε είναι ελάχιστες, κάτι που χαρακτηρίζεται ως τελείως αδικαιολόγητο. Στη μεγάλη πλειονότητά του, αυτό το υλικό είναι πάμφθονο και βρίσκεται ευκολότατα. Αρκεί μια στοιχειώδης προσπάθεια αναζήτησής του.

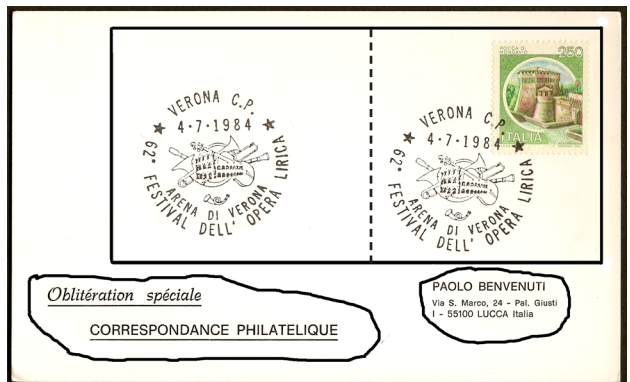
Μία αναμνηστική σφραγίδα μαζί με γραμματόσημα καλύπτουν έως και τα 2/3 της απαιτούμενης ποικιλίας φιλοτελικού υλικού κάθε θεματικής σελίδας. Αφού λοιπόν πρόκειται για εύκολο στην απόκτησή του υλικό, ας επωφεληθούμε.

Παντελής Λεούσης

Για κάθε συμπληρωματική πληροφορία ή απορία μπορείτε να αποστείνετε στη διεύθυνση του περιοδικού, στο τηλ. 210 2825134 ή στην ηλεκτρονική διεύθυνση p_leoussis@hotmail.com

Δεν εκτίθεται ποτέ αναμνηστική σφραγίδα που δεν βρίσκεται επάνω σε γραμματόσημο

Λευκός φάκελος ή χαρτόνι με δύο αναμνηστικές σφραγίδες (η μία στο λευκό). Πρόκειται για προϊόν μαζικής παραγγελίας. Δεξιά και κάτω φέρει έντυπη τη διεύθυνση του εμπόρου. Αριστερά κάτω αναγράφεται: **Αναμνηστική σφραγίδα - Φιλοτελική αλληλογραφία.** Δεν εκτίθεται ποτέ ολόκληρο. Ανάλογα με τις αισθητικές/συνθετικές ανάγκες της σελίδας μπορεί να εκτεθεί (σε παράθυρο), είτε με εμφανή τη δεξιά σφραγίδα με το γραμματόσημο, είτε με τις δύο σφραγίδες μαζί (περίπτωση 6 και 8). Αν η θέση του παραπάνω αντικειμένου εξυπηρετεί να τοποθετηθεί στα αριστερά του φύλλου, τότε αυτό μπορεί να κοπεί στις διατάσεις που βολεύουν, αν φυσικά πρόκειται για αντικείμενο μικρής αξίας όπως το εικονιζόμενο (περ. γ).

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ στις Ελληνικές Φιλοτελικές Εκθέσεις

Από το Νομικό Καρδούλη

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Δ' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ Ηλιούπολη 3 – 9 Νοεμβρίου 1986

Διοργανώθηκε από την Ένωση Φιλοτελιστών Ηλιούπολης. Είχε την αιγίδα του Δήμου Ηλιούπολης και της Ελληνικής Φιλοτελικής Ομοσπονδίας, την συμπαράσταση του ΕΛ.ΤΑ και ήταν αφιερωμένη στα 40 χρόνια της UNICEF. Στεγάστηκε στην αίθουσα του εκπαιδευτηρίου "Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ", στην οποία τοποθετήθηκαν 119 πλαίσια για να αναρτηθούν 3 τιμητικά εκθέματα, 3 συλλογές εκτός συναγωνισμού, 2 εκθέματα Φιλοτελικής Φιλολογίας, 10 συλλογές συναγωνισμού και άλλες 14 θεματικές συλλογές Νεότητας συναγωνισμού.

Η Οργανωτική Επιτροπή έθεσε σε κυκλοφορία τα ακόλουθα αναμνηστικά αντικείμενα:

α) 1000 αριθμημένους εικονογραφημένους φακέλους τύπου Α' χρώματος μπλε αντί 50 δραχμών τον καθένα

β) 500 πανομοιότυπους φακέλους τύπου Β' χρώματος κεραμιδί αντί 100 δραχμών τον καθένα,

γ) 1190 αριθμημένα φυλλαράκια τύπου Α' με οδόντωση στις δύο διαστάσεις τους αντί 100 δραχμών το καθένα, και

δ) 600 πανομοιότυπα φυλλαράκια τύπου Β' χωρίς οδόντωση αντί 200 δραχμών το καθένα.

Η Ελλανόδικος Επιτροπή αποτελούμενη από τους Μάριο Αγγελόπουλο, Μάνο Αναγνώστου και Άλκη Καλογερά, απένειμε τα ακόλουθα μετάλλια:

Επίχρυσα μετάλλια:

Αντώνης Διαμαντίδης, *το Σκάκι, Κλέων Διονυσάτος, Από τη Γη στη Σελήνη,*

Γιώργος Καράτσαλης, *Εκθέσεις και Φιλοτελισμός* (+ έπαθλο της Ε.Φ.Ο.),

Νίκος Μπεργιόπουλος, *Σκάκι και Φιλοτελισμός,*

Δανάη Καράτσαλη, *Η Μουσική μέσα στη ζωή μας* (+ έπαθλο).

Αργυρά μετάλλια:

Γιάννης Δημητρίου, *Έτος του παιδιού,*

Χρήστος Δράκος, *Ιστορία και αναδρομή της Ορθοδοξίας,*

Γιώργος Καβουράκης, *Ενωμένη Ευρώπη,*

Χρήστος Κορδάτος, *Ελληνική Μυθολογία,*

Ιωακείμ Χαλβατζιδόπουλος, *Ποδόσφαιρο,*

Όμηρος Ζαχαριάδης, *Αιγαίο Πέλαγος και Κρήτη* (+ έπαθλο),

Όμηρος Ζαχαριάδης, *Παίζουμε και ζωγραφίζουμε,*

Μιχάλης Βαΐτης, *Προσκοπισμός και Γραμματόσημο,*

Ισμήνη Ζαχαριάδη, *Μια φορά κι ένα καιρό,*

Αλεξάνδρα Μπεργιόπουλου, *Η φύση,*

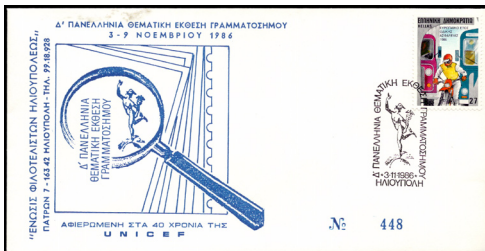
Άννα Κακαδιάρη, *Φιλοτελική Χαρτογραφία.*

Επάργυρα μετάλλια:

Θόδωρος Αυγερινός, *Σφραγίδες για τα 100 χρόνια της γέννησης του Λένιν,*

Σταμάτης Καλογιόνας, *Το Προσκοπικό παιχνίδι με γραμματόσημα,*

Δημήτριος Συμεωνίδης, *EUROPA – CEPT,*

Ευστάθιος Καλογιέτονας, *Το παιδί στο Γραμματόσημο*,

Μαριάνθη Κοζπάνη, *Πλωτά μέσα* (+ συγχαρητήρια),

Αίγλη Καρατσαλη, *Πουλιά*,

Πάτρα Σουρρή, *Τοπία*,

Αντώνης Δουκαρέλλης, *Αθάνατο Ελληνικό Αθλητικό Πνεύμα*,

Νίκος Μπεργιόπουλος και

Φίλιππος Σμπόρος, Φιλοτελική Φιλολογία.

Την Οργανωτική Επιτροπή απετέλεσαν οι: Νία Στράτου (Επίτιμος Πρόεδρος), Αργύρης Βουρνάς (Αντιπρόεδρος), Νίκος Καραβέλος (Σύνδεσμος Δήμου Ηλιούπολης), Νικ. Παπανικολάου (Ειδ. Γραμματέας), Γεώργιος Μπακαλούμης (Ταμίας), Γεώργιος Καρατσαλης (Γεν. Γραμματέας), Αθανασία Διονυσάτου, Ζηηρός Βεργος, Κίμων Δρακόπουλος, Σπύρος Μπίκος, Δημ. Χαϊμάνης, Μιχ. Τσιρώνης, Κων. Βασιλικός και Αβραάμ Κουτόπουλος (Μέλη).

Την ημέρα των εγκαινίων της Έκθεσης χρησιμοποιήθηκε από το Ταχ. Γραφείο Ηλιούπολης Ειδική αναμνηστική σφραγίδα.

ΤΟΠΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ ΧΙΟΥ Χίος, 6 – 20 Νοεμβρίου 1986

Η Έκθεση πραγματοποιήθηκε από 6 έως 20 Νοεμβρίου 1986 στο φουαγέ του Ομηρείου Πνευματικού Κέντρου Δήμου Χίου, με την ευκαιρία της επετείου της απελευθέρωσης του νησιού από τα ελληνικά στρατεύματα την 11/11/1912. Αρχικά είχε προγραμματιστεί για το διάστημα 11 – 20/11/1986. Η αλλαγή ημερομηνιών πραγματοποιήθηκε κατόπιν επιθυμίας της Διευθύνσεως του Ομηρείου Πνευματικού Κέντρου Δήμου Χίου, λόγω της χρονικής σύμπτωσης της διοργάνωσης ενός Συνεδρίου στον ίδιο χώρο.

Έλαβαν μέρος οι ακόλουθοι εννέα Χιώτες εκθέτες, όλοι μέλη της Φιλοτελικής Εταιρείας Χίου:

Θεόδωρος Καρακατσάνης, Αδαμάντιος Σαλιάρης, Κων/νος Μιχαλινός, Δημήτριος Κωσιτάκης, Αντώνιος Χατζηγεωργίου, Ιωάννης Κρομμύδας, Μιχαήλ Ζώης, Παντελής Σαλιάρης και Νικόλαος Σιδεράτος.

Στην έκθεση, η οποία δεν είχε συναγωνιστικό χαρακτήρα, εκτέθηκε φιλοτελικό υλικό της περιοχής του Αιγαίου, όπως γραμματόσημα σχετικά με τα νησιά Χίο, Λήμνο, Λέσβο, Δωδεκάνησα, Σάμο, Ικάρια, Κρήτη, Λεβάν Σμύρνης κλπ., σφραγισμένα, ασφράγιστα, φάκελοι ΠΗΚ,

αποκόμματα με σφραγίδες Χίου, Καστελόριζου, Πάτμου, Ναυτιλιακές σφραγίδες κ.λ.π. Όλοι οι εκθέτες έλαβαν αναμνηστικά διπλώματα.

Τα εκθέματα παρουσιάστηκαν σε 4 υαλόφρακτες προθήκες του Ομηρείου Πνευματικού Κέντρου Δήμου Χίου. Η Οργανωτική Επιτροπή αποτελέστηκε από τους κ.κ. Αντώνη Χατζηγεωργίου, Δημητρίου Κωσιτάκη και Μιχαήλ Ζώη.

Δεν εκδόθηκαν αναμνηστικά, πλην των αφισών που φιλοτεχνήθηκαν από τον κ. Γεώργιο Ζυμαράκη, Δευθυντή του Ομηρείου Πνευματικού Κέντρου Χίου, και του φυλλαδίου της ανακοίνωσης της Έκθεσης.

Κατά την διάρκεια της Έκθεσης έγινε προβολή ταινίας που διέθεσε ο ΕΛ.ΤΑ με τον τίτλο “Το Αιγαίο στα Ελληνικά Γραμματόσημα”.

Την Έκθεση επισκέφτηκε αρκετός κόσμος και πολλά σχολεία της πόλεως.

Β' ΕΚΘΕΣΗ

ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ ΠΑΤΡΑΣ Πάτρα 14 – 20 Νοεμβρίου 1986

Οργανώθηκε από το Πολιτιστικό Κέντρο Εργαζομένων Ο.Τ.Ε. Πάτρας με τη συνεργασία της Φιλοτελικής Εταιρείας Πάτρας και τη συμπάρασταση του ΕΛ.ΤΑ., και ήταν αφιερωμένη στην εθελοντική αιμοδοσία. Φιλοξενήθηκε στην αίθουσα του Πολιτιστικού Κέντρου Εργαζομένων Ο.Τ.Ε. (Πλατεία Γεωργίου 6, Πάτρα).

Έλαβαν μέρος με συλλογές θεματικού περιεχομένου και αναμνηστικές σφραγίδες Φιλοτελικών Εκθέσεων οι: Γιάννης Μυλωνάς, Αλέκος Καραμπέλης, Γιάννης Λεμπεισιώτης, Γιώργος Πατσάιντερ, Βιργίνια Μυλωνά – Σπυροπούλου, Λευτέρης Βουτσινάς, Κώστας Σιμιτζής, Βάσω Μανίκα – Παπαλέξη, Χάρης Μητρέλος, Θεόδωρος Αυγερινός, Διονύσιος Μπράβος, Παν. Παπαϊωάννου, Βασίλειος Παπαϊωάννου και Παναγιώτης Γιαννακούρας.

Η Οργανωτική Επιτροπή κυκλοφόρησε διαφημιστικές χρωματιστές βινιέτες (πορτοκαλί και πράσινο) σε δύο φυλλαράκια των τεσσάρων (4) τεμαχίων. Σε δύο από αυτά αναγράφονταν συνθήματα για την αιμοδοσία και στα άλλα δύο εικονίζονταν ο πατρινός αθλητής Τόφαλος και μία περιοχή της Πάτρας.

Στο Κεντρικό Ταχυδρομείο της αχαϊκής πρωτεύουσας χρησιμοποιήθηκε ειδική αναμνηστική σφραγίδα, με την οποία σφραγίστηκαν αναμνηστικοί φάκελοι.

Σε όλους τους εκθέτες απονεμήθηκαν με-

τάλλια και επιδόθηκαν διπλώματα, ενώ με απόφαση της ομάδας φιλοτελισμού του ΠΚΕ – ΟΤΕ απονεμήθηκε τιμητικό δίπλωμα και μετάλλιο στη Φιλοτελική Εταιρεία Πάτρας για τα 45 χρόνια συνεχούς φιλοτελικής δραστηριότητας και προσφοράς.

Η λειτουργία της Έκθεσης παρατάθηκε τελικά μέχρι της 23ης Νοεμβρίου 1986.

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙ

“Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΣΤΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ”
Θεσσαλονίκη, 16-26 Νοεμβρίου 1986

Από τις 16 μέχρι και τις 26 Νοεμβρίου 1986 πραγματοποιήθηκε στο περίπτερο του Δήμου Θεσσαλονίκης, στην οδό Αγγελάκη, φιλοτελική έκθεση με την ονομασία “Φιλοτελικό Σαλόνι” και θέμα “Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΣΤΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ”. Η έκθεση είχε ενταχθεί στα πλαίσια του ετήσιου φεστιβάλ “ΔΗΜΗΤΡΙΑ” που διοργανώνει ο Δήμος Θεσσαλονίκης. Την έκθεση διοργάνωσε η Ελληνική Φιλοτελική Εταιρεία Θεσσαλονίκης, με τη συμπαράσταση του ΕΛ.ΤΑ και της Ε.Φ.Ο.

Τα εγκαίνια της έκθεσης πραγματοποιήθηκαν την Κυριακή 16 Νοεμβρίου, στις 6.30 μ.μ., από τον Δήμαρχο κ. Θ. Μαναβή. Προηγήθηκε χαιρετισμός του Προέδρου της Ε.Φ.Ε. Θεσσαλονίκης Νίκου Πόδα προς το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου της πόλης και τους Εκθέτες. Στα εγκαίνια παραβρέθηκαν, εκτός του Δημάρχου και της συζύγου του, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Φ.Ο., ο επίτιμος Πρόεδρος της ΕΦΕΘ κ. Κεφαλάς, γνωστοί συλλέκτες και έμποροι γραμματοσήμων της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, και πολλοί επισκέπτες.

Τα εκθέματα, τα οποία είχαν όλα σαν θέμα την “ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ”, κατέλαβαν πάνω από 100 πλαίσια και κάλυψαν ταχυδρομική ιστορία 4 αιώνων.

Πήραν μέρος 17 γνωστοί και βραβευμένοι συλλέκτες, μεταξύ των οποίων και οι:

- Νία Στράτου, με φιλοτελικά ντοκουμέντα Θεσσαλονίκης από τον 18ο μέχρι και τον 20° αιώνα.

- Νεοκλής Ζαφειρακόπουλος, με ντοκουμέντα από τα πολιτικά και στρατιωτικά ταχυδρομικά γραφεία που λειτούργησαν στη Θεσσαλονίκη.

- Νίκος Πόδας, Θρασύβουλος Πόδας και

- Σπύρος Πόδας, με μια πλούσια ποικιλία εκθεμάτων που κάλυπταν στρατιωτικές λογοκρισίες του Μετώπου Θεσσαλονίκης όλων των πολέμων, πολιτικά και στρατιωτικά γραφεία, σιδηροδρομικές σφραγίδες, αναμνηστικές, ατέρμονες, βινιέτες κ.λ.π.

- Βασίλης Μαυρομμάτης, με αυθεντικές φωτογραφίες του στρατού της Ανατολής (Armée d' Orient)

- Μιχάλης Τσιπίδης, με παλιές καρτ ποστάλ Θεσσαλονίκης

- Αθανάσιος Βεζυρτζής, με αναμνηστικές σφραγίδες και κάρτες μάξιμουμ της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης.

- Βύρων Μίτος, με κάρτες Θεσσαλονίκης, καθώς και άλλοι εκθέτες με διάφορα εκθέματα σχετικά με τη φιλοτελική ιστορία της Θεσσαλονίκης.

Όμως το “βαρύ πυροβολικό” της Έκθεσης αποτέλεσε η συλλογή του Ολλανδού συλλέκτη Enzo Hut, η οποία στη Φιλοτελική Έκθεση “ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ‘83” είχε αποσπάσει πολλά βραβεία, μεταξύ των οποίων και το Μεγάλο Χρυσό Βραβείο. Η παραπάνω συλλογή εκτέθηκε για τρεις μέρες και συγκέντρωσε το θαυμασμό όλων των επισκεπτών.

Στο χώρο της Έκθεσης λειτούργησε προσωρινό Ταχυδρομικό Γραφείο για την εξυπηρέτηση των φιλοτελιστών. Την ημέρα των εγκαινίων χρησιμοποιήθηκε ειδική αναμνηστική σφραγίδα.

Από την Ε.Φ.Ε.Θ. εκδόθηκαν 500 ειδικό αναμνηστικοί φάκελοι με την ειδική αναμνηστική σφραγίδα προς 50 δρχ. έκαστος. Εκδόθηκαν επίσης μια σειρά από έγχρωμες ανατυπωμένες κάρτες της παλιάς Θεσσαλονίκης που προέρχονταν από το Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης. Τρεις διαφορετικές από αυτές σφραγίστηκαν με την ειδική αναμνηστική σφραγίδα.

Τέλος, στα πλαίσια της Έκθεσης και των “Δημητρίων”, στις 25^{ες} Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε στο Βαφοπούλειο Πνευματικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης ομιλία του Ν. Πόδα, με θέμα την Ταχυδρομική Ιστορία της Θεσσαλονίκης, την οποία παρακολούθησε ο Δήμαρχος Θεσσαλονίκης και άλλοι ενδιαφερόμενοι.

Καθώς η έκθεση δεν είχε συναγωνιστικό χαρακτήρα, μετά το πέρας της ομιλίας απονεμήθηκαν αναμνηστικές πλακέτες σε όλους τους εκθέτες και διοργανωτές.

Η τελετή των εγκαινίων έληξε με μικρή δεξίωση που δόθηκε στην αίθουσα δεξιώσεων του

Βαφοπουλείου Ιδρύματος.

Την Οργανωτική Επιτροπή αποτέλεσαν οι Νίκος Πόδας, Αντώνης Διαμαντίδης, Γιάννης Δημητριάδης, Τάσος Φουτσιζλόγλου, Μιχάλης Τσιπίδης, Ανδρέας Αβραμίδης, Ευάγγελος Αγγελόπουλος και Βάσ. Μαυρομαμάτης.

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΥΣΤΡΙΑΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ

Αγία Παρασκευή, 21 – 29 Νοεμβρίου 1986

Η ανωτέρω έκθεση πραγματοποιήθηκε στην γκαλερί "ΓΚΛΑΙΣ", επί της οδού Μεσογείων 433 στην Αγ. Παρασκευή Αττικής. Τα εγκαίνια έγιναν την 21η Νοεμβρίου 1986 παρουσία του Πρέσβη της Αυστρίας στην Ελλάδα, μαθητών του Γερμανικού Φροντιστηρίου, μελών του Αυστριακού Πολιτιστικού Συλλόγου και πολλών φιλοτελιστών.

Την ιδέα για τη διοργάνωση αυτής της έκθεσης είχε ο γνωστός έμπορος γραμματοσήμων Κώστας Σιταρένιος, αποβλέποντας στην τόνωση του σχολικού φιλοτελισμού.

Στα 15 συνολικά πλαίσια αναπτύχθηκαν συλλογές ελληνικών και αυστριακών γραμματοσήμων εκδόσεων από το 1960 και εντεύθεν, καθώς και ελληνικά και αυστριακά συλλεκτικά φιλοτελικά ντοκουμέντα.

Στην προσπάθεια του Κώστα Σιταρένιου συμπαραστάθηκαν ο Αυστριακός Πολιτιστικός Σύλλογος και το Φιλοτελικό Κέντρο Βλαστού.

ΕΚΘΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΩΝ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΩΝ "ΛΕΝΙΝ ΚΑΙ ΟΚΤΩΒΡΙΑΝΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ"

**Αμπελόκηποι Θεσσαλονίκης,
23 – 31 Ιανουαρίου 1987**

Φιλοξενήθηκε στο Πνευματικό Κέντρο Αμπελοκήπων Θεσσαλονίκης με εκθέματα προερχόμενα από τη συλλογή του ιατρού Θεσσαλονίκης Θεόδωρου Αυγερινού.

Τα εγκαίνια της έκθεσης έκανε ο Δήμαρχος Αμπελοκήπων κ. Σαπρανίδης, ο οποίος, σε σύντομη ομιλία του, αναφέρθηκε στους σκοπούς της, στη δραστηριότητα του εκθέτη και στο πολιτιστικό έργο του Δήμου.

Στην έκθεση χρησιμοποιήθηκαν 40 ειδικά εκθεσιακά πλαίσια διπλής όψευς, στα οποία εκτέθηκαν 2000 φιλοτελικά ντοκουμέντα κάθε είδους, όπως γραμματόσημα, φεγιέ, ΦΠΗΚ, εικονογραφημένοι φάκελοι, αναμνηστικές σφραγίδες, Κά-

τες Μάξιμουμ, ατέρμονες σφραγίδες, βινιέτες κ.α. Τα αντικείμενα που εκτέθηκαν προέρχονταν από 42 χώρες και χρονολογούνταν από το 1924 μέχρι το 1986.

Τα μόνα αναμνηστικά που κυκλοφόρησαν ήταν το πρόγραμμα και η αφίσα.

ΚΙΝΗΤΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ Γλυφάδα, 23-25 Ιανουαρίου 1987

Μεταξύ των σκοπών της ίδρυσης του Φιλοτελικού Ομίλου Γλυφάδας περιλαμβάνεται και η καθι�ονόηποτε τρόπο διάδοση του φιλοτελισμού μεταξύ των νέων. Σε εφαρμογή αυτής της καταστατικής επιταγής, ο Όμιλος οργάνωσε κινητή έκθεση ελληνικών γραμματοσήμων, σε συνεργασία με τον πρόεδρο της ΕΦΟ καθηγητή κ. Άγγελο Παπαϊωάννου και τον Σύμβουλο ΕΛΤΑ κ. Μωυσή Κωνσταντίνη. Τα εκθέματα παρουσιάστηκαν σε τρία εκθεσιακά πλαίσια και περιλάμβαναν αντιπροσωπευτικά δείγματα από όλη την κλίμακα των ελληνικών γραμματοσήμων -από την Μεγάλη Κεφαλή Ερμού μέχρι τις νεότερες εκδόσεις-, καθώς και φακέλους ταχυδρομικής ιστορίας, θεματικά, Κάρτες Μάξιμουμ κλπ.

Την Οργανωτική Επιτροπή αποτέλεσαν οι Α. Βασιώτης, Ν. Γκούβερης και Α. Ζαλώνης, Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος και Γ. Γραμματέας, αντίστοιχα, του Φιλοτελικού Ομίλου Γλυφάδας.

Τα εγκαίνια έλαβαν χώρα στο Πολιτιστικό Κέντρο Γλυφάδας στις 23 Ιανουαρίου. Κυκλοφόρησαν 500 αριθμημένοι φάκελοι, σφραγισμένοι με το τοπικό σήμαντρο, που πωλούντο προς 100 δρχ. έκαστος.

Η έκθεση παρέμεινε ανοικτή για το κοινό της περιοχής μέχρι την Κυριακή, 25 Ιανουαρίου. Στη συνέχεια μεταφέρθηκε στα σχολεία των περιοχών Αργυρούπολης, Βάρκιζας, Βούλας, Βουλιαγμένης, Γλυφάδας και Ελληνικού, σε ώρες και ημέρες που καθορίστηκαν σε συμφωνία με τους οικείους Γυμνασιάρχες και Λυκειάρχες. Προηγίτο σύντομη εισαγωγική ομιλία για το ελληνικό γραμματόσημο και το φιλοτελισμό και ακολουθούσε διάλογος με τους μαθητές και τις μαθήτριες. Τέλος, η Κινητή Έκθεση παρουσιάστηκε και στα πνευματικά και Πολιτιστικά Κέντρα των ανωτέρω περιοχών, μετά από συνεννόηση με τους Δημάρχους και τους αντίστοιχους υπευθύνους.

(Συνεχίζεται)

ΤΑ ΦΙΔΙΑ (Μέρος Β')

του Παντελή Λεούση

Τα φίδια, μαζί με τα σαυροειδή, αποτελούν την τάξη των λεπιδωτών και ανήκουν στην υπόταξη της ομοταξίας των ερπετών. Τρέφονται με μικρά ζώα, πουλιά, αβγά ή έντομα. Μερικά είδη φιδιών είναι δηλητηριώδη και επικίνδυνα και για τον άνθρωπο, κυρίως όταν αυτός εισβάλλει στην περιοχή του και το παρενοχλήσει.

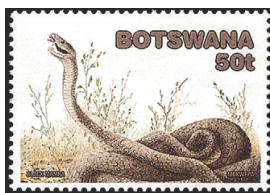
Από τη μεγάλη ποικιλία φιδιών, ευτυχώς, λίγα μόνο είναι δηλητηριώδη. Στην Ελλάδα τα δηλητηριώδη φίδια είναι η οχιά, σε πέντε διαφορετικά είδη, ο Σαπίτης και το Αγιόφιδιο.

Το πλέον επικίνδυνο φίδι στον κόσμο, από την άποψη των χιλιάδων θανάτων που προκαλεί ετησίως, θεωρείται η Όχια του Ράσελ που ζει στην Σρι Λάνκα. Όμως το φίδι με τη μεγαλύτερη τοξικότητα δηλητηρίου είναι το φίδι *oxyuranus microlepidotus* ή αγριόφιδιο που ζει στην κεντρική έρημο της Αυστραλίας, με τοξικότητα δηλητηρίου 50 φορές μεγαλύτερη της βασιλικής κόμπρας! Η συνήθης ποσότητα δηλητηρίου που παρέχει ένα δάγκωμα αυτού του φιδιού (40-120 mg), είναι ικανή να θανατώσει 100 άνδρες ή 250.000 ποντίκια.

Η διάκριση μεταξύ του πιο επικίνδυνου και του πλέον ιοβόλου φιδιού γίνεται από τον τόπο στον οποίο αυτό διαβιώνει και κατά πόσο έρχεται σε επαφή με τον άνθρωπο. Με αυτό τον τρόπο, ένα εξαιρετικά ιοβόλο φίδι, όπως το αγριόφιδιο που προαναφέραμε, έχει ελάχιστα θύματα. Επίσης, για το επίσης αυστραλιανό Γηγενές Ταϊπάν δεν έχουν αναφερθεί καθόλου θύματα λόγω της απομόνωσής του σε περιοχές εξαιρετικά αφιλόξενες που σπάνια προσεγγίζει ο άνθρωπος.

Η Αυστραλία έχει την τιμή να φιλοξενεί τα 8 από τα 10 περισσότερο ιοβόλα φίδια του πλανήτη, όπως το Ταϊπάν των Ακτών, το Καφέ Φίδι, Δεντρογαλιά του Θανάτου, Φίδι Τίγρης κ.ά.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο αμερικανικός κροταλιάς και η βασιλική κόμπρα της Ασίας, παρότι εξαιρετικά ιοβόλα και με μεγάλη τοξικότητα δηλητηρίου, δεν περιλαμβάνονται στα 10 πιο επικίνδυνα φίδια του πλανήτη. Αντίθετα, η Μαύρη Μάμπα της Αφρικής βρίσκεται στην 10^η θέση του "top ten" της τοξικότητας και είναι τρίτη από πλευράς επικινδυνότητας.

Μαύρη Μάμπα: Το πιο επικίνδυνο φίδι της Αφρικής

Το μήκος των φιδιών ποικίλλει από περίπου 10 εκ. έως 10 μ. και η διάμετρος τους από 2 χιλιοστά έως 30 εκ. Η σπονδυλική μπορεί να φτάσει τα 500 στοιχεία τα οποία συνδέονται με ένα ζευγάρι πλευρών, εκτός από τα πρώτα δύο και τα ουραία.

Η διχλωτή γλώσσα των φιδιών βγαίνει και με κλειστό στόμα, από ειδικό αυλάκι

Το στόμα έχει την ικανότητα να ανοίγει υπερβολικά, επιτρέποντας την κατάποση θηραμάτων διαμέτρου μεγαλύτερης από αυτής του θηρευτή. Τα δόντια βρίσκονται στην επάνω και στην κάτω γνάθο, αλλά μερικές φορές και στο προγναθιαίο οστού και στον ουρανίσκο. Έχουν συνήθως αγκιστροειδές σχήμα και μπορούν να περιέχουν μία διαμήκη αύλακα ή να έχουν έναν λεπτό εσωτερικό αγωγό, χαρακτηριστικά των ιοβόλων φιδιών.

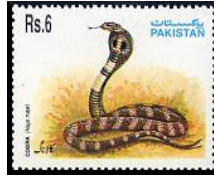
Η γλώσσα, λεπτή, μακριά, διχλωτή, γεμάτη οσφρητικά κύτταρα και στοιχεία αφής, μπορεί να προεκταθεί ακόμα και με κλειστό στόμα, επειδή το πάνω χείλος έχει μια κατάλληλη αύλακα. Όργανα αφής βρίσκονται επίσης διάσπαρτα σε όλο σχεδόν το σώμα.

Ο οισοφάγος, μακρός και με μεγάλη διαστατική ικανότητα, συχνά φιλοξενεί για μεγάλο διάστημα τμήματα των μεγαλύτερων διαστάσεων λείας.

Νεαρός πύθωνας μολις βγαίνει από το αβγό

Για την αναπνοή χρησιμεύει γενικά μόνο ο δεξιός πνεύμονας. Ο άλλος είναι μικρός ή ατροφικός. Η τραχεία εκβάλλει στο μπροστινό τμήμα του στοματικού δαπέδου, έτσι που τα φίδια

Πέντε είδη κόμπρας: Μαύρη Νάγια, Νάγια Διοπτροφόρος, Νάγια μοιολοίκα, Νάγια Πακιστάν, Νάγια nigricolis

μπορούν να αναπνέουν ακόμα και όταν ο λαιμός είναι φραγμένος από ογκώδη λεία.

Τα μάτια προστατεύονται από σταθερά καλύμματα, που αλλάζουν κι αυτά μαζί με το υπόλοιπο δέρμα. Τα ακουστικά όργανα είναι υποτυπώδη. Φαίνεται βέβαιο ότι τα φίδια αντιλαμβάνονται τους ήχους μέσω των στερεών σωμάτων, αντί μέσω του αέρα.

Τα φίδια έχουν ξεχωριστά φύλα και, κατά το μεγαλύτερο μέρος, είναι ωτόκα. Γεννούν μεγάλα αβγά, σε αριθμό που κυμαίνεται περίπου από 2 έως 100, ανάλογα με τις διαστάσεις του είδους. Για την επώαση αρκεί συνήθως η θερμοκρασία του περιβάλλοντος. Μόνο τα θηλυκά των πυθωνίδων ασχολούνται με αυτήν. Στο τέλος της ανάπτυξης, κάθε μικρό σπάζει το κέλυφος του αβγού χρησιμοποιώντας ένα προσωρινό σκληρό σχηματισμό που υπάρχει στην άκρη του ρύγχους. Σε πολλά φίδια η ανάπτυξη του εμβρύου έχει στην πράξη συμπληρωθεί την στιγμή της ωοτοκίας.

Τέλος, διάφορα είδη είναι ζωτόκα. Τα φίδια, επειδή είναι ετερόθερμα ζώα, είναι ιδιαίτερα διαδεδομένα στις περιοχές με θερμό και εύκρατο κλίμα. Πολλά είδη παραμένουν στο έδαφος ή στα δέντρα, μερικά είναι υπόγεια και άλλα, αντίθετα, ζουν στα γλυκά ή αλμυρά νερά.

Η τροφή τους αποτελείται σχεδόν πάντοτε από ζωντανά ζώα ή, άλλα, κυρίως με αβγά πουλιών. Υπάρχουν όμως και φίδια που τρέφονται με τα όμοιά τους.

Η υπόταξη των φιδιών περιλαμβάνει περίπου 2.300 είδη, συγκεντρωμένα σε 18 οικογένειες, από τις οποίες οι κυριότερες είναι:

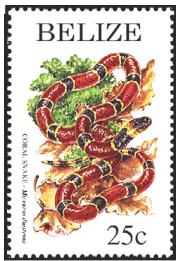
Οι ελαπίδες, με πολλά είδη αρκετά ιοβόλα,

διαδεδομένα σε διάφορες ηπείρους, εκτός από την Ευρώπη.

Στους ελαπίδες ανήκει η οικογένεια της κόμπρας, με γνωστότερο είδος είναι η *Naja naja* ή *Naja trirudians*, γνωστή ως διοπτροφόρος, η οποία σκοτώνει τα θύματά της χύνοντας το δηλητήριο με τα πίσω δόντια της άνω σιαγόνας της. Κατά την επίθεση η κόμπρα σηκώνει το μπροστινό μέρος του σώματός της και, πλαταίνοντας μερικά πλευρά, φουσκώνει τον λαιμό της σε σχήμα δίσκου ή σκούφου. Στον αυχένα της διαγράφεται τότε ένα άσπρο σχέδιο που μοιάζει με ζευγάρι γυαλιά. Η κόμπρα, πριν επιτεθεί, ταλαντεύεται δεξιά και αριστερά, μπροστά στο θύμα της, και όταν βρεθεί σε κατάλληλη απόσταση από αυτό του επιτίθεται. Με τις ενδείξεις αυτές, η επίθεση μπορεί να προβλεφθεί, όπως ξέρουν καλά οι δαμαστές φιδιών. Η διοπτροφόρος κόμπρα, που δεν ξεπερνά τα 2 μ., απαντά συχνά στη Μιανμάρ, στην Ινδία, στις χώρες της χερσονήσου της Ινδοκίνας και στα νησιά της Σούνδης.

Υπάρχουν άλλα τρία βασικά είδη κόμπρας. Η βασιλική κόμπρα (*Ophiophagus hannah*), μήκους 3-5 μ., που ζει κυρίως σε δάση, από την Ταϊλάνδη μέχρι τα νησιά της Σούνδης. Είναι επικίνδυνη ακόμα και για μεγάλα ζώα, γιατί το δηλητήριό της περιέχει μια ισχυρή νευροτοξίνη που επιδρά στα αναπνευστικά κέντρα του εγκεφάλου, με αποτέλεσμα το θύμα να πεθαίνει από αναπνευστική ανεπάρκεια.

Η κόμπρα η κοινή αιγυπτιακή (*Naja haje*) φουσκώνει τον λαιμό της, αλλά δεν έχει διόπτρες. Μερικοί υποστηρίζουν ότι αυτό το φίδι χρησιμοποίησε η Κλεοπάτρα για να αυτοκτονήσει.

Βασιλική κόμπρα *Ophiophagus hannah* και η *Pseudonaja textilis*

Ελαπίδες. Τρία είδη κοραλιόφιδων της αμερικανικής ηπείρου: Βασιλικό φίδι Σκάρλετ, *Micrurus frontalis* και *Micrurus diastrema*

Δείγματα ελαπιδών του είδους
Laticauda Columbrina

Η κόμπρα η μελανόλευκη (*Naja nigricollis*), μήκους έως 2 μ., είναι κοινή στην κεντρική και νότια Αφρική και εκτοξεύει από απόσταση το δηλητήριο στα μάτια του θύματος.

Στους ελαπίδες ανήκουν επίσης τα κοραλλόφιδα, με περίπου 65 είδη. Τα πραγματικά κοραλλόφιδα είναι περιορισμένα στο Νέο Κόσμο, κυρίως στις τροπικές περιοχές. Υπάρχουν όμως φίδια με παρόμοιες μορφές που εμφανίζονται σε Ασία και Αφρική. Μυστικοπαθή και υπάκουα, δαγκώνουν σπάνια όταν τα αγγίζει κανείς. Εντούτοις, το δηλητήριο μερικών από αυτά μπορεί να σκοτώσει άνθρωπο.

Τα περισσότερα κοραλλόφιδα τρέφονται με άλλα φίδια. Το μεγαλύτερο γένος, το *Micrurus*, συναντιέται από νότιες ΗΠΑ έως την Αργεντινή. Τα περισσότερα φέρουν δακτυλιωτές διακοσμήσεις με κόκκινο, μαύρο και κίτρινο ή άσπρο χρώμα. Υπάρχει μάλιστα και μία έμμετρη αμερικάνικη παροιμία για ένα κοραλλόφιδο: "*Red touching yellow, dangerous fellow*" (κόκκινο μαζί με κίτρινο, επικίνδυνος σύντροφος).

Κοραλλόφιδα διαφόρων ειδών συναντάμε από τη Μαλαισία στις Φιλιππίνες (10 είδη *Calliophis*), στις ερήμους της Αριζόνα (*euryxanthus Micruroides*), στις ανατολικές Ινδίες και τα αφρικανικά κοραλλόφιδα (*Elaps*) που φέρουν ασπρόμαυρες ραβδώσεις.

Οι κολουβρίδες περιλαμβάνουν περίπου το 70% των ειδών των φιδιών. Είναι φίδια διαδεδομένα σχεδόν παντού, ιδιαίτερα σε εύκρατες και θερμές περιοχές. Τέτοια φίδια είναι το μικρόσωμο και νυκτόβιο Ερυθρό Φίδι (*Coccinea Cemophora*)

που συναντάται στις ΗΠΑ, από το Νιού Τζέρσεϊ ως τη Φλώριδα και το Τέξας. Έχει κόκκινα, μαύρα, άσπρα και κίτρινα δαχτυλιόδια και είναι αβλαβές.

Το μεγαλύτερο από τα κοινά, μη ιοβόλα φίδια της οικογένειας των Κολουβριδών είναι το Ασιατικό Φίδι των Αρουραίων (*Carinatus Ptyas*), μήκους 3.73 μ. Συναντάται ακόμα και στις κρύες περιοχές, στερείται ατροφικών οπίσθιων μελών και αριστερού πνεύμονα. Διαθέτει δηλητήριο που παραλύει προσωρινά. Τα περισσότερα φίδια αυτής της οικογένειας γεννούν αυγά, αλλά μερικά, ειδικά τα υδρόβια, γεννούν ζωντανά φιδάκια.

Στην οικογένεια των κολουβριδών ανήκουν επίσης επτά είδη με το όνομα *Lampropeltis*. Εμφανίζονται από το νοτιοανατολικό Καναδά ως τον Ισημερινό. Λέγονται "βασιλικά φίδια" επειδή τρώνε άλλα φίδια, ακόμα και δηλητηριώδη. Σκοτώνουν με σύσφιξη και έχουν κατά ένα μεγάλο μέρος ανοσία στα δηλητήρια των ιοβόλων. Τρέφονται με μικρά θηλαστικά, αμφίβια, πουλιά και αυγά.

Τα βασιλικά φίδια είναι κυρίως επίγεια και μάλλον αργά, γεννούν περίπου 10 αυγά τη φορά, επιτίθενται όταν αισθανθούν στριμωγμένα, αλλά σύντομα ηρεμούν. Είναι εντυπωσιακά σε εμφάνιση, με στρωτά λέπια, έχουν μήκος μικρότερο από 1.2 μ, μικρά κεφάλια και ουρές.

Το κοινό βασιλικό φίδι (*Getulus Lampropeltis*) βρίσκεται σε όλες τις ΗΠΑ και στο βόρειο Μεξικό. Έχει 2.1 μ μήκος, το χρώμα του είναι συνήθως μαύρο ή σκούρο καφετί και φέρει κίτρινα ή άσπρα δακτυλιόδια ή στίγματα. Το κοινό «γαλακτόφιδο» (*Lampropeltis triangulatum*) έχει μήκος μικρότερο από 1.3 μ και χαρακτηρίζεται από τα καφετιά δαχτυλιόδια, σαν σαμαράκια, που χωρίζονται από λευκό ή κίτρινο. Μπαίνει συχνά σε σιαποθηκές και κελάρια αναζητώντας ποντίκια, γι' αυτό και αποκαλείται «φίδι των σπιτιών». Τρέφεται επίσης με μικρά πουλιά, φίδια και σαύρες. Λέγεται ότι αρμέγει τις αγελάδες στο λιβάδι, κάτι που επίσης αναφέρεται σε λαϊκές δοξασίες για πολλά είδη φιδιών.

Οι πύθωνες είναι τα πιο αντιπροσωπευτικά φίδια της οικογένειας των πυθωνιδών, της τάξης των λεπιδωτών. Τα φίδια αυτά, διαδεδομένα προ-

Τέσσερα φίδια της οικογένειας των κολουβριδών. Τρία του είδους Κολουβρίδες: *Psammophis Elegans*, *Psammophis Lineolatum*, *Psammophis Sibilans* και ένα του είδους Λαμπροπέτρις: *Lampropetris Dolia*

Πέντε ακόμα κολουβρίδες: *Dasypeltis Scaber* (ή ωοφάγος), *Philothamnus Puncratus*, *Dispholidus Typus Typus*, *Dryophis Nasuta*, *Gonyophis Margaritatus*

πάντων στη νοτιοανατολική Ασία, στην Ινδομαλασία, στην Αυστραλία και στην Αφρική, στερούνται όλα ιοβόλων αδένων, έχουν μήκος που ποικίλλει από λίγες δεκάδες εκατοστά έως περίπου τα 10 μ. και τα μεγαλύτερα τρέφονται γενικά με θηλαστικά μέσων διαστάσεων, τα οποία σφίγγουν μέσα στις ισχυρές σπείρες τους και ύστερα τα καταπίνουν διαστέλνοντας πολύ το στόμα και τον φάρυγγα. Οι πυθωνίδες αναπαράγονται με αβγά που, συνήθως, επωάζουν επί 60-80 ημέρες: κατά την περίοδο αυτή τα θηλυκά δεν τρώνουν και έχουν θερμοκρασία μεγαλύτερη κατά ορισμένους βαθμούς από του περιβάλλοντος. Ο αριθμός των αβγών ποικίλλει από οκτώ έως πάνω από εκατό· όταν γεννιούνται τα μικρά, το μήκος τους, που διαφέρει ανάλογα με τα είδη, μπορεί να ξεπεράσει το μισό μέτρο.

Ο μεγαλύτερος από τους πυθωνίδες είναι ο π. ο δικτυωτός (*python reticulatus*), που μπορεί να ξεπερνά τα 9 μ. και να ζυγίζει περίπου 120 κιλά. Το όνομά του οφείλεται σε ένα είδος δικτύου που μερικές φορές σχηματίζεται στη ράχη του. Ζει κυρίως στις υγρές ζούγκλες της Βιρμανίας, στη Χερσόνησο της Μαλάκας, από τις Φιλιππίνες έως την Ινδονησία. Επίσης μεγάλος είναι ο πύθωνας των βράχων (*python molurus*), διαδεδομένος στη νότια Ινδία και Κίνα, στη Σρι Λάνκα, στη Μαλάκα και στην Ιάβα. Έχει μέσο μήκος 4 μ., αλλά μερικές φορές μπορεί να φτάσει τα 7 μ.

Στις περιοχές στα Νότια της Σαχάρας ζει ο πύθων ο σέβειος (*python sebae*), ο μεγαλύτερος των αφρικανικών φιδιών, το μήκος του οποίου μπορεί μερικές φορές να ξεπεράσει τα 7 μ.. Κυνηγά τη λεία του κατά τις νυχτερινές ώρες, ενώ κατά την

ημέρα κοιμάται στα πυκνά φυλλώματα. Είναι ένας από τους πιο ανθεκτικούς στη νηστεία πυθωνίδες.

Στην Αφρική επίσης ζει ο πύθων ο βασιλικός (*python regius*), με μέσο μήκος μόνο 2 μ.. Έχει εντυπωσιακή εμφάνιση δέρματος εξαιτίας του χρωματισμού των κηλίδων και της κομψότητας των σχεδίων.

Ο σπουδαιότερος πύθων της Αυστραλίας και της Νέας Γουινέας είναι ο πύθων ο αδαμάντινος (*python spilotes*), με χρωματισμό μερικές φορές διαφορετικό από το ένα άτομο στο άλλο· το μήκος του σπάνια ξεπερνά τα 4 μ.

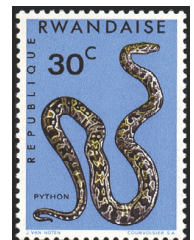

Κεφάλι του γιγάντιου πύθωνα σέβειου, του μεγαλύτερου της Αφρικής

Οι εχιδνίδες ή βιπερίδες (οχιές) είναι ιοβόλα φίδια της Ασίας και Αφρικής. Μερικά συγγενή γένη ζουν επίσης στον Παλιό Κόσμο. Οι διαστάσεις τους ποικίλλουν, ανάλογα με το είδος, από 70 εκ. έως 2 μ. Το κεφάλι τους είναι πλατύ, φαρδύτερο προς τα πίσω, με κοντό ρύγχος· ο

κορμός συνήθως χαμηλός και συμπαγής· η ουρά, κοντή, χρησιμεύει κάποτε ως συλληπτήριο όργανο. Τα χρώματά τους δεν είναι εντυπωσιακά, αλλά παρουσιάζουν αρμονία και έχουν ποικίλα σχέδια.

Χαρακτηριστικό στις οχιές είναι το κοντό και σε σχήμα πυραμίδας γναθικό οστό, όπου βρίσκεται ένα ή περισσότερα κυρτά δόντια, διάτρητα σε όλο το μήκος τους από ένα σωληνίσκο, σαν τις βελόνες της σύριγγας. Κανονικά λειτουργεί το μπροστινό δόντι, που είναι και μεγαλύτερο· τα άλλα είναι εφεδρικά για την περίπτωση που αυτό σπάσει ή πάψει να λειτουργεί. Σε κατάσταση ηρεμίας, τα δόντια μένουν σε πτυχές της υπερώας

Φίδια της οικογένειας των πυθωνιδών: Βασιλικός πύθων (*python regius*), *python anchietae*, πύθων ο σέβειος (*python sebae*) και πύθων των βράχων

Διάφορα είδη εχιδνίδων ή βιπεριδίων (οχιές): οχιά των κοραλιών (*vibora de coral micrurus lemniscatus*), *vipera lebetina*, *vipera lebe*, *vipera ursini* και *surucucu africana bitis*

και ανορθώνονται όταν το ερπετό ετοιμάζεται να δαγκώσει. Οι αδένες του δηλητηρίου μοιάζουν με μικρό μπουκάλι με μακρύ λαιμό και βρίσκονται στο πίσω μέρος του κεφαλιού τους μια κατάλληλη μυϊκή σύνδεση τις αναγκάζει να διοχετεύουν το περιεχόμενο τους στην κρίσιμη στιγμή. Το δηλητήριο της οχιάς έχει την πυκνότητα της γλυκερίνης, είναι γενικά κίτρινο ή πρασινωπό και αναπτύσσει τοξική δράση στο αίμα. Το δάγκωμα προκαλεί πόνο, το τραυματισμένο μέρος χάνει το χρώμα του και πρήζεται. Στις σοβαρότερες περιπτώσεις επακολουθούν ζαλάδες, επιδρώσεις, εμετοί, αιμορραγίες, αίσθημα δίψας, και σε ορισμένες περιπτώσεις θάνατος.

Οι οχιές ζουν σε διάφορα περιβάλλοντα, από τις τροπικές έως τις πολικές ζώνες, από θερμότες πεδιάδες έως τα μεγάλα υψόμετρα (και πάνω των 3.000 μ.) στο έδαφος και στα δέντρα. Έχουν συνήθειες νυχτόβιων ζώων και τρέφονται με μικρά σπονδυλόζωα, κυρίως τρωκτικά, αλλά και με σαύρες, αμφίβια, πτηνά, έντομα και άλλα ασπόνδυλα. Είναι ζώα ωοζωτόκα ή ζωτόκα.

Στην Ελλάδα κοινό είναι το είδος της κοινής οχιάς.

Οι κροταλίδες είναι ιοβόλα φίδια, ιδιαίτερα διαδεδομένα στην Αμερική, αλλά και στην Ασία και στη νοτιοανατολική Ευρώπη. Η ονομασία οφείλεται στο γεγονός ότι τα φίδια αυτά κροταλίζουν (κάνουν κρότο) με 5-6 κερατοειδείς δακτυλίους που έχουν στην άκρη της ουράς τους. Όταν το ερπετό οργίζεται ή φοβάται, κραδαίνει την ουρά και οι δακτύλιοι παράγουν ισχυρό αλλά υπόκωφο κρότο.

Ο κροταλίας ο φρικαλέος (*Crotalus horridus*), με δύο υποείδη, είναι διαδεδομένος στις ανατολικές ΗΠΑ. Έχει μήκος 1-2 μ. και το σώμα του καλύπτεται από 23-25 σειρές φολιδών. Στην ίδια περιοχή εξάπλωσης με τον προηγούμενο ζει ο κροταλίας ο αδαμάντινος (*Crotalus adamanteus*), που έχει μήκος έως 2,80 μ. Στις νοτιοδυτικές ζώνες των Ηνωμένων Πολιτειών είναι διαδεδομένος ο κροταλίας ο τεφρόχρους (*Crotalus cinereus*), ενώ στη Βραζιλία ζει ο κροταλίας ο σκληρότατος (*Crotalus durissus*), του οποίου το δηλητήριο περιέχει τοξίνες που προκαλούν παράλυση. Ο πυγμαίος κροταλίας (*Sistrurus miliarius*), που έχει μήκος μικρότερο από 60 εκ., έχει το σώμα σκεπασμένο με μεγάλα πλακίδια σε συμμετρική διάταξη. Ζει στη Βόρεια Αμερική και δεν είναι πολύ επικίνδυνος. Ο κροταλίας των ελών (*Sistrurus catenatus*), λίγο μεγαλύτερος από τον προηγούμενο, απαντάται στις ελώδεις περιοχές των Ηνωμένων Πολιτειών, όπου τρέφεται κυρίως με αμφίβια. Το δάγκωμα του είδους αυτού, που τείνει να εξαφανιστεί, σπάνια είναι θανατηφόρο για τον άνθρωπο.

Οι **βοίδες** είναι μία ακόμα οικογένεια φιδιών, με άτομα μη δηλητηριώδη. Ένα από τα μεγαλύτερα είδη οικογένειας είναι ο βόας ο συσφιγκτήρας, που μερικοί σύγχρονοι ζωολόγοι τον θεωρούν ιδιαίτερο γένος. Οι διαστάσεις του είναι μεγάλες (μέσο μήκος 4,50 μ.), μικρότερες όμως από τις διαστάσεις της ανακόνα και του πύθωνα. Ζει στα υγρά υποτροπικά δάση, από την Αργεντινή έως το Μεξικό, και τρέφεται με μικρά και μέσου

Οχιά

Δύο είδη κροταλία: *Crotalus durissus* και *Crotalus durissus unicolor*. Δεξιά Ανακόνα, του είδους *Eunectes Murinus*

Βόες συσφικτήρες: *boa constrictor imperator*, *constrictor occidentalis*, *boa epicratus subflavus*, *boa constrictor macajuel*

μεγέθους θηλαστικά, που τα συσφίγγει στις σπείρες του και ύστερα τα καταπίνει ολόκληρα, χάρη στη μεγάλη διασταλτικότητα του στόματός του. Το χρώμα του ποικίλλει ανάλογα με τα άτομα και τον τόπο: συνήθως είναι κίτρινο σκούρο στη ράχη με διαμήκεις λωρίδες και κηλίδες πιο σκούρες. Τον κυνηγούν πάρα πολύ οι ιθαγενείς, οι οποίοι εμπορεύονται το δέρμα του και τους αρέσει το κρέας του.

Στα βοιδή ανήκει και ένα από τα μεγαλύτερα φίδια του κόσμου, το ανακόντα. Το μήκος του μπορεί να ξεπεράσει τα 7 μ. και το βάρος του τα 100 κιλά. Έχει χρώμα καστανό λαδοπρασινωπό, με μαύρες κηλίδες. Όπως και τα άλλα μεγάλα φίδια (βόες, πύθωνες) δεν είναι ισοβόλο. Ζει στη Νότια Αμερική, προπάντων στη Γουιάνα και στη Βραζιλία, όπου το ονομάζουν κουκουριουμπού κουκουρού. Συνήθως βρίσκεται σε υδάτινα ρεύματα και μπορεί να μένει για πολύ κάτω από την επιφάνεια του νερού: ανεβαίνει και στα δέντρα και τρέφεται με διάφορα πουλιά και θηλαστικά, που τα παγιδεύει και τα συνθλίβει με τις ισχυρές φίδες του.

Υδροφίδο του είδους *Laticauda laticaudata*

Οι υδροφίδες είναι φίδια των τροπικών νερών του Ινδικού και του Ειρηνικού ωκεανού με δηλητήριο όμοιο με εκείνο της κόμπρας και του φιδιού-κοραλλιού. Παρόλα αυτά, σπάνια δαγκώνουν τους ανθρώπους, και όταν οι ψαράδες τα πιάνουν μπορούν να τα χαϊδέψουν άφοβα.

Τα μέλη μιας χωριστής ομάδας από αυτά τα φίδια, με πιο αδύνατο δηλητήριο, γεννούν τα αβγά τους στις ακτές. Το μεγαλύτερο από τα 13 είδη αυτής της υποοικογένειας φτάνει σε μήκος τα 2 μ. Περίπου 30.000 από τέτοια φίδια αλιεύτηκαν μέσα σ' ένα χρόνο στη θάλασσα κοντά στις Φιλιππίνες, όπου συγκεντρώνονται προτού γεννήσουν. Τα φίδια αυτά είναι περιζήτητα ως τροφή, χρησιμοποιείται όμως και το δέρμα τους. Τα μέλη μιας άλλης ομάδας, που έχουν πολύ δυνατό δηλητήριο, δεν βγαίνουν ποτέ στην ξηρά, γιατί τα θηλυκά είναι ζωτοκά. Από την ομάδα αυτή είναι γνωστά περίπου 40 είδη, το μεγαλύτερο από τα οποία φτάνει

σε μήκος τα 3 μέτρα.

Οι υδροφίδες δύσκολα μετακινούνται στην ξηρά. Ζουν μέσα στα ρηχά νερά, κοντά στις ηπειρους και τα νησιά, και τρέφονται αποκλειστικά με ψάρια. Πολλά από αυτά έχουν σώμα χοντρό στο πίσω μέρος και λεπτό εμπρός, με λεπτό λαιμό και κεφάλι. Ξαπλώνουν στην επιφάνεια του νερού για να ζεσταθούν στον ήλιο. Λένε μάλιστα ότι το σχήμα τους, που τα κάνει να μοιάζουν με μικρά κλαδιά, συντελεί στην προσέλκυση των ψαριών, γιατί έχει παρατηρηθεί πως πολλά μικρά ψάρια μαζεύονται συχνά κοντά σε σκουπίδια που επιπλέουν, προφανώς για να μην τα ανακαλύπτουν τα ψάρια που τα κυνηγούν. Έχουν παρατηρηθεί συγκεντρώσεις εκατομμυρίων από θαλάσσια φίδια, που εκτείνονται σε περιοχές μήκους 100 χλμ. και πλάτους 3 μ. Τα φίδια αυτά κολυμπάνε πλάι πλάι προς την ίδια κατεύθυνση. Οι μαζικές αυτές μεταναστεύσεις σχετίζονται με τους τρόπους αναπαραγωγής τους.

Τέλος, υπάρχουν οι **τυφλωπίδες**, υπόγεια φίδια σχεδόν τυφλά, διαδεδομένα στις θερμές ζώνες. Στην οικογένεια αυτή ανήκουν τα μικρότερα φίδια στον κόσμο. Τέτοιο φίδι είναι το *Leptotyphlops bilineatus* που χωρά μέσα σε ένα μολύβι που του έχει αφαιρεθεί ο γραφίτης! Συναντώνται στις Αντίλλες (Μαρτινίκα, Μπαρμπούντα, Μπαρμπάδος, Αγία Λουκία κλπ.).

Πηγή: Διαδίκτυο
Διάφορες Εγκυκλοπαιδείες

Δύο από τα μικρότερα φίδια στον κόσμο των ειδών *Ramphotyphlops* και *Leptotyphlops bilineatus*

Μετά την απελευθέρωση των ταχυδρομικών υπηρεσιών

Μπορούμε να χρησιμοποιούμε τα νέα ιδιωτικά γραμματόσημα στις θεματικές συλλογές μας;

Όπως είναι γνωστό, με απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης το μονοπωλιακό προνόμιο των κρατικών ταχυδρομείων εφεξής απαγορεύεται. Όλες οι χώρες μέλη της έχουν την υποχρέωση της απελευθέρωσης των ταχυδρομικών υπηρεσιών τα αμέσως προσεχή χρόνια. Σε αρκετές χώρες εκτός Ευρώπης αυτή η πρακτική έχει ήδη αρχίσει προοδευτικά να εφαρμόζεται και μάλιστα από αρκετά χρόνια. Παράδειγμα η Αργεντινή, για τα ιδιωτικά ταχυδρομεία της οποίας έχουμε γράψει στο τεύχος Νο 23, σελ. 31 του Θ.Φ.

Όπως είχαμε προαναγγείλει στο προηγούμενο τεύχος, στο τέλος του άρθρου για τα τουρκικά προσωπικά γραμματόσημα, μεταφέρουμε σήμερα τις απόψεις των εγκυροτέρων εκπροσώπων του ιταλικού θεματικού φιλοτελικού κόσμου σχετικά με την φιλοτελική τύχη και τις δυνατότητες θεματικής χρησιμοποίησης των ιδιωτικών εκδόσεων.

Στη γειτονική μας χώρα έχει από καιρό αρχίσει ένας προβληματισμός για τα αποτελέσματα της επερχόμενης απελευθέρωσης των ταχυδρομικών υπηρεσιών. Και ενώ η Ελλάδα πέτυχε την αναβολή της εφαρμογής της μέχρι το 2013, στην Ιταλία αυτή τη στιγμή προνόμιο της επίσημης ιταλικής ταχυδρομικής υπηρεσίας παραμένει μόνο η διακίνηση αντικειμένων μέχρι 100 γραμμαρίων. Αλλά και αυτό λήγει με την έλευση του 2011.

Το *Notiziario Tematico*, επίσημο όργανο του Centro Italiano di Filatelia Tematica (CIFT), φιλοξενεί στα τελευταία τεύχη του γνώμες των επιφανέστερων θεματικών συλλεκτών της Ιταλίας, τις οποίες ανέλαβε να συνοψίσει ο Giancarlo Morolli, γνωστός πρωτεργάτης του θεματικού φιλοτελισμού, επί 20ετία πρόεδρος της επιτροπής θεματικού φιλοτελισμού της FIP, με πολυσχιδή θεματική δράση και μεγάλο συγγραφικό έργο.

Βασικά ερωτήματα ήταν δύο:

- **Τι γνώμη έχετε για τις εκδόσεις των απελευθερωμένων ταχυδρομικών υπηρεσιών;**
- **Βάζουμε αυτές τις εκδόσεις στις θεματικές συλλογές μας;**

Ιδού οι σχετικές απόψεις:

Edmondo Magnani “Αν το υλικό που θα εκδώσουν (τα ιδιωτικά ταχυδρομεία) θα υπόκειται σε σοβαρούς ελέγχους, τόσο για τα τιράζ όσο και τις ονομαστικές αξίες, δεν βλέπω γιατί δεν πρέπει να

το θεωρούμε ως κανονικό φιλοτελικό υλικό. Όμως, για τους συνειδητοποιημένους θεματικούς το πρόβλημα δεν μπορεί να είναι σοβαρό. Το υλικό που ήδη κυκλοφορεί είναι αρκετό με το παραπάνω. (Επομένως δεν χρειάζομαστε αυτό το νέο υλικό).

Το γεγονός ότι οι φιλοτελιστές θα μπορούσαν να έχουν σημαντική οικονομική επιβάρυνση με αυτές τις εκδόσεις δεν είναι καθοριστικό για τις κρίνει κανείς. Οι φιλοτελιστές είχαν και θα έχουν προβλήματα οικονομικής φύσεως με τα ταχυδρομεία όλων των κρατών”.

Adolfo Franchi “Η πρώτη αμφιβολία που προκύπτει είναι: η U.P.U. θα αναγνωρίσει αυτές τις ιδιωτικοποιημένες υπηρεσίες; Θα τις αναγνωρίσει όλες ή μερικές από αυτές; Οι αναγνωρισμένες από την U.P.U. θα είναι ασφαλώς αξιοποιήσιμες φιλοτελικά, σύμφωνα με τους κανόνες της F.I.P., ενώ οι άλλες όχι.”

Paolo Guglielminetti: “Μπορούμε να φανταστούμε πως οι νέες εταιρείες θα έχουν ζητήσει και λάβει άδεια από το κράτος, ώστε να εξασφαλίζεται η αυθεντικότητα των εκδοτών γραμματοσήμων ως πραγματικών “πρακτόρων” ταχυδρομικών υπηρεσιών. Όμως ελλοχεύει πάντα ένας κίνδυνος. Διότι τίποτα δεν θα εμποδίσει ψευδο-πράκτορες να ζητήσουν άδεια έκδοσης γραμματοσήμων και να τη χρησιμοποιήσουν μόνο για την παραγωγή υλικού για τους συλλέκτες”.

Emilio Simonazzi “Φαντάζομαι πως στην πράξη τα Ιταλικά Ταχυδρομεία θα συνεχίσουν να ικανοποιούν μεγάλο μέρος των αναγκών των διεθνών ταχυδρομικών υπηρεσιών λόγω της οργάνωσης που διαθέτουν και της συγκριτικής υπεροχής τους προς τους ανταγωνιστές τους σε αυτό τον τομέα. Γραμματόσημα, επομένως, προφανώς αποδεκτά και ενδιαφέροντα αυτά που θα εκδοθούν από άλλους εκδότες, όχι όμως όπως τα καταξιωμένα γραμματόσημα που εκδίδονται από ένα κυρίαρχο κράτος, στα οποία οι φιλοτελιστές πρέπει να στρέψουν την προσοχή τους κατά προτεραιότητα”

Daniilo Bogoni “Η ιδιωτικοποίηση των ταχυδρομικών υπηρεσιών δεν δημιουργεί κατά τη γνώμη μου κανένα ουσιαστικό πρόβλημα”

Renato Russo “Γρήγορα θα βρεθούμε μπρος

σε μία μυριάδα εταιρειών που δεν θα μπορεί κανείς να εμποδίσει από του να εκδίδουν αυτές τις ταχυδρομικές ετικέτες προπληρωμής ταχυδρομικών τελών. Όμως, ας μιλήσουμε έξω απ' τα δόντια. Μπορούμε να τις ονομάσουμε όπως θέλουμε, αλλά θα πρόκειται για πραγματικά γραμματόσημα"

Franco Filanci "...δεν βρίσκω τίποτα το παράξενο στις επικείμενες ιδιωτικές εκδόσεις, εφόσον τουλάχιστον οι εκδότες τους θα κυκλοφορήσουν πραγματικά γραμματόσημα και θα χρησιμοποιήσουν δικές τους σωστές σφραγίδες. Όσο για τα γραμματόσημα, δεν θα αλλάξει απολύτως τίποτε"

Nino Barberis "Όταν θα έρθουν αυτές οι ταχυδρομικές ετικέτες, η παραταχυδρομικές, ή ψευδοταχυδρομικές, ή ημιεπίσημες, ή ιδιωτικές, ή όπως διάβολο τις καθορίσουμε, αυτοί που θα αποφασίσουν αν και κατά πόσο αξίζει να συλλέγονται και να ξοδεύουν τα λεφτά τους είναι οι φιλοτελιστές. Είλικρινά, για μένα δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα στον ορίζοντα."

Michele Picardi "Για μας τους θεματικούς θα μπορούσε να είναι μία μικρή καταστροφή. Αν σήμερα, όταν λείπει ο τρόπος να τεκμηριώσουμε μία προσωπικότητα, έναν τόπο, ένα γεγονός, καταλήγουμε να την βρούμε σε μία λεπτομέρεια αναμνηστικής σφραγίδας, με την οποία συχνά δεν έχει καμία σύνδεση. Ας αναλογιστούμε τι πρόκειται να συναντήσουμε σ' αυτές τις ετικέτες."

Valeriano Genovese "Με το διαθέσιμο σήμερα υλικό μπορούμε να αναπτύξουμε οποιοδήποτε θέμα, με τον καλύτερο τρόπο. Δεν χρειάζονται επομένως αυτές οι μελλοντικές "φιλοφροσύνες". Αν πάλι, σε κάποιο ειδικό θεματικό πέρασμα υπάρχει ανάγκη να μπει ένα από αυτά τα νέα παράγωγα, καμιά αντίρρηση"

Emanuele Gabbini "Αν τα νέα "γραμματόσημα" θα είναι όμορφα, είμαι βέβαιος ότι θα συλλεγούν από πολλούς συλλέκτες, τόσο ταχυδρομικής ιστορίας όσο και θεματικούς... Η πλήρης απελευθέρωση των ταχυδρομείων μπορεί να είναι το σημείο εκτίναξης του σύγχρονου φιλοτελισμού, ο οποίος, σε διαφορετική περίπτωση, είναι καταδικασμένος να γίνει είδος μουσειακό. Μπορεί να δώσει νέο ενδιαφέρον στο φιλοτελισμό."

Luciano Viti "Αν η σοβαρότητα των νέων γραμματοσήμων αναγνωριστεί, εγώ θα τα χρησιμοποιήσω στις συλλογές μου με την ίδια περίσκεψη που χρησιμοποιώ οποιοδήποτε πρόσφατο φιλοτελικό υλικό. Γνωρίζοντας δηλαδή ότι θα φτωχύνω το

ειδικό βάρος της σελίδας μου. Διαφορετικά, αν δεν συντρέχει απόλυτος λόγος για τη χρησιμοποίησή του, θα το διαγράψω από το μυαλό μου. "

Maurizio Tecardi "Με βάση το γεγονός ότι η ταχυδρομική υπηρεσία θα χρησιμοποιείται όλο και λιγότερο, εκτός από το περιστασιακό ενδιαφέρον της εμφάνισης των νέων ιδιωτικών εκδόσεων, δεν βλέπω τι ενδιαφέρον μπορεί να έχουν οι φιλοτελιστές γι' αυτά τα νέα γραμματόσημα, ή εκείνα τα εκτυπωμένα μέσω υπολογιστή που απεικονίζουν γυναίκες και παιδιά, συζύγους και αρραβωνιαστικούς, σκυλιά και γάτες και άλλες φωτογραφίες που παράγουν οι διάφοροι αποστολείς."

Αυτές ήταν οι απόψεις των Ιταλών.

Θέλοντας με τη σειρά μου να τις συνοψίσω ώστε να εξαχθεί ένα χρήσιμο συμπέρασμα, θα έλεγα χωρίς δυσκολία ότι αυτά τα νέα γραμματόσημα μπορούν να χρησιμοποιούνται στις συλλογές μας. Αυτό πρέπει να θεωρηθεί αυτονόητο, αφού θα πρόκειται για εκδόσεις που παρήχθησαν "με τη συγκατάθεση ή την ανοχή των επίσημων ταχυδρομικών αρχών", όπως προβλέπουν οι σχετικοί κανόνες της FIP περί Κατάλληλου Φιλοτελικού Υλικού. Αν όμως λάβουμε υπόψη μας ότι θα πρόκειται για τελείως νέο υλικό, η εισδοχή του οποίου στις σελίδες μας θα τις υποβαθμίζει από πλευράς "Αξίας Υλικού", καθώς και το γεγονός ότι σπάνια θα βρεθεί θέμα που δεν υποστηρίζεται από τις προϋπάρχουσες εκδόσεις κάθε λογής, τότε το υλικό των νέων ιδιωτικών ταχυδρομείων θα μπαίνει στις συλλογές μας σε σπάνιες περιπτώσεις, και μόνο αν το θέμα που αυτό τεκμηριώνει δεν έχει εμφανιστεί στο παρελθόν.

Όσον αφορά στην επιβάρυνση που θα επιφέρουν οι νέες αυτές ιδιωτικές εκδόσεις, αναπόκειται στη διάθεση και στο διαθέσιμο ...βαλάντιο του καθενός συλλέκτη για το βαθμό που θα την υποστεί. Πάντως, η μέχρι τώρα εμπειρία από τις χώρες στις οποίες αυτά τα γραμματόσημα έχουν ήδη κάνει την εμφάνισή τους, δείχνει ότι δεν άλλαξαν πολλά πράγματα στη συμπεριφορά της φιλοτελικής πελατείας. Όπως και με τις παραδοσιακές εκδόσεις, υπάρχουν συλλέκτες που θα στοκάρουν για να γίνουν "πλουσιότεροι", υπάρχουν και αυτοί που δεν θα τις αγγίξουν. Εμείς οι (σώφρονες) θεματικοί δεν έχουμε κανένα λόγο να είμαστε δυσαρεστημένοι. Απεναντίας, αγοράζοντας επιλεκτικά, θα έχουμε καλύτερες και περισσότερες επιλογές στο στήσιμο των συλλογών μας. Όλο και κάποια τρύπα θα μας καλύπτουν τα νέα γραμματόσημα...

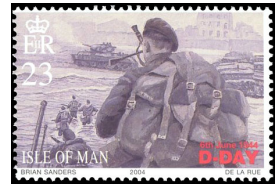
Ο άσκαυλος

Ο άσκαυλος είναι μουσικό όργανο γνωστό από τα πανάρχαια χρόνια, τόσο στην αρχαία Ελλάδα, όσο και στη Ρώμη και Περσία. Η προέλευσή του θεωρείται ως ασιατική, χωρίς όμως να υπάρχουν αδιάσειστες αποδείξεις. Στην Ελλάδα, με τη γνωστή μορφή του, πρέπει να έφτασε τον 1^ο αιώνα μ.Χ.. Το συμπέρασμα αυτό συνάγεται διότι έκτοτε συ-

αποθηκευμένο αέρα. Ο άσκαυλος είναι κυρίως ποιμενικό λαϊκό όργανο, αλλά χρησιμεύει επίσης για να συνοδεύει γιορτές και, σε ορισμένες χώρες, όπως η Σκωτία (Εικ. 2), για τη συνοδεία στρατιωτικού βηματισμού και στρατιωτικών

Βαλκάνια. Συναντάται επίσης σε Τουρκία, Καύκασο, Ρωσία (φυλή των Μάρι), Μέση Ανατολή, Αραβική Χερσόνησο, Βόρεια Αφρική (περιοχή των Maghreb, Εικ. 3) κλπ.

Ο τρόπος και τα υλικά κατασκευής του άσκαυλου είναι παρόμοια σε όλους τους λαούς που το χρησιμοποιούν (βλέπε περισσότερες λεπτομέρεις κατά την αναφορά μας στην ελληνι-

Η παρουσία του οργάνου στην μουσική παράδοση των Βρετανών και των αποικιών τους είναι ιδιαίτερα έντονη. Δεξιά, ο στρατιώτης συμμετέχει στην Αποβίβαση της Νορμανδίας παίζοντας άσκαυλο

ναντώνται πλήθος μικρογραφίες, τοιχογραφίες, φιλολογικές πηγές κλπ. που τεκμηριώνουν την παρουσία του.

Φαίνεται πως ο άσκαυλος αποτελεί μετεξέλιξη πανάρχαιων οργάνων που αποτελούνταν από πολλαπλούς αυλούς τύπου όμποε (με καλαμμένα γλωσσίδα), όπως ο διπλός αυλός των αρχαίων Ελλήνων και η tibia των Ρωμαίων. Σε αυτό το όργανο προστέθηκε ο ασκός, μέσω του οποίου οι αυλοί προμηθεύονται τον προ-

εκδηλώσεων, πένθιμων ακολουθιών κλπ. Για τους Σκώτους ο άσκαυλος (great highland bagpipe) αποτελεί εθνικό μουσικό όργανο, αντίστοιχο της άρπας των Ιρλανδών.

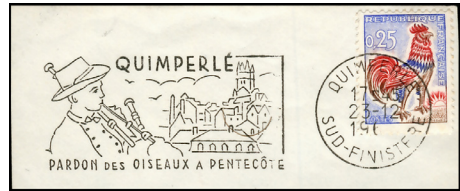
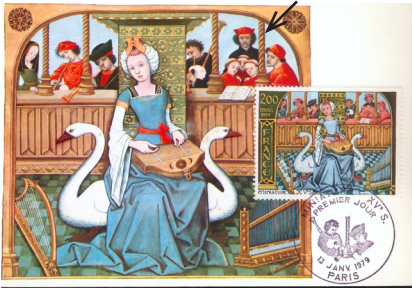
Ο άσκαυλος είναι ευρύτατα διαδεδομένος στην Ευρώπη. Συναντάται σε Σκανδιναβία, Βρετανικά Νησιά, Κάτω Χώρες, Γαλλία, Ιβηρική Χερσόνησο, Ιταλική Χερσόνησο,

κή τσαμπούνα ή γκάνιτα).

Μεταξύ του 8^{ου} και 11^{ου} αιώνα καμία πηγή στην Ευρώπη δεν αναφέρεται στον άσκαυλο. Μοιάζει τελείως εξαφανισμένος. Εμφανίζεται και πάλι τον Μεσαίωνα, σε μικρές διστάσεις και, στην τυπική του μορφή, ως όργανο των μενεστρέλων (τροβαδούρων, πλανόδιων μουσικών), ενώ παράλληλα χρησιμοποιείται στους χορούς και στις γιορτές των χωρικών. Ακόμα εμφανίζεται και στις αυλές των ευγενών και των βασι-

Στη Λιβύη και σε άλλες χώρες της περιοχής των Μαγκρέμπ ο άσκαυλος είναι συνήθης με διπλό αυλό

4. Αριστερά, μικρογραφία του 15^{ου} αι. με μουσικούς. Σφραγίδα και εικόνα περιλαμβάνουν άσκαυλο. Κέντρο, άσκαυλος (cornemuse) σε προπαγανδιστική σφραγίδα γαλλικής πόλης.

λιάδων.

Τον 16^ο αι. διαδόθηκε στη Γαλλία σε μια παραλλαγμένη μορφή που λέγεται musette ή cabrette και που υπάρχει μέχρι σήμερα, ταυτόχρονα με μία δεύτερη που λέγεται cornemuse (από το λατινικό "Cornamusa").

δημοτικότητα του οργάνου αυτή την εποχή αποδεικνύεται και από το γεγονός της συχνής εικονογραφικής παρουσίας του σε μικρογραφίες (Εικ. 4), χειρόγραφα, πίνακες, ταπισερί, υαλογραφήματα (Εικ. 5), κλπ.. Μαζί με την άρπα, είναι το συχνότερα εικονογραφούμενο

Σήμερα στη χώρα μας συναντάμε δυο τύπους άσκαυλου, την τσαμπούνα και την γκάιντα (Εικ. 8). Τα δύο όργανα διαφέρουν μεταξύ τους κυρίως στο ότι η γκάιντα έχει δύο αυλούς (ο δεύτερος για να κρατά το ίσο) και παίζεται περισσότερο στη Βόρειο Ελλάδα, ενώ η τσαμπούνα έχει έναν αυλό και συναντιέται κυρίως στα νησιά.

Η λέξη "γκάιντα" (= κασίκα, προφανώς από το δέρμα της οποίας συχνά το όργανο κατασκευάζεται), συναντάται με την ίδια ρίζα στην Ουγγαρία (Gaida) και στη Γιουγκοσλαβία (Gajda). Gaita λέγεται και στην Ισπανία, ενώ, σύμφωνα με μία θεωρία, η λέξη προέρχεται

Φαίνεται πως οι Βρετανοί έχουν τόση μανία με το bagpipe, ώστε το παίζουν και στους πηγκουίνους!

Γαλλικό μουσικό στρατιωτικό σύνολο αποτελούμενο από αποκλειστικά από άσκαυλους

Φαίνεται μάλιστα πως τα χρόνια που ακολούθησαν εξελίχτηκε σε αρκετά δημοφιλές όργανο, διότι απέκτησε και τη δική του μουσική φιλολογία, με κυριότερους συνθέτες μέλη δύο ιδιότυπων οικογενειών Γάλλων μουσικών, που έζησαν μεταξύ 17^{ου} και 18^{ου} αιώνα (Οικογένειες Hotteterre και Chedeville). Η

όργανο της εποχής.

Σήμερα ο άσκαυλος αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο του λαϊκού μουσικού πολιτισμού των χωρών που προαναφέραμε (Εικ. 6).

Ο ευρωπαϊκός άσκαυλος έχει το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό να φυσά ο εκτελεστής, για να γεμίζει τον ασκό με αέρα, μέσω ενός φουσητήρα που πιέζει με τον βραχίονα (Εικ. 7). Στη δική μας τσαμπούνα, αντίστοιχη του άσκαυλου, ο μουσικός φυσά με το στόμα. Στις παραδόσεις άλλων χωρών συναντώνται συχνά και οι δύο τύποι φυσήματος (με φουσητήρα ή με το στόμα).

Και στα Βαλκάνια, το όργανο κατέχει σημαντική θέση στη λαϊκή μουσική

7. Τσέχος μουσικός παίζει σκαυλο. Πιέζοντας το ασκή με το βραχίονα δίνει τον απαραίτητο αέρα

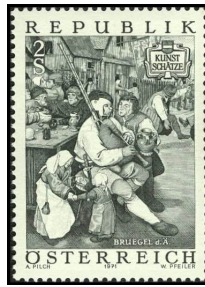
8. Νησιώτης μουσικός μας παίζει την τσαμπούνα (άσκαυλο με έναν αυλό)

από το γοτθικό "gaits". Η εγκυκλοπαίδεια Δομή αναφέρει τη λέξη ως τουρκική. Μία άλλη εκδοχή, ίσως περισσότερο αληθοφανής, θέλει την γκάιντα να προέρχεται από το όνομα ενός αφρικάνικου οργάνου τύπου όμποε που λέγεται αλ-γκάιτα, γκάιτα ή γκέιτα.

Η τσαμπούνα και η γκάιντα κατασκευάζονται συνήθως από το ίδιο τον οργανοπαίκτη (γκαιντιέρης ή γκαίντατζής) και αποτελούνται από το ασκί ή τουλούμι, το επιστόμιο και ένα ή δύο αυλούς.

Το επιστόμιο και οι αυλοί δεν δένονται κατευθείαν στο ασκί αλλά προσαρμόζονται, το καθένα, στο κεφάλρι (μία βάση από ξύλο ή κόκαλο μόνιμα δεμένη στο ασκί).

Το επιστόμιο, ένας κυλινδρικός σωλήνας από ξύλο, κόκαλο ή καλάμι από το οποίο φυσάει και γεμίζει το ασκί με αέρα ο γκαίντατζής, έχει μήκος από 12 έως και 20 εκ. και λέγεται φουσερό. Η βαλβίδα που εμποδίζει να φεύγει ο αέρας, όταν ο γκαίντατζής παύει να

Λεπτομέρειες από δύο γνωστούς πίνακες του Μπριγκελ και του Ντίρερ μας δείχνουν πώς ήταν ο άσκαυλος κατά το 16^ο αιώνα

φυσάει λέγεται πετσάκι, στοπ κλπ.

Οι δύο αυλοί κατασκευάζονται από διάφορα ξύλα. Ο μακρύς αυλός, σε τρία συνήθως κομμάτια, το ένα μέσα στο άλλο, έχει μήκος από 50 έως 70 εκ., έχει μόνο επικρουστικό γλωσσίδι (τύπου κλαρινέτου) και μία μόνο τρύπα (μπιμπίκι) που λέγεται μπουρί ή μπάσο. Ο αυλός αυτός χρησιμεύει για να κρατά το ίσο. Ο άλλος αυλός είναι για τη μελωδία και έχει συνήθως επτά τρύπες μπροστά και μία πίσω. Είναι κυλινδρικός, καταλήγει σε χοάνη και λέγεται γκαίντανίτσα ή γκαίντοφλογέρα.

Για το ασκί, που λέγεται και τουλούμι, χρησιμοποιείται δέρμα κασίκας, ριφιού ή, σπάνια, πρόβατου. Μετά την κατεργασία του (αλάτισμα, στύψη, πλύσιμο, στέγνωμα, αφαίρεση ποδιών, ουράς και λαιμού, κόψιμο τρίχας με ψαλίδι κλπ.), δένονται προσεκτικά όλα τα ανοίγματα αφού προσαρμοστούν σ' αυτά των πίσω ποδιών και της ουράς το φουσερό, η μπουρού (μακρύς αυλός για το ίσο) και η γκαίντανοφλογέρα.

Η Γκάιντα παίζεται μόνη της, ή συνοδευμένη με τουμπιρέκι, ή με νταούλι, ή με ντέφι. Προπολεμικά παιζόταν και με τη συνοδεία μασάς (βλέπε σειρά "Λαϊκή τέχνη", Βλα-

στός 989).

Παντελής Λεούσης

Βιβλιογραφία:

Φοίβος Ανωγειαννάκης, *Ελληνικά Λαϊκά Μουσικά Όργανα*, Εθνική Τραπέζα της Ελλάδος, 1976.

Εγκυκλοπαίδεια ΝΕΑ ΔΟΜΗ Διαδίκτυο

Σημ.: Το παραπάνω άρθρο δημοσιεύτηκε πρωτότυπα στο περιοδικό ΜΑΞΙΜΑΦΙΛΙΑ της ΕΕΣΚΜ (Τεύχος 62/2007), ως μέρος μεγαλύτερου άρθρου υπό τον τίτλο "Ο Όλυμπος Καρπάθου και ο Άσκαυλος".

5. Μουσικός με άσκαυλο. Υαλογραφία (Βασίλ. Μουσειό Τεχνών και Ιστορίας των Βρυξελλών)

Αχ! Αυτό το πλάνο...

Ίδου το πλάνο γνωστής στην Ευρώπη πολυβραβευμένης συλλογής, που εκτέθηκε για πρώτη φορά 25 χρόνια πριν. Ανήκει στον κορυφαίο Ιταλό θεματικό Gianni Bertolini, διεθνή κριτή, σημαντικό συγγραφέα και θεματικό αρθρογράφο, με συμβολή στην εξέλιξη του θεματικού φιλοτελισμού. Με εισαγωγικό σημείωμα μόνο 4-6 γραμμών, με λιτό και περιεκτικό τρόπο, καλύπτει το σύνολο των παραμέτρων του θέματος.

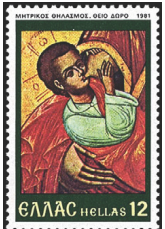
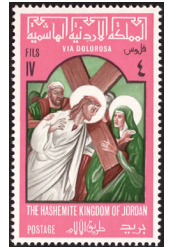
*Εισαγωγή: Πέρα από τα ιστορικά γεγονότα, τα έθιμα, τους μύθους και τις οικουμενικές προσδοκίες, αν θελήσουμε να θυμηθούμε ποιό ήταν το ενωτικό στοιχείο των ποικιλόμορφων απόψεων του Χριστιανισμού, αυτό που τον διακρίνει από τις άλλες θρησκείες και του δίνει την δική του φυσιογνωμία, θα πρέπει να το εκφράσουμε με έναν όρο πολύ απλό αλλά με μεγάλη απήχηση: **την αγάπη.***

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

Κάποιος θα έρθει τη στιγμή που έχει καθορίσει ο Θεός

(Από το βιβλίο του Ισαΐα)

1. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΚΑΙ ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ
 - 1.1 Ενσαρκώνεται το Ρηθέν
 - 1.2 Δημόσια ζωή του Χριστού
 - 1.3 Ο Ιησούς στην Ιερουσαλήμ
 - 1.4 Το Πάθος και ο Θάνατος
 - 1.5 Η ίδρυση της Εκκλησίας
2. ΜΑΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΑΖΑΡΕΤ
 - 2.1 Η ζωή της Παναγίας – Εικόνες και σύμβολα
 - 2.2 Η Μαρία δίπλα στο Χριστό– Δεδομένα, συμπεράσματα
 - 2.3 Η Παναγία στον κόσμο – Μία οικουμενική παρουσία
3. Η ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΙΣΤΗ
 - 3.1 Το δόγμα
 - 3.2 Η ηθική
 - 3.3 Οι πηγές της Χάριτος
 - 3.4 Η λειτουργία
4. Ο ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ
 - 4.1 Αιρέσεις, διαφωνίες, έριδες
 - 4.2 Οι ανατολικές λειτουργίες
 - 4.3 Η Ορθόδοξη πίστη
5. ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ
 - 5.1 Αποχωρισμός από τη Ρώμη – Μεταρρύθμιση
 - 5.2 Λουθηρανισμός
 - 5.3 Ζβιγγλιανισμός και Καλβινισμός
 - 5.4 Η Μεταρρύθμιση στην Αγγλία
 - 5.5 Η προτεσταντική Εκκλησία στην Αμερική

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

Ήδη από το 60 μ.Χ. ο Ήρων ο Αλεξανδρέυ είχε μελετήσει, περιγράψει και εφαρμόσει την μέθοδο μεταφοράς αντικειμένων μέσα σε σωλήνες, με τη βοήθεια πεπιεσμένου αέρα. Πέρασαν όμως πολλοί αιώνες μέχρις ότου η μέθοδος αυτή επανέλθει στην επιφάνεια και βρει την πρακτική της εφαρμογή.

Γύρω στα 1800 ο Σκωτσέζος μηχανικός William Murdoch (1754-1839) παρουσίασε μία από τις πολλές του εφευρέσεις (είχε επίσης εφεύρει τη χρησιμοποίηση του γκαζιού για φωτισμό, μία ατμομηχανή κλπ.), βάσει της οποίας μπορούσαν να μεταφερθούν αντικείμενα μέσω μιας κάψουλας που θα προωθειό με πεπιεσμένο μέσα σε ένα αεροστεγή σωλήνα. Η εφεύρεση του βρήκε αμέσως απήχηση και σύντομα άρχισε η εφαρμογή της, με την μεταφορά μικρών δεμάτων και εγγράφων. Ταυτόχρονα όμως παρουσιάστηκαν και προσπάθειες για τη μεταφορά βαρέων φορτίων, ακόμα και ανθρώπων.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχουν οι απόπειρες για την εφαρμογή του πνευματικού σωλήνα στη μεταφορά ανθρώπων, όπως αυτές του 1812 από τον George Medhurst, του 1861 από την London Pneumatic Despatch Company, και του 1865, οπότε στα εγκαίνια του νέου Σταθμού του Χόλμπορν πραγματοποιήθηκε η πρώτη δοκιμα-

στική μεταφορά ανθρώπων μέσω πνευματικού σωλήνα διάρκειας πέντε λεπτών, με επιβάτες το Δούκα του Μπάκιγχαμ και στελέχη της εταιρείας.

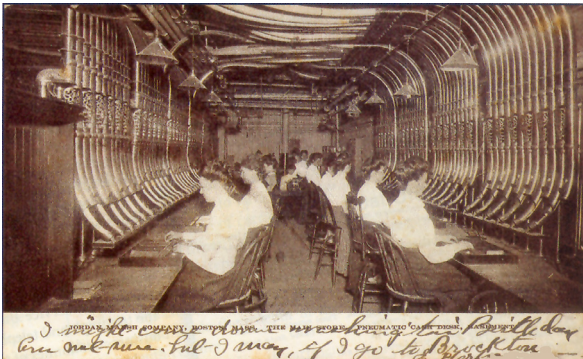
Το 1865 άρχισε η εκσκαφή Πνευματικού Σιδηροδρόμου του Wite Hall της Αγγλίας, ο οποίος θα περνούσε κάτω από τον Ποταμό Τάμεση και θα προσέγγιζε το Βατερλώ και το Charing Cross. Το έργο σταμάτησε το 1868 λόγω οικονομικών προβλημάτων.

Αντίστοιχες απόπειρες έγιναν και στις ΗΠΑ το 1867, με φιλόδοξο σχέδιο μεταφοράς 12 επιβατών και του οδηγού μέσα από σωλήνα διαμέτρου 1.8 μ και μήκους 32.6 μ, το 1869, ή με τη μυστική κατασκευή μίας πνευματικής υπόγειας γραμμής 95 μ μήκους και διαμέτρου 2.7 μ κάτω από το Μπρόντγουεϊ (λειτουργησε για λίγους μήνες), και, τέλος, τη δεκαετία του 1860, από

τη γνωστή Λόκχιντ (Lockheed), σε συνεργασία Υπουργείο Εμπορίου των ΗΠΑ, που έκανε τις μελέτες σκοπιμότητας για την κατασκευή ενός ανάλογου συστήματος μεταφοράς για τη σύνδεση των πόλεων της ανατολικής ακτής των ΗΠΑ, με υπολογιζόμενη ταχύτητα μεταφοράς 174 μ. το δευτερόλεπτο!

Φυσίγγια μεταφοράς αλληλογραφίας μέσω σωλήνων πνευματικού ταχυδρομείου

Αριστερά: Κεντρικό πνευματικό ταμείο μεγάλης εταιρείας της Βοστώνης (είσπραξη χρημάτων μέσω πνευματικών σωλήνων). Δεξιά: Κέντρικός σταθμός πνευματικού ταχυδρομείου του Σικάγου.

Αυστριακός φάκελος πνευματικού ταχυδρομείου (1881)

Όλες αυτές οι απόπειρες και πολλές άλλες που ακολούθησαν δεν είχαν τύχη, είτε λόγω του υψηλού κόστους, είτε εξαιτίας τεχνικών ή άλλων εμποδίων.

Αντίθετα, η ταχυδρομική εκμετάλλευση της εφεύρεσης του Ήρωνα είχε καλύτερη τύχη. Η ιστορία της αρχίζει στα Βικτωριανά χρόνια (1837-1901). Ήταν τότε που δημιουργήθηκαν οι πρώτες σωληνώσεις για την μεταφορά της αλληλογραφίας. Η εφεύρεση του William Murdoch χρησιμοποιήθηκε αρχικά για τη μεταφορά τηλεγραφικών μηνυμάτων ή τηλεγραφημάτων προς κτήρια που βρίσκονταν κοντά στους τηλεγραφικούς σταθμούς. Λίγο αργότερα η μέθοδος εφαρμόστηκε από την Pneumatic Dispatch Company του Λονδίνου και άρχισε να εξαπλώνεται. Από τα μέσα του 19ου αιώνα τα συστήματα πνευματικού ταχυδρομείου χρησιμοποιήθηκαν σε διάφορες μεγάλες πόλεις με μεγάλη επιτυχία, κυρίως σε

Ευρώπη και Αμερική. Η “καταδίκη” τους ήρθε με την επέλαση των νέων συστημάτων μεταφοράς πληροφοριών και μηνυμάτων: της πλήρους εξάπλωσης του τηλεφώνου, των ηλεκτρονικών υπολογιστών και των μηχανών fax.

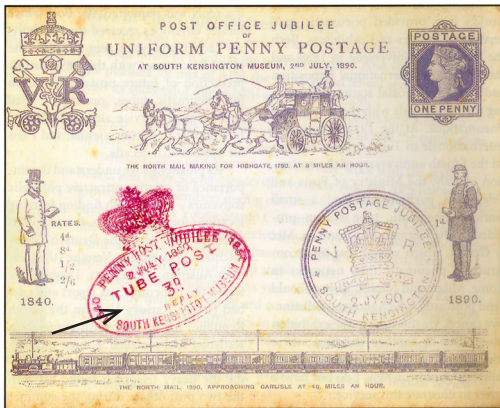
Ωστόσο, η μέθοδος της πνευματικής μεταφοράς είχε τόσο μεγάλη απήχηση εκείνα τα χρόνια, ώστε είχε γίνει η σκέψη της δημιουργίας ενός συστήματος σωληνώσεων το οποίο θα μπορούσε να μεταφέρει την αλληλογραφία ακόμα και σε κάθε στίπτι των ΗΠΑ!

Ίδου μερικά στοιχεία από την εφαρμογή του πνευματικού ταχυδρομείου:

- Το 1853 έγινε η σύνδεση του London Stock Exchange με τον κύριο σταθμό τηλεγράφου της πόλης, που κάλυπτε απόσταση 220 γυαρδών. Το 1858 το σύστημα βελτιώθηκε και οι κάψουλες είχαν τη δυνατότητα να μεταφέρονται αμφίδρομα, κάτι που μέχρι τότε δεν ήταν

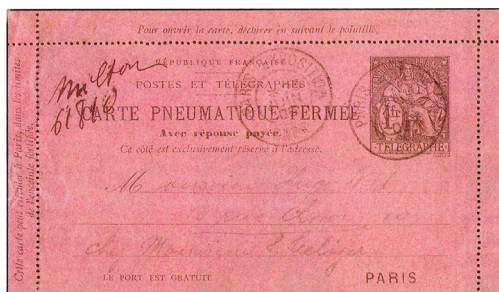
Μονόφυλλο πνευματικού ταχυδρομείου Γερμανίας (ROHRPOST) με πρόσθετα τέλη

Σφραγίδα “TUBE POST REPLY”(απάντηση με πνευματικό ταχυδρομείο) σε βρετανικό μονόφυλλο του 1890, έκδοση De La Rue. Τέλος 1 σελίνι. Κανονικό κόστος ήταν 1 πένα, που όμως προσαυξήθηκε κατά 11 πένες για τις χήρες και τα ορφανά των ταχυδρομικών.

δυνατό. Το 1870 σύστημα παρουσιάστηκε σε μεγάλη τελειότητα. Έκτοτε το συνολικό μήκος των σωλήνων άρχισε να αυξάνει με γρήγορους ρυθμούς, πάντα όμως για μεταφορά τηλεγραφημάτων. Το 1909 το συνολικό μήκος τους στο Λονδίνο είχε φτάσει τα 40 μίλια, ενώ σε όλες τις μεγάλες πόλεις, αλλά και σε πολλές μικρότερες επαρχιακές, προστίθεντο συνεχώς νέες εγκαταστάσεις. Αυτό διότι ήταν πιο οικονομική η διαβίβαση μηνυμάτων μέσω σωλήνων παρά μέσω καλωδίων, καθώς απαιτούντο μόνο υπάλληλοι σωλήνων και όχι ειδικευμένοι τηλεγραφετές.

Σε μερικές περιπτώσεις ένας ενιαίος σωλήνας ήταν αρκετός, ενώ σε μερικές πόλεις ήταν σε λειτουργία τρεις ή τέσσερες, ή και περισσότεροι, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες. Υπήρχαν όμως και οι κοντοί “οικιακοί” σωλήνες που συνέδεαν ένα μεγάλο αριθμό γραφείων και

Γαλλικό μονόφυλλο πνευματικού ταχυδρομείου με πληρωμένη απάντηση (1909)

επιχειρήσεων. Αυτοί λειτουργούσαν είτε από με τρόμπες χειρός, όταν οι σωλήνες ήταν πολύ κοντοί και η κίνηση της αλληλογραφίας μικρή, είτε με ηλεκτρισμό.

- Το 1865 δημιουργήθηκε η υπηρεσία Rohpost, στο Βερολίνο, με σύστημα σωληνώσεων μήκους 400 χιλιομέτρων. Αργότερα επεκτάθηκε σε Μόναχο, Ντίσελντορφ, Φρανκφούρτη, Λειψία και Αμβούργο. Η υπηρεσία καταργήθηκε το 1976.

- Το 1866 πραγματοποιήθηκε η πρώτη εγκατάσταση στο Παρίσι, στη θέση La Bourse. Το 1888 έφθασε να έχει συνολική έκταση δικτύου 200 χλμ., συνδέοντας μεταξύ τους πολλά ταχυδρομικά γραφεία. Οι σωληνώσεις είχαν εγκατασταθεί μέσα στους υπονόμους. Η ταχύτητα με την οποία ταξίδευαν οι κύλινδροι της αλληλογραφίας μέσα στους σωλήνες ήταν περίπου 30 χλμ την ώρα. Ο χρόνος από την αποστολή μέχρι την παράδοση ενός ταχυδρομικού αντικειμένου δεν υπερέβαινε την 1.30' ώρα. Από το 1879, το πνευματικό ταχυδρομείο του Παρισιού έγινε προσβάσιμο στο κοινό, με αποτέλεσμα, στις αρχές του 1900, να διεκπεραιώνονταν με αυτό τον τρόπο πάνω από 14 εκατομμύρια επιστολές ημερησίως. Η υπηρεσία αυτή διατηρήθηκε μέχρι το 1984.

- Το 1875 έγινε η πρώτη εγκατάσταση στη Βιέννη. Κάλυπτε μικρό τμήμα της πόλης, μόνο για μεταφορά τηλεγραφημάτων. Το σχέδιο αυξανόταν συνεχώς, ώστε το 1913 υπήρχαν ήδη 53 πνευματικά ταχυδρομεία, με ένα μήκος σωλήνων 82.5 χλμ. Διακινούντο μέχρι 20.000 κύλινδροι ημερησίως με ταχύτητα σχεδόν 50 χλμ. την ώρα. Το τέλος του Β' Παγκόσμιου Πολέμου και οι συνέπειες του βρήκαν τη Βιέννη με μόνο το 7% των εγκαταστάσεων ακόμα χρησιμοποιήσιμο. Το δίκτυο γρήγορα επισκευάστηκε αλλά δεν μπόρεσε ποτέ να φθάσει και πάλι στους προπολεμικούς αριθμούς μεταβιβάσεων. Το 1950 διακινούνταν μέσω του συστήματος μόνο 5500

αντικείμενα την ημέρα. Η χρησιμοποίηση του δεν ήταν πλέον συμφέρουσα και εγκαταλείφθηκε το 1956.

- Στην Πράγα, η πρώτη εγκατάσταση του Pošta Pražské rotubní πραγματοποιήθηκε το 1887 και η λειτουργία του διατηρήθηκε συνεχώς μέχρι το 2002, οπότε ανεστάλη λόγω των πλημμυρών που κατέστρεψαν τις περισσότερες εγκαταστάσεις. Έχει μήκος 60 χιλιομέτρων και μετέφερε αλληλογραφία και δέματα.

- Η Ιταλία ήταν η μόνη χώρα που χρησιμοποίησε ειδικά γραμματόσημα για το πνευματικό της ταχυδρομείο. Μεταξύ των ετών 1913 και 1966 εξέδωσε συνολικά 23 γραμματόσημα. Οι πρώτες προσπάθειες για την ανάπτυξη της pneumatica posta στην Ιταλία ξεκίνησαν πολύ νωρίς και ήδη από το 1850 αναπτύχθηκε στη Γένοβα δίκτυο 12 χλμ. Εκατό χρόνια αργότερα η Γένοβα θα παραμείνει το κύριο διαμετακομιστικό κέντρο της σχετικής αλληλογραφίας. Περαιτέρω συστηματικές προσπάθειες για την ανάπτυξη του ιταλικού δικτύου άρχισαν το 1911 στο Τορίνο. Όμως η κανονική και εύρυθμη λειτουργία του συστήματος άρχισε το 1913, πρώτα στο Μιλάνο και μετά σε Νάπολι, Ρώμη και Τεργέστη. Το πνευματικό ταχυδρομείο της Ιταλίας καταργήθηκε το 1974.

- Πνευματικό ταχυδρομείο είχαν ακόμα αρκετές πόλεις της Αμερικής, όπως το: Ρίο ντε Τζανέιρο, το Μπουένος Άιρες, η Βοστώνη, η Νέα Υόρκη, η Φιλαδέλφεια, το Σικάγο, το Σαιν Λούις κ.ά.

Ενώ, όπως είπαμε, η Ιταλία χρησιμοποίησε ειδικά γραμματόσημα, οι μόνες άλλες χώρες που δημιούργησαν ειδικές εκδόσεις ήταν η Αυστρία, η Γαλλία και η Γερμανία, οι οποίες έθεσαν σε κυκλοφορία ειδικά μονόφυλλα.

Σήμερα η πνευματική τεχνολογία χρησιμοποιείται πάντα, αλλά σε μικρότερη κλίμακα.

Φάκελος πνευματικού ταχυδρομείου Ιταλίας του 1929, από Ρώμη προς Νταβός της Ελβετίας

Στη Βόρεια Αμερική, μεγάλοι αριθμοί κινητών τραπεζών (drive-up banks) χρησιμοποιεί πνευματικούς σωλήνες για την μεταφορά μετρητών και έγγραφων μεταξύ των αυτοκινήτων και των ταμείων ή λογιστηρίων. Τα περισσότερα νοσοκομεία διαθέτουν παρόμοιο σύστημα για να παραδώσουν τα φάρμακα, τα έγγραφα και τα δείγματα, προς και από τα εργαστήρια και τους σταθμούς των νοσοκομείων. Πολλά εργοστάσια χρησιμοποιούν τέτοιους σωλήνες για να παραδώσουν γρήγορα τα ανταλλακτικά σε αντιπροσωπίες, σε μεγάλες πανεπιστημιούπολεις κλπ. Πολλά μεγάλα καταστήματα για να μεταφέρουν ασφαλώς τις εισπράξεις. Το σύστημα χρησιμοποιείται ακόμα από τη NASA, από διεθνείς αερολιμένες (ο Αερολιμένας του Ντένβερ των ΗΠΑ, εκτός των άλλων συλλέγει τα τέλη στάθμευσης με αυτό τον τρόπο), κλπ.

Όταν οι πνευματικοί σωλήνες μπήκαν για πρώτη φορά σε χρήση τον 19^ο αιώνα, συμβόλιζαν την τεχνολογική πρόοδο και δημιούργησαν την εντύπωση ότι θα διαρκούσαν αιώνια. Ο Ιούλιος Βερν στο *Το Παρίσι τον 20^ο Αιώνα* (1863) εμφανίζει τρένα να κινούνται σε πνευματικούς σωλήνες που επεκτείνονται κάτω από τους ωκεανούς. Ο γιός του, Μισέλ Βερν, στο βιβλίο του *Ένα εξπρές του μέλλοντος* (1888) εξετάζει η ευσαιθησία ενός υπερατλαντικού πνευματικού υπόγειου σιδηροδρόμου. Στα έργα *Η ημέρα ενός αμερικανικού δημοσιογράφου το 2889* (1889) και *Κοινωνία για την παροχή των τροφίμων στο σπίτι* που υπογράφουν και οι δύο Βερν, πατέρας και γιός, οι υποβρύχιοι σωλήνες μεταφέρουν τους ανθρώπους γρηγορότερα από τα εναέρια τρένα και δίνεται η δυνατότητα στους συνδρομητές να λαβαίνουν τα γεύματά του με πνευματική τεχνολογία. Ο Γάλλος Αλβέρτος Robida στο έργο του *Εικοστός αιώνας* (1883) περιγράφει το Παρίσι της δεκαετίας του '50, όπου σιδηροδρομικοί σωλήνες έχουν αντικαταστήσει τις

Τα 4 θέματα που απεικονίζονται στα 23 ιταλικά γραμματόσημα πνευματικού ταχυδρομείου

Σφραγίδα πνευματικού ταχυδρομείου Ιταλίας

σιδηροδρομικές γραμμές. Αναφέρει επίσης ότι οι πνευματικές μεταφορές βρίσκονται παντού και ότι οι εταιρείες κότερινγκ συναγωνίζονται στην παράδοση των έτοιμων γευμάτων στα σπίτια, μέσω πνευματικών σωλήνων. Στο *Βλέποντας προς τα πίσω* (1888) του Αμερικανού Edward Bellamy, ο συγγραφέας προβλέπει πως ο κόσμος του 2000 θα συνδέεται με σωλήνες για την παράδοση των αγαθών.

Αργότερα, λόγω της χρήσης τους από τις κυβερνήσεις και τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι πνευματικοί σωλήνες άρχισαν να συμβολίζουν τη γραφειοκρατία. Ταυτόχρονα, η παρακμή τους λόγω της εξέλιξης έδωσε αφορμή σε συγγραφείς, καλλιτέχνες και κινηματογραφιστές για σατιρικές, κριτικές και άλλες προσεγγίσεις των "σωλήνων" στα έργα τους. Υπάρχει πλήθος ταινιών, τηλεοπτικών σειρών και κινουμένων σχεδίων που αναφέρονται ή διακωμωδούν τους πνευματικοί σωλήνες, όπως στις σειρές κινουμένων σχεδίων *Jetsons*, *The Angry Beavers*, στις αμερικανικές τηλεοπτικές σειρές *Futurama*, *Lost*, *Fantasy Island* (1999), και στις ταινίες *The Living Daylights* με τον Τζέιμς Μποντ, *Κλεμμένα φιλιά* του Τρυφό (1968), *The Shadow*, *Nineteen Eighty-Four* του Ζορζ Όγουελ, *Brazil* κ. ά.

Στο θεματικό φιλοτελισμό το πνευματικό ταχυδρομείο δεν έχει πολλά να προσφέρει. Αν όμως ένα από τα θέματά μας ταιριάζει με κάποιο από τα σχετικά ιταλικά γραμματόσημα ή άλλη έκδοση και το παρουσιάσουμε σε ταχυδρομημένο φάκελο αυτού του είδους, τότε είναι βέβαιο ότι θα εντυπωσιάσουμε και θα επηρεάσουμε θετικά τους κριτές.

Π.Α.

Ελευθέρη απόδοση των ανυπόγραφων αρθρων

-Pneumatic Mail Souvenirs και
-The Pneumatic Industry,

από το *American Philatelist*, Μάιος 2007

Ειδικές αναμνηστικές σφραγίδες 2007

1. Ράλλειο Πειραματικό Γυμνάσιο-Λύκειο Πειραιά, 150 Χρόνια. Πειραιάς 8.01.2007
2. 6^η Φιλοτελική Έκθεση Πειραιά, 21.3.2007
3. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου, 60 Χρόνια Ελεύθερα Δωδεκάνησα, Ρόδος 7.03.2007
4. 5^η Πανευβοϊκή Έκθεση Γραμματοσήμου, Καρπιοστάλ και Ιστορικών Ντοκουμέντων "Αγγελής Γοβιός", Χαλκίδα 17.03.2007
5. Εγκαινία Νέου Αυτοματοποιημένου Κέντρου Διαλογής Αττικής, Αθήνα 23.03.2007
6. Πανευρωπαϊκό Συνέδριο UNIEUROPA, Αθήνα 23.04.2007
7. 11^ο Διεθνές Σεμινάριο Αθλητικών Συντακτών, Αρχαία Ολυμπία 8.05.2007
8. 9^η Διεθνής Σύνοδος για Διευθυντές Διεθνών Ολυμπιακών Ακαδημιών, Αρχαία Ολυμπία 2.06.2007
9. 47^η Διεθνής Σύνοδος για Νέους Μετέχοντες, Αρχαία Ολυμπία 22.06.2007
10. 1^η Διεθνής Σύνοδος Ολυμπιονικών, Αρχαία Ολυμπία 26.07.2007
11. 35 Χρόνια Διπλωματικών Σχέσεων Ελλάδας-Κίνας, Αθήνα 4.05.2007
12. Τελικός Κυπέλλου Πρωταθλητών Ευρώπης, Αθήνα 23.05.2007
13. 66^η Επέτειος της Μάχης της Κρήτης, Χανιά 18.05.2007
14. 2^η Διεθνής Έκθεση Συλλεκτικών ειδών Ν. Λάρισας, Λάρισα 12.05.2007
15. Οι Επικοινωνίες στο Δήμο Αιγαίων κατά το 19^ο Αίωμα, Ταχυδρομεία-Τηλεγραφεία, Λίμνη 26.05.2007
16. Φεστιβάλ Επιδαύρου, Επιδαύρεια 29 Ιουνίου 2007
17. 94^α Ελευθερία Δράμας 2007, 6η Φιλοτελική Έκθεση Δράμας, Μητροπολίτης Χρυσόστομος 10-2-1910, Δράμα 27.06.2007
18. 12^{οι} Διεθνείς Αγώνες Νήσων - Ρόδος 30.06.2007
19. 346M. 10 Χρόνια Παρουσίας στη Λάρισα, Λάρισα 10.07.2007
20. 20^η Επέτειος Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ, Αθήνα 23.09.2007

21. Αρισταρχος – Αστεροσκοπείου Χελμού, Καλάβρυτα 21.08.2007

22. 1η Συνάντηση Φιλοτελισμού “Η Κάρυστος του χθες”, Κάρυστος 1.09.2007

23. Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης, 16.09.2007

24. 1η Έκθεση Γραμματοσήμου για το περιβάλλον, Ανοιξη 17.10.2007

25. 1η Δεκεμβρίου 2007 - Παγκόσμια Ημέρα κατά του AIDS

Συμβαίνουν και στην... Κίνα!

Τα εικονιζόμενα δύο πανομοιότυπα σε σχέδια γραμματόσημα της Κίνας έχουν ενδιαφέρουσα φιλοτελική ιστορία, έχουν προκαλέσει Κινέζων, έγιναν αιτία για τη σήμερα θεωρούνται τα ακριβότερα τελικά ιστορία της μεγάλης αυτής

Εκδόθηκαν το 1968. Ο τίτλος της Ο καλλιτέχνης δημιουργός της, ο φορετικά σχήματα: Ένα διαστάσεων λεπτών του γουάν, που εμπονομάτερο 40 X 60 χιλ. των 22 λεπτών του κόκκινο”.

έκδοσης ήταν “Όλη η χώρα κόκκινη”. Γουάν Γουεϊσέγκ, σχεδίασε δύο δια-30 X 40 χιλ., ονομαστικής αξίας 8 στηκε “μικρό κόκκινο”, και ένα δευ-γουάν, που πήρε το όνομα “μεγάλο

Το δεύτερο, το “μεγάλο κόκκινο”, μετά τον έλεγχο της αρμόδιας επιτροπής, δεν έγινε αποδεκτό και δεν κυκλοφόρησε. Εντούτοις περίπου δέκα αντίτυπα από αυτό το δοκιμαστικό τράβηγμα εμφανίστηκαν στην αγορά και σήμερα πωλούνται προς 1.800.000 γουαν το τεμάχιο (16.600 ευρώ).

Το “μικρό κόκκινο” απεικονίζει επάνω μέρος εμφανίζε-της Κίνας. Στο κάτω μέρος αρχές κοινωνικές τάξεις της ο χωρικός και ο στρατιώτης.

Το γραμματόσημο κυκλο-Νοεμβρίου 1968. Όμως σε ήταν διαθέσιμα λίγες μέρες

νίζει δυο διαφορετικά θέματα. ται ο γεωγραφικός χάρτης απεικονίζονται οι «τρεις κυρί-νέας κοινωνίας»: ο εργάτης,

φόρησε επίσημα στις 25 μερικές περιοχές της χώρας νωρίτερα.

Ξαφνικά ανακαλύφθηκαν τα κεφαλιώδη σφάλματα της έκδοσης: τα σύνορα της Κίνας δεν αναπακρίνονταν στα πραγματικά, τα νησιά στα νότια δεν εικονογραφούνταν και το νησί της Ταϊβάν δεν είχε χρώμα κόκκινο, κάτι που θα μπορούσε να εκληφθεί ότι η “μητέρα πατρίδα” αποδέχεται την απόσχιση της!

Στις 24 Νοεμβρίου οι κινεζικές αρχές αποφάσισαν την άμεση απόσυρση αυτών των γραμματο-σήμων από την κυκλοφορία. Όμως, είχαν ήδη πουληθεί στο κοινό από τα γκισέ περί τα 2.000 με 3.000 «μικρά κόκκινα». Αυτή τη στιγμή κάθε μικρό κόκκινο τιμάται 24.000 ευρώ!

Κάρλο Γκολντόνι

και η συγχώρεση του Βατικανού!

Πρόσφατα το ταχυδρομείο του Βατικανού κυκλοφόρησε ένα μικρό φύλλο που εντυπωσίασε τους φιλοτελιστές, φίλους της θεατρικής τέχνης. Αφορμή ήταν τα 300 χρόνια από τη γέννηση του μεγάλου κωμωδιογράφου, του Ιταλού Κάρλο Γκολντόνι. Το μπλοκ αυτό, που συνοδεύεται από δύο ακόμα γραμματόσημα, έχει σχήμα θεατρικής σκηνής με κλειστές τις κουρτίνες της αυλαίας. Όταν αυτές ανοίξουν, στη μέση της σκηνής υπάρχει ένα γραμματόσημο που απεικονίζει σκηνή από το πασίγνωστο έργο του “Υπηρέτης δύο αφεντάδων”, με τον κεντρικό ήρωα σε πρώτο πλάνο.

Ο Γκολντόνι γεννήθηκε στη Βενετία το 1707, από πατέρα αποθηκάριο και πέθανε το 1793. Το θέατρο τον ενθουσίασε από τα πρώτα χρόνια της ζωής του. Πολύ μικρός αυτοσχεδίαζε μικρά έργα με μαριονέτες.

Υποκύπτοντας στις πατρικές πιέσεις, σπούδασε δικηγόρος και ξεκίνησε την καριέρα του νομικού. Πολύ σύντομα όμως, γύρω στα 1730, άρχισε να κλέβει χρόνο από το επάγγελμά του για να γράφει θεατρικά έργα, μέχρι που κατέληξε να ασχολείται μόνο με αυτά.

Στην αρχή έγραφε τραγωδίες. Όμως η φήμη και η διασημότητά του οφείλονται στις κωμωδίες του, για τις οποίες η ιστορία του θεάτρου τον χαρακτήρισε ως ανανεωτή.

Ο Γκολντόνι, μέγας θαυμαστής του Μολιέρου, επηρεάστηκε από αυτόν και την *Commedia dell'Arte*. Οι κωμωδίες του έχουν ένα χαρακτηριστικό που κανέναν συγγραφέα δεν είχε προσδώσει στο θέατρο πριν απ' αυτόν: τον κοινωνικό ρεαλισμό. Εξάρουν τις καθημερινές αρετές και όχι τους μυθικούς ηρωισμούς και την καταξίωση των ταπεινών πραγμάτων.

Τα έργα του παίζονταν με μεγάλη επιτυχία σε όλα τις θεατρικές σκηνές, απ' άκρη σ' άκρη της Ιταλικής Χερσονήσου. Όμως η επιτυχία του προκάλεσε την αντιζηλία συναδέλφων του. Μαζί με τους κριτικούς της εποχής, ανέπτυξαν μία έντονη πολεμική εναντίον του, κυρίως το ρεαλισμό του, αυτό δηλαδή που τον έκανε να ξεχωρίζει από όλους τους συγγραφείς της εποχής.

Απηυδισμένος, θα φύγει για το Παρίσι το 1762, όπου θα περάσει τα υπόλοιπα τριάντα χρόνια της ζωής του.

Μόλις έφτασε στην Πόλη του Φωτός προσκλήθηκε αμέσως στην Αυλή. Εκεί διδασκέ Ιταλικά στις πριγκίπισσες, ενώ παράλληλα συνεχίζει να γράφει θεατρικά έργα, τώρα όμως μόνο στα Γαλλικά! Εκτελεί μάλιστα και μία παραγγελία του παλατιού: Γράφει ένα θεατρικό έργο που θα παιχτεί στο γάμο του Λουδοβίκου ΙΣΤ' και της Μαρίας-Αντουανέτας.

Μετά από αυτό, η Κομεντί Φρανσέζ του ανοίγει διάπλατα τις πόρτες. Πολύ γρήγορα θα του ανατεθεί και η διεύθυνση του Théâtre des Italiens.

Ο Γκολντόνι θεωρείται ως ο πατέρας του νεότερου ιταλικού θεάτρου.

Ο Γκολντόνι ήταν ιδιαίτερα γνωστός και από τις συχνές κριτικές επιθέσεις κατά της εκκλησίας. Κατά την ιταλική του περίοδο, ο Γκολντόνι απέφυγε αυτές τις επιθέσεις. Στη Γαλλία όμως προχώρησε αρκετά, με αποτέλεσμα να γίνει φανερός ο αντικληρικισμός του. Παρόλα ταύτα, το Βατικανό φαίνεται να μη του κρατά κακία. Απόδειξη η θαυμάσια έκδοση γραμματοσήμων που αφιέρωσε στη μνήμη του.

Το σύνολο του θεατρικού συγγραφικού έργου του Γκολντόνι, ο οποίος θεωρείται ως ο πατέρας του νεότερου ιταλικού θεάτρου, ανέρχεται σε 200 έργα, πολλά από τα οποία είναι λιμπρέτα μελοδραμάτων με μεγάλη ιστορική αξία.

Πολλές από τις κωμωδίες του εξακολουθούν να παίζονται μέχρι σήμερα, σε όλο τον κόσμο.

Λάκης Τσάκωνας

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

α) ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Στις 27 Φεβρουαρίου 2008 κυκλοφόρησε Κοινή Σειρά με τίτλο: "ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΗΣΙΑ", αποτελούμενη από 10 γραμματόσημα στις εξής κλάσεις και ποσότητες:

€ 0,02 Χίος,	τεμ. 5.000.000
€ 0,05 Αμοργός,	τεμ. 2.000.000
€ 0,10 Νίσυρος,	τεμ. 2.000.000
€ 0,20 Παξοί,	τεμ. 2.000.000
€ 0,40 Λέρος,	τεμ. 2.000.000
€ 0,67 Κως,	τεμ. 2.000.000
€ 2,29 Ζάκυνθος,	τεμ. 2.000.000

€ 0,54 Κάλυμνος,	τεμ. 5.000.000
€ 1,00 Σύμη,	τεμ. 20.000.000
€ 4,00 Οινούσες,	τεμ. 500.000

Εκδοθηκαν επίσης 25.000 διπλοί Εικονογραφημένοι Φάκελοι ΠΗΚ προς € 12,30 το ζεύγος, 2.500 Τυποποιημένες Σειρές Γραμματοσήμων προς € 13,10, 2500 Απλά Λευκώματα Γραμματοσήμων Σειράς προς € 27,60 και 30.000 μεμονωμένες Κάρτες Μάξιμουμ PREPAID προς € 1,50 εκάστη.

• Στις 14 Μαρτίου 2008 κυκλοφόρησε Αναμνηστική Σειρά Γραμματοσήμων με τίτλο: “ΠΕΚΙΝΟ 2008 ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ”, αποτελούμενη από 4 γραμματόσημα στις εξής κλάσεις και ποσότητες:

€ 0,03	τεμ. 2.000.000	€ 0,35	τεμ. 250 000
€ 0,67	τεμ. 2.000 000	€ 0,67	τεμ. 1.000 000

Εκδοθηκαν επίσης 25.000 Εικονογραφημένοι Φάκελοι ΠΗΚ προς € 2.70 έκαστος, 2.500 Τυποποιημένες Σειρές Γραμματοσήμων προς € 2.80, 2500 Απλά Λευκώματα Γραμματοσήμων Σειράς προς € 7.00 και 3.000 Χ 4 μεμονωμένες Κάρτες Μάξιμουμ PREPAID προς € 1.50 εκάστη.

ΚΥΠΡΟΥ:

• Στις 6 Μαρτίου 2008 κυκλοφόρησε η ΑΝΕΜΩΝΕΣ, η οποία θα αποτελείται από τέσσερα γραμματόσημα αξίας € 0.26, 0.34, 0.51 και 0.68. Κυκλοφόρησαν επίσης ΦΠΗΚ προς € 2.13 έκαστος.

β) ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΕΣ ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Στις 19 Ιανουαρίου 2008 χρησιμοποιήθηκε Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα με την ευκαιρία του 1ου Χειμερινού Τουρνουά Σκραμπλ (Scrabble) που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, στο ξενοδοχείο Φίλιππος στις 19 και 20 Ιανουαρίου 2008.

• Με την ευκαιρία των εργασιών της Τελετής Αφής της Ολυμπιακής Φλόγας στην Αρχαία Ολυμπία για τους XXIX Ολυμπιακούς Αγώνες “Πεκίνο 2008” και της Ολυμπιακής Λαμπαδηδρομίας που ακολούθησε και ολοκληρώθηκε με την Τελετή Παράδοσης της Φλόγας από τους διοργανωτές από το Παναθηναϊκό Στάδιο, χρησιμοποιήθηκαν οι παρακάτω οκτώ Ειδικές Αναμνηστικές

Σφραγιδες:

- α. Δευτέρα, 24 Μαρτίου 2008, από το Ταχ. Κατάστημα της Αρχαίας Ολυμπίας (Τελετή Αφής),
- β. Δευτέρα, 24 Μαρτίου 2008, από το Κεντρικό Ταχ. Κατάστημα Μεσολογγίου,
- γ. Τρίτη, 25 Μαρτίου 2008, από το Κεντρικό Ταχ. Κατάστημα Ιωαννίνων,
- δ. Τετάρτη, 26 Μαρτίου 2008, από το Κεντρικό Ταχ. Κατάστημα Βέροιας,
- ε. Πέμπτη, 27 Μαρτίου 2008, από το Κεντρικό Ταχ. Κατάστημα Θεσσαλονίκης,
- στ. Παρασκευή, 28 Μαρτίου 2008, από το Κεντρικό Ταχ. Κατάστημα Λαμίας,
- ζ. Σάββατο, 29 Μαρτίου 2008, από τη Θυρίδα Συναλλαγής του Περιπτέρου Ακρόπολης,
- η. Κυριακή, 30 Μαρτίου 2008, από το Ταχυδρομικό & Φιλοτελικό Μουσείο (Τελετή Παράδοσης)

• Στις 22 Μαρτίου 2008, με την ευκαιρία των εγκαινίων της Πανελληνίας Έκθεσης Γραμματοσήμου "ΠΑΤΡΑ-ΑΘΗΝΑ 2008", χρησιμοποιήθηκε Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα.

• Στις 5 Απριλίου 2008, με την ευκαιρία των εγκαινίων της 2ης Έκθεσης Γραμματοσήμου "ΑΓΡΙΝΙΟ 2008" (5-9 Απριλίου) χρησιμοποιήθηκε Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα.

ΚΥΠΡΟΥ

• C4 2008. Με την ευκαιρία της Διεθνούς Φιλοτελικής Έκθεσης "MUNCHEN 2008" (13-15 Μαρτίου 2008) που έγινε στο Μόναχο της Γερμανίας, χρησιμοποιήθηκε η εικονιζόμενη αναμνηστική σφραγίδα.

γ) ΣΦΡΑΓΙΣΤΙΚΟΙ ΔΑΚΤΥΛΙΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ:

ΕΛΛΑΔΑΣ

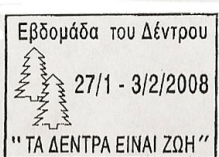
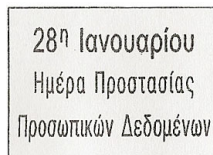
• "ΕΥΕΛΙΚΤΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑ ΔΕΜΑΤΑ". Ο δακτύλιος αυτός προσαρμόστηκε τις παρακάτω ημερομηνίες και ακόλουθα Κέντρα Διαλογής:

- 18/06 έως 22/06/2007 Κέντρο Διαλογής Αλεξανδρούπολης
- 25/06 έως 30/06/2007, Ιωαννίνων
- 05/07 έως 12/07/2007, Λάρισα
- 14/07 έως 21/07/2007, Λαμίας
- 23/07 έως 28/07/2007, Λιβαδειάς
- 30/07 έως 06/08/2007, Χαλκίδας.

• "Ι.Μ.Ο. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΝΑΥΤΙΚΗ ΗΜΕΡΑ". Ο δακτύλιος αυτός προσαρμόστηκε από 24 έως 28 Σεπτεμβρίου για τις εορταστικές εκδηλώσεις του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας

ΚΥΠΡΟΥ

• S1/2008. Με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για την "Ευρωπαϊκή Ημέρα Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων" (28/01/2008), τις ημέρες 25, 28 και 29 Ιανουαρίου 2008 χρησιμοποιήθηκε το εικονιζόμενο αναμνηστικό σύνθημα.

• S2/2008. Με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για την "Εβδομάδα Δένδρου" από το Τμήμα Δασών (27/1-3/02/2008) από 31 Ιανουαρίου έως 1 Φεβρουαρίου χρησιμοποιήθηκε το εικονιζόμενο αναμνηστικό σύνθημα.

στικό σύνθημα από 17 έως 18 Μαρτίου 2008.

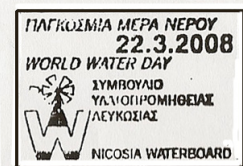
στις 27 και 28 Μαρτίου 2008 το εικονιζόμενο ειδικό αναμνηστικό σύνθημα.

- S3/2008. Με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για την “Παγκόσμια Εβδομάδα Συγγενών Καρδιοπαθειών” (7-14/02/2008) χρησιμοποιήθηκε το εικονιζόμενο αναμνηστικό σύνθημα.

- S5/2008. Με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για την “Παγκόσμια Ημέρα Νερού” (22 Μαρτίου 2008) χρησιμοποιήθηκε το εικονιζόμενο αναμνηστικό σύνθημα από 17 έως 18 Μαρτίου 2008.

- S6/2008. Με την ευκαιρία της Διεθνούς Ημέρας Γαλλοφωνίας (20 Μαρτίου 2008), χρησιμοποιήθηκε το εικονιζόμενο αναμνηστικό σύνθημα από 19 έως 21 Μαρτίου 2008.

- S7/2008. Με την ευκαιρία της “Παγκόσμιας Μέρας Θεάτρου” (27 Μαρτίου) χρησιμοποιήθηκε

Σημείωση:

Ευχαριστούμε θερμά τα Κυπριακά Ταχυδρομεία για την τακτική και έγκαιρη αποστολή των αποτυπωμάτων των αναμνηστικών σφραγίδων και συνθημάτων, τα οποία και εφεξής θα δημοσιεύουμε ανελλιπώς.

ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Μέχρι στιγμής έχουν γίνει γνωστές οι ακόλουθες διεθνείς εκθέσεις:

ISRAEL '08	Τελ Αβιβ, 14-22 Μαΐου	Π. Λεούσης (τηλ. 210 2825134)
SALON DU TIMBRE '08	Παρίσι 14-22 Ιουνίου	Π. Λεούσης
EFIRO '08	Βουκουρέστι 20-28 Ιουν.	Κ. Χαζάπης (τηλ. 210 9813127)
OLYMPHILEX '08	Πεκίνο Ιούλιος-Αύγ.	Ελλείπουν πληροφορίες
PRAGA '08	Πράγα 12-14 Σεπτ.	Σ. Μπόζοβιτς (210 6519 553)
WIPA '08	Βιέννη 18-21 Σεπτ.	Γ. Σπάρης (τηλ. 210 8082 479)
CHINA '09	Λουογιάνγκ 10-16 Απρ.	Ελλείπουν πληροφορίες
IBRA '09	Έσσην 6-10 Μαΐου	Κ. Χαζάπης (τηλ. 210 9813127)
BULGARIA '09	Σόφια 27-31 Μαΐου	Ελλείπουν πληροφορίες
PHILAKOREA '09	Σεούλ 30 Ιουλίου-4 Αυγ.	Ελλείπουν πληροφορίες
ITALIA '09	21-25 Οκτωβρίου	Ελλείπουν πληροφορίες
ANTWERP '10	Αμβέρσα 8-10 Απριλίου	Ελλείπουν πληροφορίες
LONDON '10	Λονδίνο 8-15 Μαΐου	Σ. Μπόζοβιτς (210 6519 553)
INDIA '10	Ν. Δελχί Σεπτέμβριος	Ελλείπουν πληροφορίες
PORTUGAL '10	Λισαβόνα 1-10 Οκτ.	Γ. Σπάρης (τηλ. 210 8082 479)
JOBURG '10	Γιοχάνεσμπουργκ 27-31 Οκτ.	Ελλείπουν πληροφορίες